

**REGLEMENT OP DE
RECHTERLIJKE ORGANISATIE
EN HET
BELEID DER JUSTITIE
IN INDONESIË. (1)**

*(afgekondigd bij Publikatie van 30 April 1847—S. No. 23 jo. S. 1848—57,
i.w.g. 1 Mei 1848.)*

Zie LN. 50—30, organisatie, bevoegdheid, rechtsregl. Mahkamah Agung Indonesia en LN. 51—9, noodwet betr. procedure burgerl. rechterlijke instanties,
* in deze verzamel. achter RO.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen. (2)

Dit hoofdstuk is behoudens afwijkingen ook toepasselijk op de buitengewesten, ingevolge art. 2 Rechtsregl. Buitengew.

N. **1.** (*Gew. S. 14—317.*) De rechterlijke macht in Indonesië wordt,
RO. onverminderd de rechtsmacht aan den militairen rechter toegekend,
I uitgeoefend door: (ISR. 132, 135; RBg. 1; Bb. 446, 1316, 1321, 2133, 2495.)

de districtsgerechten; (RO. 77v.)

de regentschapsgerechten; (RO. 81v.)

de landraden; (RO. 89v.)

de landgerechten; (RO. 116bis v.)

de residentiegerechten; (RO. 116a v.)

de raden van justitie en (RO. 117v.)

het hooggerechtshof. (RO. 151v.)

De bestaande verordeningen omtrent het regtswezen in de residentien Soerakarta en Djokjakarta blijven in volle kracht, totdat daaromtrent nader zal zijn beschikt. (S. 1903—7, 8 enz. zie aant. achter RO.)

De regtbanken en geregten in de bezittingen buiten Java en Madura blijven vooreerst derzelve tegenwoordige benaming en samenstelling behouden. (1)

2. De kennisneming en beslissing van alle geschillen over eigendom of daaruit voortspruitende regten, over schuldvorderingen of burgerlijke regten, en de toepassing van alle soort van wettig bepaalde straffen, zijn bij uitsluiting opgedragen aan de regterlijke magt, volgens de verdeelingen van regtsgebied, de regterlijke bevoegdheid, en de wijze bij dit reglement omschreven. (ISR. 134, 137; Rv. 99, 130; Sv. 101v., 126v., 177v., 260v.)

De zaken, welke uit haren aard, of krachtens wettelijke bepalingen, ter beoordeeling staan van het administratief gezag, blijven daaraan onderworpen.

Alle geschillen over bevoegdheid tusschen de regterlijke magt en het administratief gezag worden door den Gouverneur-Generaal beslist, volgens algemeene bepalingen, nader door den Koning vast te stellen. (ISR. 138 en overg.bep. 1, bl. 219; S. 1849—61; Bb. 2192.)

2a. (*Ing. S. 31—367 jo. 368.*) Alle vorderingen betrekkelijk tot een arbeidsovereenkomst, die geheel of gedeeltelijk in Indonesië moet worden ten uitvoer gebracht, staan, ongeacht welk recht op de overeenkomst van toepassing is, zoolang de arbeider in Indonesië woonachtig is, uit-

(1) Voor de gewesten buiten Java en Madoera is bij S. 1927—227 het „Rechtsreglement Buitengewesten” afgekondigd, i.w.g. 1 Juli '27, in deze verzameling opgenomen.

Bij art. 2 van genoemd Rechtsregl. Buitengew. zijn de hoofdstukken I, VI en VII van RO., toepasselijk verklaard op de buitengewesten, en bij art. 101 ook hoofdstuk V van RO., in beide gevallen behoudens eenige afwijkingen.

sluitend ter beslissing van den Indonesischen rechter of van in Indonesië verblijvende scheidslieden.

Van het bepaalde in het vorig lid kan alleen bij overeenkomst, na het ontstaan van het geschil gesloten, worden afgeweken.

3. (*Gew. S. 37—116.*) (1) Overal, waar rechtspraak genoemd bij art. 134, tweede lid der Indische Staatsregeling, niet door afzonderlijke bepalingen wordt beheerscht, kan de uitvoering van de krachtens dat voorschrift gedane uitspraken, indien zij niet vrijwillig geschiedt, niet anders plaats hebben dan langs den gewonen weg van rechten en na executeurverklaring door het hoogste Indonesische rechterlijke college. (ISR. 134, 136; S. 31—53*, bl. 365.)

(2) In geval van verschil over de competentie in de bij het vorige lid bedoelde zaken beslist de Gouverneur-Generaal. (ISR. 139.) (1)

Zie de bepalingen betreffende de Priesterrechtspraak, S. 82—152, op bl. 362.

3 a. (*Ing. S. 35—102.*) (1) Rechtzaken van welke de kennisneming volgens het adatrecht toekomt aan rechters van kleine rechtsgemeenschappen (dorpsrechters) blijven aan die kennisneming onderworpen.

(2) Het bepaalde in het vorig lid laat onverkort de bevoegdheid van partijen om te allen tijde hare zaak aan de beslissing der in de artt. 1, 2 en 3 bedoelde rechters te onderwerpen. (IR. 86a, 101, 103, 120a, 135a; RBg. 104, 116v., 120, 143a, 161a.)

(3) De in het eerste lid bedoelde rechters spreken recht naar adatrecht; zij mogen geen straffen opleggen.

4. *Bij K.B. v. 3 Nov. 1866 No. 73 in S. 67—10 is met wijziging van art. 4 een nadere regeling voor het forum privilegiatum voor Ind. vorsten en hoofden vastgesteld, thans als vervallen te beschouwen.*

5. Niettegenstaande de weigering van het in bovenstaand art. vermelde verlof, zal de regterlijke vervolging van andere in de zaak betrokkene personen worden voortgezet, tenzij de Gouverneur-Generaal, aan wien door den betrokken ambtenaar van het openbaar ministerie vooraf zal worden kennis gegeven van de voorgenomene vervolging, zich, met inachtneming der bij art. 179 voorgeschreven vormen, tegen die vervolging mogt verzetten.

6. Wanneer personen, uit hoofde van hunnen landaard, stand of betrekking, aan de regtsmagt van onderling in rang verschillende regtbanken of geregten onderworpen, in ééne en dezelfde zaak betrokken zijn, staan zij, zoowel in burgerlijke als in strafzaken, gezamenlijk voor de hoogste dier regterlijke autoriteiten te regt. (ISR. 131, 136; RO. 116k; AB. 12; Sv. 109.)

(*Ing. S. 12—521.*) Indien echter in burgerlijke zaken een borg voor een in rang hooger rechter zou moeten verschijnen dan de hoofdschuldenaar, staan zij ieder voor zich terecht voor hun eigen rechter.

6 a. (*Ing. S. 24—449 jo. 499.*) (1) De op het tijdstip, waarop het strafgeding aanvangt, bevoegde rechter verliest zijne bevoegdheid niet door veranderingen na dat tijdstip opgekomen in staat, ambtelijke of maatschappelijke hoedanigheden van verdachte of beklagde.

(2) Onder het tijdstip, waarop het strafgeding aanvangt, wordt voor de toepassing van dit art. verstaan het tijdstip, waarop de met de vervolging belaste autoriteit op de wettelijk voorgeschreven wijze de zaak bij den rechter aanhangig maakt, met dien verstande dat, indien de bevoegdheid zonder dagvaarding of verwijzing geschiedt, uitsluitend het

(1) *RO. 3 luidde:*

De tusschen Inlanders, of tusschen met dezen gelijkgestelde personen van gelijken landaard, gerezene burgerlijke geschillen, welke, volgens de godsdienstige wetten of de zeden en oude herkomsten van die personen, ter beslissing staan van hunne priesters of hoofden, blijven daaraan bij voortdurend onderworpen.

De uitvoering van de aldus gedane uitspraken kan, indien zij niet vrijwillig geschiedt, niet anders plaats hebben dan langs den gewonen weg van regten, en na executeurverklaring door het hoogste Inlandsche regterlijke collegie.

In geval van twijfel of verschil over de competentie in de bij dit art. bedoelde zaken, beslist de Gouverneur-Generaal.

tijdstip, waarop de behandeling der zaak ter terechtzitting aanvangt, in aanmerking komt.

7. (*Gew. S. 01-306 jo. 02-85, 14-317.*) Wanneer Indonesiërs of met hen gelijkgestelde personen in burgerlijke of strafzaken in eersten aanleg elders dan voor het landgerecht als verweerders of beklagden betrokken zijn, wonen,

voor zooveel Mohammedanen aangaat, de hoofdpanghoeloe of met gelijksoortige functie belaste persoon dan wel degene, die hem volgens aanwijzing van het gerecht of van den voorzitter der rechtbank vervangt, en voor zooveel de overigen betreft, een of twee hoofden, en, bij ontstentenis, een of twee geschikte personen van den landaard en godsdienst dier verweerders of beklagden, door het gerecht of door den voorzitter der rechtbank aan te wijzen,

als adviseurs de terechtzitting bij en zal het gevoelen van zoodanige adviseurs worden ingewonnen ten aanzien van de ter zake betrekkelijke godsdienstige wetten, instellingen en gebruiken, ten einde daarop bij het doen der uitspraak worde gelet.

De regel, in het vorige lid gesteld, lijdt uitzondering:

a. ten aanzien van verweerders of beklagden, die den christelijken godsdienst belijden;

b. ten aanzien van verweerders in burgerlijke zaken, die met opzicht tot de aanhangige zaak aan het voor de Europeanen vastgestelde burgerlijk en handelsrecht zijn of zich vrijwillig hebben onderworpen;

c. wanneer, ter beoordeeling van den rechter, geen aan de vereischten voor adviseur voldoende persoon beschikbaar is;

d. (*Toeg. S. 34-558 jo. 587.*) bij de summier procedure in strafzaken voor de landraden, in welke gevallen het bepaalde in de twee volgende leden mede buiten toepassing blijft.

De inhoud der uitgebrachte adviezen of het toepassen der uitzondering vermeld in het tweede lid wordt in het proces-verbaal der terechtzitting opgenomen.

In het vonnis wordt vermeld dat de adviseurs geraadpleegd zijn dan wel de grond, waarop zij bij uitzondering niet zijn geraadpleegd. (Sv. 166, 174; IR. 292, 319; RBg. 42, 618.)

8. (*Gew. S. 1901-306 jo. 02-85.*) De adviseurs, welke, krachtens het bepaalde bij het voorgaande art., de terechtzittingen bijwonen, zullen vooraf in handen van den regter den navolgenden eed afleggen:

„Ik beloof en zweer de aan mij opgedragene werkzaamheden met ijver, en trouw te zullen waarnemen; dat ik al de aan mij gedane vragen, hetzij in geschrift, hetzij bij monde, oprecht en naar mijn beste kennis, zal beantwoorden, en zonder partijdigheid opgeven, wat de geschrevene wet of van ouds gevestigde gewoonte is en niets, dat niet met zoodanige wet of gewoonte overeenkomstig is; dat ik mijn gevoelen, wanneer mij dit door den regter wordt afgevraagd, naar waarheid en in alle opregtheid zal uitbrengen, en dat ik geene gaven of geschenken heb aangenomen noch zal aannemen, die mij zijn of mogten worden aangeboden, om mij hiervan te doen afwijken”. (S. 34-159*.)

De bepaling van het voorgaande lid van dit art. is niet toepasselijk op de adviseurs die door of naar aanleiding van hunne betrekking zijn aangewezen en vóór het aanvaarden dier betrekking ambtelijk zijn beëdigd.

9. (*Gew. S. 01-15, 201, 270; 14-317; 22-587; 31-118.*) De rechterlijke ambtenaren mogen buiten hun eigen of eenige andere rechterlijke betrekking geen ambt bekleeden en geen beroep uitoefenen, noch ook zijn zaakgelastigden, executeurs, voogden of curators van personen, die hun verder dan in den derden graad van bloedverwantschap of zwager-schap bestaan, alles tenzij de Gouverneur-Generaal om bijzondere redenen van dat verbod vrijstelling heeft verleend. (Ov. 69; RO. 37; Bw. 379; Rv. 34; Sv. 156; S. 04-199.)

De Gouverneur-Generaal kan, op voordragt van het hooggerechtshof, aan de substituut-griffiers tijdelijk opdragen de waarneming der functiën

van advocaat, procureur of notaris, ter plaatse waar het regterlijk collegie, waarbij zij behooren, gezeteld is.

(*Gew. S. 41—31 jo. 98.*) De verbodsbepalingen van dit art. zijn niet toepasselijk op de leden der Indonesische rechtbanken, die geen rechtskundigen zijn, zoodat niet in de gevallen, waarin aan een administratieve bediening de uitoefening van rechterlijke functiën wordt verbonden. (IR. 374; RBg. 702.)

10. (*Gew. S. 31—118.*) De regterlijke ambtenaren zullen tevens mogen zijn leden van de commissiën van openbaar onderwijs en van alle andere bijzondere en openbare inrigtingen, wanneer die betrekkingen niet als eigenlijke ambten kunnen worden beschouwd. (ISR. 41.)

In geval van twijfel of eenige betrekking van laatstgenoemden aard met de regterlijke bestaanbaar zij, zal zulks door den Gouverneur-Generaal worden beslist. (Bb. 2035.)

11. (*Gew. S. 01—15, 273; 39—283.*) Bloedverwanten of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, kunnen, zonder dispensatie van den Gouverneur-Generaal, niet tezamen zijn raadsheeren, regters, bijzitters als bedoeld in art. 192, ambtenaren van het openbaar ministerie of griffiers in, bij of van hetzelfde rechterlijke college of gerecht.

Indien de zwagerschap eerst mogt zijn ontstaan na de benoeming, zal degene, die dezelve heeft aangegaan, zijn ambt niet kunnen blijven behouden, zonder vergunning van den Gouverneur-Generaal. (ISR. 9; RO. 35; Bw. 290v.)

Deze bepalingen zijn niet toepasselijk op de substituut-griffiers.

12. (*Gew. laatstel. S. 41—31 jo. 98.*) (1) De bepalingen van het voorgaande art. zijn mede niet van toepassing op de leden der Indonesische rechtbanken, die geen rechtskundigen zijn.

(2) Nochtans zal bij het doen van aanbevelingen en benoemingen zooveel mogelijk op die bepalingen worden gelet.

13. (*Gew. S. 01—15, 168, 273; 17—555 jo. 18—171.*) De bij dit reglement genoemde rechterlijke ambtenaren en rechters zullen, alvorens in bediening te treden, den navolgenden eed of belofte afleggen:

„Ik zweer (beloof) dat ik houw en getrouw zal zijn aan den Koning „en aan den Gouverneur-Generaal van *Indonesië* als des Konings „vertegenwoordiger; dat ik middellijk noch onmiddellijk, onder welken „naam of voorwendsel ook, tot het verkrijgen mijner aanstelling, aan „iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of „beloven; dat ik nimmer eenige giften of geschenken zal aannemen „of ontvangen van eenigen persoon, welken ik weet of vermoed enig „rechtsgeding of eenige zaak te hebben of te zullen krijgen, in welke „mijne ambtsverrichtingen zouden kunnen te pas komen; dat ik voorts „mijn post met eerlijkheid, nauwgezetheid en onzijdigheid, zonder aan- „zien van persoon, zal waarnemen en mij in de uitoefening mijner be- „dienting zal gedragen, zooals een braaf en eerlijk rechterlijk ambtenaar „(rechter) betaamt”. (RO. 14; ISR. 1, 173; S. 34—159*.)

Indien van twee rechterlijke bedieningen eene als bijkomende bediening aan de andere verbonden is, wordt volstaan met den ambtseid bij de aanvaarding der bediening, waaraan de uitoefening der bijkomende bediening verknocht is.

Hetzelfde geldt in de bijzondere gevallen, dat aan een administratieve bediening de uitoefening van rechterlijke functiën wordt verbonden.

14. De eed (belofte) wordt door de benoemden, die te Djakarta aanwezig zijn, afgelegd in handen van den Gouverneur-Generaal, of van een ambtenaar door denzelfden daartoe gemachtigd, en door hen, die zich elders bevinden, in handen van den (¹) ambtenaar, met het hoogste administratief gezag bekleed ter plaatse, waar de benoemde zich moet vestigen. (ISR. 118v., 173; Ov. 103; Bb. 810, 1706.)

De substituut-griffiers leggen den eed (belofte) af in handen van den

(¹) *I.p.v. „ambtenaar, . . . bekleed” wordt in de gvtsl. v. Jaw. Mad. gelezen: „gouverneur, den resident-afd.hoofd of den ass.-res.” (S. 31—168 jo. 423.)*

president, in een openbare terechtzitting van het college, waarbij zij zijn aangesteld. (RO. 13.)

14 a. (*Ing. S. 20-346, 508*; *gew. 25-72, 73.*) (1) Behoudens het bepaalde in het tweede lid genieten gegraduateerde rechterlijke ambtenaren (a) eene bezoldiging naar gelang van het door hen bekleede ambt in verband met hun voor de toekenning van weddeverhoogingen medetellenden diensttijd, volgens door den Gouverneur-Generaal te stellen regels.

(2) Ten aanzien van de gegraduateerde rechterlijke ambtenaren (a), die een keuze-ambt als bedoeld in art. 16 bekleeden, is de Gouverneur-Generaal bevoegd te bepalen, hetzij dat zij eene vaste bezoldiging zullen genieten, hetzij dat hun bezoldiging in geen geval minder dan een bepaald minimum zal bedragen. (RO. 76a.)

14 b. (*Ing. S. 20-346, 508.*) De rechterlijke ambten, welke niet behoren tot die, bedoeld in het tweede lid van het vorig art., worden door den Gouverneur-Generaal, na raadpleging van het Hooggerechtshof en den Raad van Indonesië, naar hunne belangrijkheid in groepen gerangschikt. (S. 20-508, *ten tweede*; RO. 76a.)

15. (*Gew. S. 05-37, 06-118, 20-346, 508.*) (1) Gegraduateerden (a) worden bij hunne benoeming tot een ambt bij de rechterlijke macht op de ranglijst van de gegraduateerde rechterlijke ambtenaren geplaatst onmiddellijk na dengene, die van de tot een ambt derzelfde groep benoemden het laagst op de ranglijst staat.

(2) Bij benoeming dadelijk tot een keuze-ambt wordt de benoemde gerangschikt onmiddellijk na dengene, die van de tot een keuze-ambt met gelijke bezoldiging of, indien een gelijke bezoldiging niet bestaat, met de dichtstbijkomende hoogere bezoldiging benoemden het laagst op de ranglijst staat.

(3) Zij die op denzelfden dag tot ambten derzelfde groep of tot gelijk bezoldigde keuze-ambten worden benoemd, worden gerangschikt naar het nummer der benoemingsbesluiten; in geval van benoeming bij éézelfde besluit geschiedt de rangschikking naar de volgorde, waarin zij in het besluit genoemd worden.

(4) Hij die 's Lands dienst verlaat of een ander dan een rechterlijk ambt aanvaardt, wordt van de ranglijst geschrapt.

(5) (*Ing. S. 22-450 jo. 23-246.*) Hij die tengevolge van de aanvaarding van een ander dan een rechterlijk ambt zijn plaats op de ranglijst heeft verloren, neemt zijne vroegere plaats weder in, wanneer hij zonder intusschen den openbaren dienst te hebben verlaten, wederom tot een rechterlijk ambt wordt benoemd.

(6) De ranglijst is openbaar. Bezwaren tegen de rangschikking kunnen slechts worden gemaakt op grond van verkeerde toepassing of schending van dit art. en worden, op schriftelijk verzoek der belanghebbenden, door het Hooggerechtshof beslist. (S. 05-37 art. 111; 15-369, *jis* 41-31, 98.)

(7) (*Toeg. S. 30-32.*) De Gouverneur-Generaal is bevoegd na raadpleging van het Hooggerechtshof, in bijzondere gevallen, waarin de billijkheid dit eischt, met betrekking tot de plaatsing op de ranglijst van gegraduateerde rechterlijke ambtenaren (a) van het bepaalde in dit art. af te wijken. (RO. 76a.)

(a) *Bij S. 34-484 art. I C is bepaald*: Overall, waar in dit reglement (op de rechterlijke organisatie enz.) sprake is van „gegraduateerde rechterlijke ambtenaren”, van „een gegraduateerd rechterlijk ambtenaar”, van „niet gegraduateerde Europeesche rechterlijke ambtenaren”, en van „gegraduateerden” wordt daaronder onderscheidenlijk verstaan: „de rechterlijke ambtenaren, die („een rechterlijk ambtenaar, die”, „de Europeesche rechterlijke ambtenaren die niet”, „zij, die”) aan een Nederlandsche Universiteit dan wel aan de Rechtschool te Batavia verworven hebben (heeft):

hetzij den graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of in de rechtswetenschap, hetzij de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandsch of Indonesisch burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht”. (Zie RO. 14a, 15, 16, 18, 20, 20a, 20b.)

16. (*Gew. S. 20—346, 508; 25—72, 73; 26—114 jo. 32—49; 41—31 jo. 98.*) Indien het ambt openvalt van vice-president, lid of griffier van het Hooggerechtshof, van president of vice-president van één der raden van justitie, van lid van één der raden van justitie op Java, van president van den krijgsraad te Tjimahi, van voorzitter van een der landraden te Djakarta, Bandoeng, Semarang of Soerabaja, van procureur-generaal of advocaat-generaal bij het Hooggerechtshof of van officier van justitie bij een der raden van justitie dan wel van officier van just. bij landraden, wordt in de vacature voorzien, óf door benoeming bij keuze uit de gegradueerde rechterlijke ambtenaren (a), met dien verstande dat bij gelijke geschiktheid voor het opengevallen ambt de ranglijst den doorslag geeft óf door benoeming buiten de ranglijst. (RO. 15.)

(2) (*Gew. S. 23—174.*) De benoeming van gegradueerde rechterlijke ambtenaren (a) tot ambten eener hooger gerangschikte groep geschiedt, behoudens de voorwaarde van geschiktheid voor het te vervullen ambt, naar de ranglijst. In het belang van den dienst kan, het Hooggerechtshof en den procureur-generaal gehoord, in bijzondere gevallen zoodanige benoeming geschieden in afwijking van de ranglijst. (S. 05—37 art. III.)

16 a. (*Ing. S. 25—72 jo. 73.*) De presidenten van de raden van justitie op Java worden, van buitenlandsch verlof in Indonesië teruggekeerd, met inachtneming van het tijdstip hunner terugkomst, en bij gelijktijdigen terugkeer, met inachtneming van de dagteekening hunner oorspronkelijke benoeming tot dat ambt, bij de eerste vacature weder in hun vorigen rang benoemd, tenzij zij verklaren zoodanige herbenoeming niet te wenschen of reeds vóór het ontstaan der vacature met hunne toestemming in een andere betrekking mochten zijn aangesteld.

17. (*Gew. S. 07—393; 20—346, 508, 590.*) (1) Wanneer eene plaats van vice-president van het Hooggerechtshof openvalt en geene herbenoeming in vorigen rang krachtens de bepalingen van het Reglement op het beleid der Regeering van Indonesië moet plaats hebben, zenden de president, de procureur-generaal en de andere vice-president tot hare vervulling eene met redenen omkleede aanbeveling aan den Gouverneur-Generaal.

(2) (*Gew. S. 25—72 jo. 73.*) Wanneer eene plaats van lid van het Hooggerechtshof of president van één der raden van justitie op Java openvalt en geen herbenoeming in vorigen rang krachtens de bepalingen van het Reglement op het beleid der Regeering van Indonesië of het voorgaand artikel moet plaats hebben, zoomede wanneer eene plaats openvalt van president van een der raden van justitie buiten Java, van vice-president of lid van een raad van justitie, dan wel van rechtskundig voorzitter of vice-president eener Indonesische rechtbank, van rechtskundig residentierechter of van landrechter, zenden de president, de procureur-generaal en de vice-presidenten van het Hooggerechtshof eene met redenen omkleede aanbeveling aan den Gouverneur-Generaal.

(3) Wanneer de plaats van procureur-generaal openvalt zendt de president van het Hooggerechtshof tot hare vervulling eene met redenen omkleede aanbeveling aan den Gouverneur-Generaal.

(4) De ambtenaar, die bij belet, afwezigheid of ontstentenis den president, den procureur-generaal of één der vice-presidenten van het Hooggerechtshof vervangt, neemt geen deel aan het opmaken der aanbeveling voor de vervulling eener in het eerste of tweede lid bedoelde betrekking, hooger bezoldigd dan de zijne. De ambtenaar, die den president vervangt, doet geen aanbeveling voor de vervulling der betrekking van procureur-generaal.

(5) Wanneer bij het openvallen der in het eerste en derde lid bedoelde plaatsen ingevolge het vierde lid geen aanbeveling kan worden gedaan, wordt zonder aanbeveling tot de benoeming overgegaan.

(6) De aanbevelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, worden

(a) Zie noot RO. 14a.

opgemaakt bij volstrekte meerderheid van stemmen; wordt geen volstrekte meerderheid verkregen, dan wordt de candidaat aanbevolen, die de meeste stemmen heeft verkregen; bij staking van stemmen heeft de president een beslissende stem.

(7) (*Gew. S. 41—31 jo. 98.*) Ten aanzien van eene openvallende plaats in het openbaar ministerie bij de Europeesche rechterlijke colleges of de krachten het eerste lid van art. 93 a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden zendt de procureur-generaal, wanneer deze plaats door een gegradueerd rechterlijk ambtenaar moet worden vervuld, tot hare vervulling eene met redenen omkleede aanbeveling aan den Gouv.-Gen., behalve in de gevallen, dat aan een administratieve bediening de functie van magistraat bij den landraad is verbonden.

(8) Wanneer eene plaats van griffier van een Europeesch rechterlijk college openvalt, zendt de president van dat college tot hare vervulling een met redenen omkleede aanbeveling aan den Gouverneur-Generaal.

(9) Voor eene opengevallen plaats worden ten minste twee personen aanbevolen.

(10) Do aanbevelingen worden ingediend door tusschenkomst van den directeur van justitie en, zoo er ingewonnen adviezen zijn, worden die daarbij overgelegd.

(11) De in art. 18 bedoelde, niet met bevordering gepaard gaande benoeming tot een ander rechterlijk ambt in het belang van 's lands dienst, geschiedt niet dan op voorstel of na raadpleging van het Hoog-gerechtshof. (RO. 76a.)

18. (*Gew. S. 01—201, 270; 32—64; 33—6 jo. 33.*) (1) De gegradueerde rechterlijke ambtenaren (a) met uitzondering van den president, de vice-president en de raadsheeren van het Hooggerechtshof van *Indonesië* worden eervol uit hun ambt ontslagen:

a. wanneer zij den leeftijd van 60 jaren hebben bereikt;

b. wanneer zij onder curateele zijn gesteld;

c. bij gebleken ongeschiktheid voor het bekleede ambt.

(2) (*Ing. S. 32—64.*) Zij kunnen na raadpleging van het Hooggerechtshof eervol uit hun ambt worden ontslagen, wanneer zij den leeftijd van 55 jaren hebben bereikt en het maximum aantal jaren, dat voor berekening van pensioen op den voet van het Ind. Burgerlijk Pensioensreglement in aanmerking kan komen, in 's lands dienst zijn geweest en voor bevordering niet geschikt worden geacht.

(3) Ook kunnen zij eervol uit hun ambt ontslagen worden wegens geringe vergrijpen tegen de waardigheid van het ambt en ambtelijke verzuimen, zoomede wegens andere redenen van staatsbelang. (RO. 76a.)

(4) (*Gew. S. 20—346, 508; 32—64.*) Buiten de in het eerste, tweede en derde lid van dit art. genoemde gevallen kan alleen ontslag uit het ambt worden verleend op eigen verzoek. Ook benoeming tot een ander rechterlijk ambt, welke niet met bevordering gepaard gaat, geschiedt alleen op eigen verzoek dan wel in het belang van 's lands dienst (RO. 17.)

(5) In de gevallen, in het eerste lid, sub a, en in het tweede lid bedoeld, brengt het ontslag uit het ambt eervol ontslag uit 's lands dienst mede. In de gevallen, in het eerste lid, sub b en c bedoeld, kan de uit het ambt ontslagene tevens eervol uit 's lands dienst ontslagen of op non-activiteit met wachtgeld gesteld worden. In het geval, bedoeld in het derde lid, wordt de uit het ambt ontslagene gelijktijdig tot een ander — a) dan niet rechterlijk — ambt benoemd of op non-activiteit met wachtgeld gesteld.

(6) In het geval in het eerste lid sub b bedoeld, wordt het ontslag uit 's lands dienst, in het geval, in het eerste lid sub c bedoeld, wordt het ontslag uit het ambt en uit 's lands dienst, in het geval, in het derde lid bedoeld, wordt het ontslag uit het ambt niet verleend dan op voorstel

(a) Zie noot RO. 14a.

of na raadpleging van het Hooggerechtshof, dat vooraf den betrokken ambtenaar in de gelegenheid stelt om zijne verdediging voor te dragen.

19. (*Gew. S. 20-346, 508.*) (1) Onder bevordering wordt verstaan benoeming tot een in een hoogere groep gerangschikt ambt en benoeming tot een keuze-ambt, indien deze verhooging van bezoldiging voor den benoemde medebrengt.

(2) Geene bevordering vindt plaats van den ambtenaar:

1°. die buitenlandsch verlof geniet;

2°. die verzocht heeft daarvoor niet in aanmerking te komen — zoolang zonder bezwaar aan dat verzoek kan worden voldaan;

3°. die op eigen verzoek buiten bezwaar van den Lande op non-activiteit is gesteld, en, voor bevordering in aanmerking komende, de non-activiteit wenschte te zien bestendigd — indien tegen de vervulling van dien wensch geen bezwaar bestaat;

4°. aan wien met ontslag uit zijn ambt, in het belang van 'slands dienst werkzaamheden zijn opgedragen — zoolang die opdracht duurt.

20. (*Gew. S. 01-201, 270; 33-6 jo. 33.*) (1) De gegraduateerde rechterlijke ambtenaren met uitzondering van den president, den vice-president en de raadsheeren van het Hooggerechtshof van *Indonesië* kunnen op voorstel of na raadpleging van het Hooggerechtshof, dat den betrokken ambtenaar vooraf in de gelegenheid stelt om zijn verdediging schriftelijk voor te dragen, slechts uit hun ambt worden ontzet:

a. (*Gew. S. 17-497.*) wanneer zij wegens misdrijf of wegens overtreding van de bepalingen betreffende 'slands middelen en pachten tot hechtenis of tot een zwaardere straf zijn veroordeeld;

b. (*Gew. S. 37-590.*) wanneer zij in staat van faillissement zijn verklaard, surséance van betaling hebben verkregen of wegens schulden zijn gegijzeld;

c. wegens wangedrag of onzedelijkheid of bij voortdurende achte-loosheid in de waarneming van hun ambt;

d. wegens overtreding der verbodsbepalingen van de artt. 9, 21, 37 of 41.

(2) Overtreding van de bepalingen onder d vermeld, kan alleen grond tot ontzetting opleveren, wanneer de overtreder reeds voor gelijke overtreding is gewaarschuwd.

(3) In de gevallen, sub a, b en c bedoeld, brengt ontzetting uit het ambt ontslag uit 'slands dienst mede; in de gevallen, sub d bedoeld, kan, op voorstel of na raadpleging van het Hooggerechtshof, ontslag uit 'slands dienst, al dan niet eervol, daaraan worden verbonden.

20 a. (*Ing. S. 01-201, 270; 33-1 jo. 33.*) (1) Wanneer tegen een (a) gegraduateerd rechterlijk ambtenaar — met uitzondering van den president, den vice-president en de raadsheeren van het Hooggerechtshof van *Indonesië* — hetzij een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding, hetzij machtiging tot opneming in een huis van bewaring of geneeskundig gesticht voor krankzinnigen is verleend of op hem lijfswang is ten uitvoer gelegd, wordt hij daardoor in zijn ambt geschorst.

(2) Wanneer tegen een ambtenaar, als bedoeld in het vorige lid, rechtsingang zonder bevel van gevangenneming of gevangenhouding is verleend, of uit een administratief onderzoek, ingesteld wegens een der redenen, bedoeld in art. 18, eerste lid sub c, en 20, gewichtige bezwaren zijn gebleken, kan de Gouverneur-Generaal, na raadpleging van den president van het Hooggerechtshof, hem in zijn ambt schorsen.

(3) De schorsing wordt door den Gouverneur-Generaal niet opgeheven dan na raadpleging van den president van het Hooggerechtshof.

(4) De schorsing brengt mede dat de betrokkene op wachtgeld wordt gesteld.

(5) Heeft de schorsing plaats gehad wegens eene strafrechterlijke vervolging, welke niet tot veroordeeling tot straf heeft geleid of naar

(a) Zie noot RO. 14a.

N. RO. aanleiding van een administratief onderzoek, dat noch tot ontslag, noch tot ontzetting uit het ambt heeft geleid, dan wordt den ambtenaar uitbetaald het verschil tusschen het sedert die schorsing genoten wachtgeld en hetgeen hij zonder die schorsing als activiteitstractement zou hebben genoten.

20 b. (*Ing. S. 01-201, 270; gew. 17-497; 37-590; 41-31, 98.*)

(1) De niet gegraduateerde rechterlijke ambtenaren (a) kunnen wegens veroordeeling ter zake van misdrijf of van overtreding van de bepalingen betreffende 'slands middelen en pachten tot hechtenis of tot eene zwaardere straf, of wanneer zij in staat van faillissement zijn verklaard, surséance van betaling hebben verkregen, dan wel wegens schulden zijn gegijzeld of wegens wangedrag of onzedelijkheid, of bij voortdurende achteloosheid in de waarneming hunner bediening niet uit hun ambt worden ontzet dan op voordracht of na raadpleging van het Hooggerechtshof en nadat zij door dit college in de gelegenheid zijn gesteld om hunne verdediging voor te dragen.

(2) (*Gew. S. 26-236 jo. 296.*) Zij kunnen wegens dezelfde redenen of wegens een gegrond vermoeden, dat zij een strafbaar feit, als bedoeld in het eerste lid van dit art., gepleegd hebben, niet in hun ambt worden geschorst dan op voordracht of na raadpleging van het Hooggerechtshof en nadat zij door dit College in de gelegenheid zijn gesteld om hunne verdediging voor te dragen.

(3) (*Toeg. S. 26-236 jo. 296.*) Indien het belang van den dienst dringend eene voorziening eischt, kan een ingevolge het vorige lid geschorste ambtenaar uit zijn ambt worden ontslagen, met bepaling, dat naar aanleiding van den uitslag van de strafrechterlijke vervolging of het administratief onderzoek, op voordracht of na raadpleging van het Hooggerechtshof nader zal worden beslist, of dit ontslag moet worden aangemerkt als eene ontzetting uit het ambt dan wel als een eervol verleend ontslag. Wordt beslist, dat het ontslag moet worden aangemerkt als te zijn verleend eervol, dan wordt den ambtenaar uitbetaald, hetgeen hij zou hebben genoten, indien dat ontslag niet in de plaats van de schorsing ware getreden.

14 20 c. (*Ing. S. 01-201, 270.*) (1) De presidenten van de Europeesche rechterlijke colleges zijn bevoegd om aan de vice-presidenten, leden, griffiers en substituut-griffiers van het college, die de waardigheid van hun ambt verwaarloozen of zich schuldig maken aan achteloosheid in de waarneming van het ambt of aan overtreding der verbodsbepalingen van de artt. 9, 21, 37 of 41, na hen te hebben gehoord, de noodige schriftelijke waarschuwing te geven. De presidenten der raden van justitie doen ten spoedigste een afschrift daarvan toekomen aan den president van het Hooggerechtshof, bij wien, binnen veertien dagen na uitreiking der waarschuwing door den griffier van den raad van justitie, in beroep kan worden gekomen. De bekrachtiging of tenietdoening wordt den betrokken ambtenaar en den president van den raad van justitie bij griffiersmissive medegedeeld.

(2) (*Gew. S. 14-317; 41-31 jo. 98.*) Gelijke bevoegdheid tot schriftelijke waarschuwing heeft de procureur-generaal ten aanzien van de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de Europeesche rechterlijke colleges en de krachtens het eerste lid van art. 93 a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden en de president van het Hooggerechtshof ten aanzien van de presidenten der raden van justitie, van de rechtskundige voorzitters der Indonesische rechtbanken, van de rechtskundige residentie-rechters en van de landrechters.

(3) De waarschuwingen, door den procureur-generaal gedaan, worden door hem, de overige waarschuwingen door den griffier van het Hooggerechtshof in een daartoe bestemd register aangeteekend. In dit register worden mede aangeteekend de schorsingen en de, ingevolge besluit van de vergadering van president, vice-presidenten van en procureur-generaal bij het Hooggerechtshof, daartoe aangewezen ernstige terecht-

wijzingen, welke een van 's hofs kamers of een in revisie rechtsprekende raad van justitie aan rechterlijke ambtenaren doet toekomen.

21. (*Gew. S. 01-15, 273; 14-317; 20-683; 37-572.*) (1) De rechterlijke ambtenaren hebben hun vast en voortdurend verblijf binnen vijf paal van de plaats, waar het gebouw, voor de terechtzittingen bestemd, gelegen is, en, voor zoover zij aan meer dan één college of gerecht verbonden zijn, ter plaatse, door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen binnen denzelfden afstand van het gebouw.

(2) De landrechters en hunne fiscaal-griffiers moeten hunne woonplaats vestigen op zóódanige plaats binnen hun ressort, als door den Gouverneur-Generaal zal worden aangewezen. (1)

(3) De president van het Hooggerechtshof is in bijzondere gevallen bevoegd om aan de in dit art. bedoelde ambtenaren te vergunnen buiten de hun daarin aangewezen grens te wonen.

(4) (*Toeg. S. 41-31 jo. 98.*) Het bepaalde in lid (1) is niet van toepassing op de leden der Indonesische rechtbanken, die geen rechtskundigen zijn, zoodanig niet in de gevallen, dat aan een administratieve bediening de uitoefening van rechterlijke functien wordt verbonden.

22. (*Gew. S. 01-15, 273; 14-317.*) (1) Ieder rechterlijke ambtenaar kan, ook zonder daartoe bekomen verlof, zich van zijn vast en voortdurend verblijf, of, voor zooveel betreft den landrechter en den fiscaal-griffier, buiten zijn ressort, verwijderen, mits, en dat zelfs in den tijd der vacantiën, niet langer dan drie dagen.

(2) (*Gew. S. 20-346; 32-546; 41-31 jo. 98.*) Verloven van ten hoogste drie maanden, de verlengingen inbegrepen en met uitzondering van de zoogenaamde korte verloven naar plaatsen buiten Indonesië gelegen, worden verleend: (2)

door de hoofden van gewestelijk bestuur aan de hoofddjaksas en djaksas; (*in de buitengew. door de residenten, S. 38-370, 264* bl. 232.*)

door den procureur-generaal aan de gegradueerde rechterlijke ambtenaren, werkzaam bij de parketten en het hoofdparket;

door de officieren van justitie bij landraden aan de ongegradueerde ambtenaren, werkzaam bij hun parket en bij de parketten van de landraden in hun ressort;

door de presidenten van rechterlijke colleges en door de alleen rechtsprekende rechters aan alle andere in of bij hun college of gerecht werkzame rechterlijke ambtenaren;

door den president van het Hooggerechtshof aan de presidenten van rechterlijke colleges en aan de alleen rechtsprekende rechters.

(3) (*Gew. S. 23-175.*) Alle andere verloven worden door of namens den Gouverneur-Generaal verleend.

(4) De rechterlijke ambtenaren, die gebruik maken van de hun bij het eerste lid verleende bevoegdheid, blijven aansprakelijk voor de nadeelen, die uit hunne afwezigheid voor den dienst der Justitie mochten voortvloeien.

23. (*Gew. S. 01-15, 273.*) De bepalingen van art. 22 zijn niet toepasselijk op de rechterlijke ambtenaren die als zoodanig of uit anderen hoofde geene vaste bezoldiging van den lande genieten, noch op degenen, die eene administratieve bediening bekleeden, waaraan de uitoefening van rechterlijke functien wordt verbonden. Zij moeten echter steeds van hun voornemen om zich te verwijderen intijds kennis geven aan den voorzitter van het college, waartoe zij behooren of aan den rechter, bij wien zij fungeeren.

24. Bij het Hooggeregtshof en de raden van justitie zijn jaarlijks vaste vacantiën, de ééne aangevangende met den laatsten Zaterdag vóór Kerstmis en eindigende met den tweeden Maandag in Januari, de andere be-

(1) Bij S. 22-511 is bepaald, dat de landrechters en hunne fiscaal-griffiers hunne woonplaats moeten hebben ter plaatse, waar het landgerecht gevestigd is.

(2) Kort verlof naar plaatsen buiten Indonesië, S. 10-643 jo. 32-547.

N. ginnende met den eersten Zaterdag in Juli en eindigende met den twee-
RO. den Maandag in Augustus; voorts nog van Paschen en Pinksteren tot
op en met den eersten na die feesten volgende[n] Woensdag.

18 25. Er zullen gedurende de vacantiën tenminste drie leden van de
raden van justitie in dienst blijven, ten einde de zaken, die spoed verei-
schen of de werkzaamheden, welke door commissarissen te verrigten
R. zijn en geen uitstel kunnen lijden, af te doen.
I.D.

11 Van de leden van het Hooggeregtshof mogen, zelfs in den tijd der vacan-
tiën, niet meer dan twee gelijktijdig met verlof afwezig zijn.

Voor de behandeling van strafzaken heeft geene vacantie plaats.

26. De verschillende regterlijke collegiën houden zitting in de hoofd-
plaats van hun regtsgebied.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, wanneer gewigtige redenen
het noodzakelijk doen voorkomen, tot de behandeling en afdoening eener
bijzondere zaak, de zittingen van het Hooggeregtshof, of van eenig ander
regterlijk collegie, op eene andere plaats van deszelfs regtsgebied te doen
houden, de magtiging daartoe, op voordragt of na raadpleging van het
Hooggeregtshof, te verleenen. (RO. 90.)

N. 27. Er wordt alom in Indonesië regt gesproken *in naam en van wege*
RO. *den Koning*. (G. 156; ISR. 130; Rv. 435; Sv. 416; Ldg. 81; IR. 382;
21 R.Bg. 710; S. 91—188.)

28. De vonnissen van het Hooggeregtshof worden arresten genoemd.
(*Gew. S. 01—124, 269.*) De arresten en vonnissen, gewezen met een
ander, of, waar geen vast getal is aangegeven, met een minder getal
rechters, dan in dit reglement is bepaald, zijn nietig.

(*Gew. S. 01—124, 269.*) Telkens wanneer een vast getal rechters wordt
aangegeven, is de voorzitter, of die dezen vervangt, daaronder begrepen.
(RO. 92, 121, 154; Rv. 61.)

20 29. In alle zoowel burgerlijke als strafzaken wordt het regtsgeding, op
de terechtzittingen, in het openbaar gehouden, tenzij bij de wettelijke
bepalingen anders mogt zijn vastgesteld, of de regter, om gewigtige
redenen in het proces-verbaal of de notulen der zitting te vermelden, mogt
bevelen, dat de terechtzitting geheel of gedeeltelijk met geslotene deuren
zal plaats hebben. (G. 168; ISR. 146; RO. 31; Rv. 22; Sv. 126, 266.)

Met uitzondering der beslissingen in revisie van strafzaken en der
beschikkingen op eenvoudige verzoekschriften, worden alle arresten en
vonnissen door den regter in het openbaar uitgesproken. (Bw. 43; Rv.
64, 209, 837; Sv. 183, 323; IR. 179, 317; R.Bg. 190, 616.)

20³ 30. Alle arresten en vonnissen moeten de gronden inhouden waarop
zij berusten, en daarenboven in strafzaken het misdrijf of de overtreding
uitdrukken.

In de arresten en vonnissen, die op stellige wettelijke bepalingen zijn
gegrond, moeten deze vermeld worden. (G. 168; ISR. 146; RO. 31;
IR. 184, 319; R.Bg. 195, 618.)

31. (*Gew. S. 19—10; 20—498.*) De bepalingen van de beide vóór-
gaande artikelen moeten op straffe van nietigheid worden in acht geno-
men. Echter heeft niet-nakoming van de voorschriften van art. 30 in een
aan revisie onderworpen vonnis geen nietigheid tengevolge en zijn deze
voorschriften niet verbindende voor de Indonesische gerechten en Indonesi-
sche rechtbanken, welke door een niet rechtskundigen ambtenaar worden
voorgezeten. (ISR. 146; Bb. 1006.)

22 32. Alle regterlijke collegiën zijn verplicht om berigt, consideratiën
en advijs te geven, wanneer zulks door of van wege den Gouverneur-
Generaal wordt gevraagd. (Bw. 274; S. 1833—53; 1862—3.)

Indien nochtans de zaak, waaromtrent berigt, consideratiën en advijs
zijn gevraagd, bereids aan de daartoe aangezochte regterlijke autoriteit
ter beslissing is onderworpen, of het te voorzien is dat zulks zal geschie-
den, kan die autoriteit volstaan met het geven van eenvoudig berigt.
(RO. 33, 56, 157; Rv. 35.4°)

25 33. De regterlijke collegiën en ambtenaren zijn onderling verplicht aan

letteren-requisitoriaal, ten dienste der justitie, wettig gevolg te geven. (RO. 32, 157; Bw. 1944; Rv. 173, 204, 233; Sv. 57v.; IR. 143; R.Bg. 170.)

34. In alle gevallen, waarin de wettelijke bepalingen de benoeming van raadsheeren- of regters-commissarissen of rapporteurs vorderen, en geene andere wijze van benoeming voorschrijven, geschiedt deze door den president.

De presidenten zijn buitendien bevoegd om, telkens wanneer zij dit dienstig oordeelen, een rapporteur te benoemen.

35. Geen lid van eenig regterlijk collegie zal tot commissaris of tot rapporteur worden benoemd in eene zaak, in welke een zijner bloedverwanten of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, als advocaat of procureur werkzaam is of geweest is. (Bw. 290v.; Rv. 35; Sv. 268-1°.)

36. De gevallen, waarin regterlijke ambtenaren kunnen gewraakt worden of zich mogen verschoonen, worden geregeld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtspleging en op de strafvordering. (RO. 44; Rv. 35v.; Sv. 268v.; Ldg. 74; IR. 374; R.Bg. 702.)

37. (*Gew. S. 01-201, 270.*) Geen rechter mag in een geschil, dat voor hem aanhangig is, of waarvan hij redelijker wijze moest vermoeden, dat het voor hem aanhangig kan worden, rechtstreeks of zijdelings, aan partijen of hare advocaten of procureurs raad geven of hulp bieden, tenzij hem dit bij algemeene verordening is opgedragen. (Bw. 1468; Rv. 34v.)

Deze bepaling is mede toepasselijk op de ambtenaren van het openbaar ministerie, mitsgaders op de griffiers en de substituut-griffiers, met betrekking tot alle zaken, waarin zij ambtshalve werkzaam moeten of kunnen zijn. (RO. 55, 63; Rv. 322.)

38. De leden der regterlijke collegiën, die met personele commissiën zijn belast, zorgen dat zij de daaruit voortvloeiende werkzaamheden op zoodanigen tijd verrigten, dat daardoor in de afdoening van de bij het collegie aanhangige zaken geene verhindering of vertraging worde veroorzaakt.

39. (*Gew. S. 01-201, 270.*) In alle bij de rechterlijke colleges behandeld wordende zaken doet de president hoofdelijk omvraag, beginnende met den commissaris of rapporteur, en vervolgens aan de verdere leden, van den jongste als lid van het college tot den oudste; de president brengt het laatst zijn advies uit. Ieder lid is verplicht om zijn gevoelen met redenen te omkleeden.

(*Ing. S. 39-283.*) In het geval bedoeld in art. 192 wordt de omvraag begonnen met de twee bijzitters van den jongste af.

Ter bepaling van den ouderdom van het lidmaatschap van Europeesche rechterlijke colleges wordt de vroegere diensttijd in denzelfden of in een hooger rang medegeteld bij dien sedert de laatste benoeming verstreken.

Voor zooveel de Indonesische rechtbanken betreft, wier leden tot de Indonesische of daarmee gelijkgestelde bevolking behooren, wordt de zaak bij de beraadslaging in omvraag gebracht naar de volgorde van den rang der leden. Daartoe begint de president met het lid hetwelk den laagsten, en eindigt met dat hetwelk den hoogsten rang bekleedt. Bij gelijkheid in rang wordt degene, die het laatst tot het door hem bekleede ambt is benoemd, als laagste in rang beschouwd; in geval van twijfel of onzekerheid omtrent den rang beslist de president.

(*Gew. S. 07-205 art. 3 jo. 19-816.*) Bij Indonesische rechtbanken, waarin deels Europeanen, deels Indonesiërs of met hen gelijkgestelden als lid zitting hebben, wordt eerst door laatstgenoemden, met inachtneming van het derde lid, en daarna door eerstgenoemden, overeenkomstig het eerste lid advies uitgebracht.

Een afwezend lid kan zijn advies noch door een zijner medeleden doen voordragen, noch het schriftelijk indienen, tenzij hij, commissaris of rapporteur zijnde, wegens wettige redenen verhinderd wordt om de beraadslagingen bij te wonen. In dat geval wordt zijn rapport of advies voorgelezen, maar niet bij het opnemen der stemmen of het opmaken van het besluit medegerekend.

R.
I.D.
34N.
R.O.
23R.
I.D.
33N.
R.O.
26

- N. 40. Het besluit wordt opgemaakt bij volstreekte meerderheid van
 RO. stemmen, en bij staking van stemmen :
- 27 *in burgerlijke zaken*, in eersten aanleg, ten voordeele van den verweer-
 der; en in hooger beroep, revisie of cassatie, ter bekrachtiging van de
 beklagde uitspraak; (Pr. 117v., 457.)
- 101 *in strafzaken*, steeds ten behoeve van den beklagde.
- 28 41. (*Gew. S. 01-201, 270.*) De rechterlijke ambtenaren zijn verplicht
 het geheim te bewaren omtrent de gevoelens, die in raadkamer ten aan-
 zien van aldaar behandelde zaken zijn geuit. (Sw. 322.)
- Deze bepaling is mede van toepassing op de door de regterlijke colle-
 giën te raadplegen adviseurs, voor zoover deze, ingevolge de wettelijke
 bepalingen op de burgerlijke regtspleging en op de strafvordering, bij de
 beraadslaging en de stemming kunnen tegenwoordig zijn. (RO. 7.)
42. Buiten de gevallen, waarin de wettelijke bepalingen zulks uitdruk-
 kelijk voorschrijven, is het den regters niet geoorloofd bij de notulen der
 vergadering aanteekening te doen houden van het gevoelen, door hen
 vóór of tegen eene beslissing, van welken aard ook en over welk onder-
 werp ook, geuit, doch het staat hun vrij hun advijs schriftelijk ter ver-
 gadering over te leggen, om door den griffier in een daartoe afzonderlijk
 aan te leggen geheim register te worden opgenomen.
43. Alle arresten en vonnissen in strafzaken moeten door al de regters
 die over de zaak gezeten hebben, mitsgaders door den griffier, worden
 ondertekend. (Sv. 174-7°; IR. 319-1-6°, 320°; RBg. 618-1-6°, 620.)
- De overige uitspraken en beschikkingen, notulen en processen-verbaal
 van teregtzittingen, worden ondertekend door den president, of het lid
 hetwelk dezen vervangt en den griffier. De van het collegie uitgaande
 dienstbrieven, berigten, adviizen en rapporten worden door den president
 of het hem vervangende lid en, „*ter ordonnantie van het collegie*”, door den
 griffier ondertekend. (Bb. 1006.)
44. Buiten de bij de wettelijke bepalingen uitdrukkelijk voorziene
 gevallen, mag geen lid van een regterlijk collegie zich verschoonen of uit-
 gesloten worden van de kennismeming van eenige zaak, of het deelnemen
 aan eenigerhande beraadslaging, noch een ambtenaar van het openbaar
 ministerie zich onthouden of uitgesloten worden van de uitoefening
 zijner functiën. (RO. 36; Rv. 35, 37; Sv. 268v.; IR. 374; RBg. 702.)
- R. 45. De regterlijke collegiën en geregten bepalen vaste dagen voor hunne
 I.D. gewone teregtzittingen en vergaderingen; zij houden daarenboven zoo
 27, 29 vele buitengewone zittingen en vergaderingen als de dienst der justitie
 zal vereischen. De dagen en uren der gewone teregtzittingen worden,
 voor zooveel de europeesche regterlijke collegiën betreft, bekend ge-
 maakt door aanplakking in de gehoorzaal en door aankondiging in het
 officieel nieuwsblad. (Ov. 105; IR. 84, 100.)
- De daarin te maken veranderingen moeten, twee maanden vóór dat
 zij in werking worden gebragt, op dezelfde wijze worden bekend ge-
 maakt. (RO. 91.)
- 26, 48, 49 46. De presidenten der onderscheidene regterlijke collegiën zijn belast
 met de handhaving der orde bij de teregtzittingen en vergaderingen en
 met de leiding der beraadslagingen. De vonnissen worden door hen uit-
 gesproken. (Rv. 22, 29, 61; Sv. 126, 161, 254, 257a; Ldg. 73; IR. 179,
 263v., 271, 317, 329; RBg. 700.)
- Zij hebben de bevoegdheid om, tenzij het eene zaak gelde voor welker be-
 handeling een bepaald getal regters is aangewezen, te gelasten, dat al de
 leden ter vergadering tegenwoordig zijn. (RO. 121, 154; Sv. 66, 102, 114.)
- 39 47. De presidenten bepalen de orde, waarin de zaken zullen worden
 behandeld, daarbij zorgende, dat die welke spoed vereischen, en inzonder-
 heid de strafzaken, het eerst worden afgedaan, en in het algemeen, dat
 aan ieder onvertogen regt geschiede. (Rv. 296.)
- 51 48. In zaken, waarin de stukken, volgens de wettelijke bepalingen, ter
 griffie moeten worden opgezonden of nedergelegd, bepaalt de president
 (voor zooveel noodig) den tijd, gedurende welken zoowel de raadsheeren

of regters, als de ambtenaren van het openbaar ministerie en de practizijns, daarvan inzage kunnen nemen. (Rv. 140, 154.)

49. Alle brieven en andere stukken, aan de regterlijke collegiën gerigt, worden door den president ontvangen en geopend, en, in de eerste vergadering, aan het collegie, of de betrokkene commissarissen medegedeeld of ter hand gesteld.

50. De aan de regterlijke collegiën gerigte verzoekschriften worden door partijen of van harentwege ingeleverd bij den president, of wel ter griffie, om van daar ten spoedigste aan den president te worden bezorgd.

51. (*Gew. S. 01—201, 270.*) De presidenten der verschillende rechterlijke colleges zijn in het bijzonder belast met het houden van een nauwkeurig toezicht op de handelingen der griffiers en substituut-griffiers. Zij kunnen aan de griffiers en substituut-griffiers en aan de verdere ondergeschikte ambtenaren aangaande den dienst zoodanige bevelen geven, als zij vermeenen te behooren.

52. (*Gew. S. 01—201, 270; 02—183; 05—470, 580; 09—209; 20—346, 590; 33—6 jo. 33.*) Ingeval van belet, afwezigheid of ontstentenis wordt de president van het Hooggeretshof vervangen door den vice-president en bij belet, afwezigheid of ontstentenis van dezen wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste lid als zoodanig.

(*Gew. S. 33—6 jo. 33.*) Ingeval van belet, afwezigheid of ontstentenis wordt de vice-president van het Hooggeretshof vervangen door het oudste lid als zoodanig der door hem voorgezeten kamer.

(*Gew. S. 26—197, 198; 37—631.*) In geval van belet, afwezigheid of ontstentenis, wordt de president van den raad van justitie vervangen door den vice-president of, zoo er meer vice-presidenten zijn, door een van hen, naar volgorde van ouderdom als zoodanig; indien door belet, afwezigheid of ontstentenis geen vice-president kan optreden, wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste lid als zoodanig, alles tenzij de Gouverneur-Generaal het noodig acht in de waarneming van het voorzitterschap op andere wijze te voorzien.

De presidenten der Europeesche rechterlijke colleges kunnen aan de vice-presidenten bepaalde gedeelten hunner werkzaamheden opdragen en, wanneer het belang van den dienst zulks vordert, hun gelasten als lid zitting te nemen.

53. (*Gew. S. 01—201, 270; 09—209; 20—346, 590.*) Ter bepaling van den ouderdom als vice-president of als lid van een Europeesch rechterlijk college of van één zijner kamers, wordt de vroegere diensttijd, in denzelfden of in een hooger rang, medegemeld bij dien sedert de jongste benoeming verstreken.

54. (*Gew. laatstel. S. 41—31 jo. 98.*) (1) Het openbaar ministerie bij de Europeesche rechterlijke colleges en bij de krachtens het eerste lid van art. 93 a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden wordt uitgeoefend:

1. bij het hooggeretshof:
door den procureur-generaal, of namens dezen door substituten, den titel voerende van advocaat-generaal;

2. bij de raden van justitie:
a. zoowel bij de meervoudige, als bij de enkelvoudige kamers (politie-rechters) door officieren van justitie bij die raden, of namens hen zoowel door substituut-officieren, voor zoover die hun zijn toegevoegd, als door buitengewone officieren van justitie en substituut-buitengewone officieren van justitie, welke laatste functies ambtshalve zullen worden bekleed door de officieren van justitie bij landraden binnen het ressort van den betrokken raad en de gegraduateerde substituut-officieren, voor zoover die hun zijn toegevoegd;

b. uitsluitend bij de enkelvoudige kamers (politie-rechters) door ambtenaren van het openbaar ministerie bij die kamers (politie-rechters);

3. bij de krachtens het eerste lid van art. 93 a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden:

a. door de officieren van justitie bij landraden, of namens hen door substituut-officieren, voor zoover die hun zijn toegevoegd;

N. RO. b. door de magistraten bij die raden, of namens hen door adjunct-magistraten, voor zoover die hun zijn toegevoegd.

(2) Wanneer in het algemeen wordt gesproken van „openbaar ministerie bij de raden van justitie” of „ambtenaren van het openbaar ministerie bij de raden van justitie” zijn daaronder niet begrepen de ambtenaren, uitsluitend met het openbaar ministerie bij de enkelvoudige kamers (politierechters) belast, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. (RO. 60. 62.)

55. (*Gew. S. 64—52.*) Het openbaar ministerie is bijzonderlijk belast met de handhaving der wettelijke bepalingen en der besluiten van het openbaar gezag; met de vervolging van alle misdrijven en overtredingen en met het doen uitvoeren van alle strafvonnissen. (RO. 37, 62, 70, 116octies, 131d, 134, 137, 144, 168, 170, 179v., 182; Bw. 65, 86v., 381, 435, 439, 442, 445, 457; Rv. 319, 321v.; Sv. 1v., 9v., 21v., 27v., 40a v., 338; RBg. 518v.; S. 64—52 jo. 08—522* bij Rv. 318; Bb. 1884, 2240, 2414, 2702.)

56. (1) De ambtenaren van het openbaar ministerie zijn verplicht om de bevelen na te komen, welke hun, in hunne ambtsbetrekking, door of van wege den Gouverneur-Generaal zullen worden gegeven. (RO. 5, 179v.)

(2) Zij zijn tevens gehouden, om, desgevorderd, den Gouverneur-Generaal en de collegiën, bij welke zij geplaatst zijn, met allen spoed te dienen van bericht, consideratiën en advies. (RO. 5, 32.)

57. De ambtenaren van het openbaar ministerie zijn, behoudens het bepaalde bij de eerste zinsnede van het voorgaande art., verplicht om gevolg te geven aan de bij hen inkomende klachten betreffende misdrijven en overtredingen; onverminderd hunne verplichting om ambtshalve te handelen, wanneer daartoe gronden bestaan. (RO. 179; Sv. 6, 9v.)

58. *Ingetr. bij S. 74—149 (voor Java en Mad.) en 22—522,* bl. 359.*

59. De ambtenaren van het openbaar ministerie genieten geen ander aandeel of voordeel van eenige confiscatiën, boeten of breuken, dan bij de wettelijke bepalingen is vastgesteld en hun bij regterlijk gewijsde of bij, ten overstaan van den regter geslotene, transactie zal zijn toegekend. Zij mogen in geen geval tot het sluiten van zoodanige transactie overgaan, zonder daartoe door het bevoegd administratief gezag gemagtigd te zijn, noch gedoogen, dat zulks door hunne ondergeschikten geschiede; alles op verbeurte van hunne ambten en onverminderd de vervolging tot straf, wanneer daartoe termen bestaan.

(*Gew. S. 20—786, 787.*) De procureur-generaal en de advocaten-generaal genieten in geen geval eenig aandeel of voordeel van confiscatiën, boeten of breuken.

60. De ambtenaren van het openbaar ministerie mogen niet bij de beraadslagingen der regterlijke collegiën in raadkamer tegenwoordig zijn.

Zij kunnen daarentegen alle teregtzittingen, zoo openbare als met gesloten deuren, bijwonen, en zijn daartoe verplicht, wanneer er zaken behandeld worden, waarin zij volgens de wettelijke bepalingen moeten worden gehoord, of waarin zij ambtshalve als partij optreden. (RO. 55; Rv. 319, 322; Sv. 171; IR. 292, 317, 323, 348v.; RBg. 611, 636.)

(*Gew. S. 41—31 jo. 98.*) De procureur-generaal, de officieren van justitie bij de raden van justitie en de officieren van justitie bij landraden zijn bevoegd om den dienst bij de terechtzittingen door hunne substituten te doen waarnemen. Gelijke bevoegdheid hebben de magistraten bij de landraden ten aanzien van hunne adjuncten. (RO. 54.)

61. (*Gew. S. 41—31 jo. 98.*) (1) Behoudens het bepaalde in het volgende lid, wordt in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den procureur-generaal de dienst waargenomen door de advocaten-generaal en bij afwezigheid, belet of ontstentenis ook van deze, door een der raadsheeren van het hooggerechtshof, daartoe door den president van dat college te benoemen.

(2) Nochtans zal, in geval van langdurige afwezigheid, belet of ontstentenis van den procureur-generaal, de opdracht der tijdelijke waarneming van diens betrekking aan een raadsheer van het hooggerechtshof kunnen plaats vinden, niettegenstaande één of beide advocaten-generaal aanwezig zijn.

(3) Van elke opdracht der waarneming van de functiën van het openbaar ministerie aan eenen raadsheer van het hooggerechtshof, wordt door den president van het college onverwijld kennis gegeven aan den Gouverneur-Generaal, blijvende het recht van dezen onverlet om in die tijdelijke waarneming nader te voorzien in voege als hij zal meenen te behooren.

(4) In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van een officier van justitie bij een raad van justitie, wordt de dienst waargenomen door zijne substituten en bij afwezigheid, belet of ontstentenis ook van deze door een der leden van den betrokken raad, door den president van dat college te benoemen.

(5) In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van een officier van justitie bij landraden, wordt de dienst waargenomen door zijne gegradueerde substituten en bij afwezigheid, belet of ontstentenis ook van deze, door een van de aan den officier van justitie bij den betrokken raad van justitie ondergeschikte ambtenaren van het openbaar ministerie, door dezen daartoe te benoemen.

(6) In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van een magistraat bij een landraad, wordt de dienst waargenomen door een door den officier bij dien landraad aangewezen anderen ambtenaar van het openbaar ministerie bij dien landraad."

62. (*Gew. S. 25—497 ; 41—31 jo. 98.*) Bij de niet onder art. 54 vallende Indonesische rechtbanken en gerechten wordt het openbaar ministerie uitgeoefend door de djaksa's. (RO. 114 ; IR. 46v. ; RBg. 481v.)

De bepalingen, voor het openbaar ministerie vastgesteld, zijn slechts in zoo ver op hen toepasselijk, als overeen te brengen is met hunne bijzondere instructiën en met hunne ondergeschiktheid aan de hoofden der afdelingen, welke bij deze wordt gehandhaafd. (RO. 57.)

Ingeval van afwezigheid, belet of ontstentenis van een djaksa, worden diens functiën waargenomen door den onmiddellijk in rang volgende djaksa.

Bij afwezigheid, belet of ontstentenis van dezen, worden de functiën van het openbaar ministerie tijdelijk door den president aan een lid van het collegie opgedragen. (Bb. 263, 505, 511, 750, 1031, 2345, 4714.)

63. De griffiers, en bij hunne afwezigheid, belet of ontstentenis, de substituut-griffiers, en in het algemeen alle beambten wettelijk met de waarneming der functiën van griffier belast, moeten de tergezittingen en vergaderingen bijwonen van de rechterlijke collegiën, waarbij zij zijn aangesteld, en naauwkeurig aanteekening houden van hetgeen in die tergezittingen en vergaderingen wordt verhandeld. (RO. 37 ; Rv. 28, 62, 209, 237 ; Sv. 176 ; IR. 186, 322 ; RBg. 197, 622 ; Bb. 2864.)

(*Gew. S. 01—201, 270.*) Zij zijn verplicht om de leden, die met bijzondere commissiën zijn belast, in derzelver werkzaamheden bij te staan, en zich overigens in alles te gedragen naar de instructiën, welke zij krachtens de voorschriften van art. 51 van de presidenten ontvangen. (RO. 37.)

63 a. (*Ing. S. 11—470.*) Aan de griffiers van Indonesische rechtbanken, welke organiek niet worden voorgezeten door rechtskundigen, kunnen door de ambtenaren met het voorzitterschap belast ook andere werkzaamheden worden opgedragen dan bij dit reglement zijn voorgeschreven, voor zoveel zoodanige opdracht verenigbaar is met een behoorlijke vervulling van de functiën van griffier, welke immer hoofdzaak moeten blijven.

64. (*Gew. S. 73—236 ; 01—15, 273 ; 14—317.*) De rechterlijke colleges en gerechten met uitzondering van de landgerechten, hebben de bevoegdheid om, ingeval de dienst dit vereischt, buiten bezwaar van 's Lands kas een buitengewoon substituut-griffier te benoemen.

(*Gew. S. 13—704 ; 17—555 jo. 18—171.*) De benoemde legt vóór de aanvaarding in handen van den voorzitter of rechter den bij art. 13 voorgeschreven eed (belofte) af. (S. 34—159*.)

Van de benoeming en eedsaflegging, zoowel als van het ontslag, wordt kennis gegeven aan den directeur van justitie en aan het Hooggerechtshof;

- R. door de residentiegerechten en de Indonesische rechtbanken mede aan
I.D. den raad van justitie, binnen wiens ressort zij gevestigd zijn.
- 64 65. De griffiers van alle regterlijke collegiën zijn verplicht om een register of eene rol te houden van alle burgerlijke zaken, zonder onderscheid of die ter terechtzitting worden behandeld, of buiten dezelve worden afgedaan. Op dit register wordt een afzonderlijk nummer gegeven aan iedere zaak, en aanteekening gehouden van al hetgeen daarin voorvalt.
Van de strafzaken wordt een gelijk register gehouden. (Rv. 23v., 62, 293; Sv. 418; IR. 186, 384; RBg. 197, 712.)
- 62 66. In strafzaken, waarin volgens de wettelijke bepalingen de processtukken ter griffie moeten worden opgezonden of nedergelegd, zijn de griffiers verplicht om binnen vier en twintig uren aan de ambtenaren van het openbaar ministerie kennis te geven van de ontvangst dier stukken ter griffie. (Sv. 319; RBg. 660-2°.)
- 63 67. Alleen de leden van het collegie en de ambtenaren van het openbaar ministerie bij hetzelfde zijn bevoegd om de processtukken, ter griffie berustende, ten hunnen huize te vorderen, doch niet dan tegen behoorlijk reçu. De minuten, registers en stukken aan het collegie behoorende, mitsgaders de stukken van overtuiging, mogen, buiten de gevallen bij de wettelijke bepalingen uitdrukkelijk voorzien, niet van de griffie worden verplaatst dan ter inzage van het geheele collegie, en niet van een bijzonder lid of ambtenaar. (Sv. 170; IR. 316; RBg. 615.)
De bevoegdheid en de verplichtingen der griffiers, met betrekking tot de afgifte van grossen, expeditiën, afschriften en uittreksels van de ter griffie berustende acten en vonnissen, worden bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtspleging en de strafvordering geregeld. (RO. 143; Rv. 64, 66, 853, 856, 858; Sv. 417, 419, 421; IR. 385; RBg. 713; Not. 66.)
- 61 68. De griffiers ontvangen de boeten, welke moeten worden geconsigneerd bij het gebruik maken van eenig middel van hooger beroep, van welken aard ook. (S. 72-13.)
De wijze van verantwoording dier boeten wordt bij bijzondere bepalingen geregeld. (RO. 75.)
69. De griffiers zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de minuten, documenten, acten, stukken, protocollen, registers, boeken, gelden en papieren van geldswaarde, of andere voorwerpen, ter griffie in bewaring gegeven, geconsigneerd, of uit anderen hoofde berustende. (RO. 66, 75, 141v.; Bw. 133, 1023, 1057, 1406; BS. 17v.; K. 23; Sv. 417; IR. 383; RBg. 711; Not. 48.)
70. Van alle uitspraken, houdende veroordeeling tot geldboeten of proceskosten ten behoeve van den lande, doen de griffiers, zoodra die uitspraken in kracht van gewijsde zijn overgegaan, behoorlijke afschriften geworden aan het openbaar ministerie bij het college waartoe zij behooren. (RO. 55.)
71. (Gew. S. 01-124, 269; 09-98.) De leges en belooningen door de griffiers en substituut-griffiers van het Hooggerechtshof en de raden van justitie, de residentiegerechten en de landraden, krachtens wettelijke bepalingen te ontvangen, komen ten bate van 's lands kas. (S. 1833-56; zie *Tarieven*; Bb. 2864, 4264, 4593, 5348, 7031.)
De wijze van verantwoording dier gelden wordt bij bijzondere bepalingen geregeld.
- (Bij S. 01-308 is bepaald, dat griffiers van het Hooggerechtshof en de Raden van Justitie het comptabel beheer over de door hen krachtens wettelijke bepalingen te ontvangen leges en belooningen zullen voeren. Cf. Bb. 7031. Bij S. 09-100 is hetzelfde bepaald ten opzichte van de griffiers bij de residentiegerechten en de landraden op Java en Madoera.)
72. (Gew. S. 41-511 jo. 513.) In 'de regtsgedingen, gevoerd door personen, aan wie door den regter de bevoegdheid is verleend om kosteloos of tegen verminderd tarief te procederen, mogen de griffiers of de substituut-griffiers geene onderscheidenlijk slechts halve salarissen in

rekening brengen, dan voor zoover die kunnen worden verhaald op de wederpartij, wanneer deze in het ongelijk gesteld en dienvolgens in de kosten verwezen is. (Rv. 872, 885v.; IR. 227.) ⁽¹⁾.

73. De griffier stelt, onder goedkeuring van den president, de noodige klerken aan voor de griffie, en ontslaat dezelve naar welgevallen.

De klerken worden door den griffier ontslagen en door anderen vervangen, zoodra hij daartoe door den president wordt aangemaand.

74. De klerken ter griffie zijn tot geheimhouding verplicht en leggen daartoe den eed (belofte) af in handen van den president van het collegie, wanneer deze de beëdiging noodig acht.

Zij mogen onder geen voorwendsel eenige giften of geschenken aannemen van hen, die ter griffie zaken te verrigten hebben, en zulks noch voor het spoedig uitreiken van afschriften, noch om eenige andere reden. Wanneer zij zich hieraan schuldig maken worden zij dadelijk ontslagen.

75. De griffier is persoonlijk aansprakelijk voor alle geldboeten, terug-gaven, schaden en onkosten, welke mochten voortvloeijen uit de onregtmatige daden, verzuimen of onnaauwkeurigheden van de door hem aangestelde klerken, behoudens zijn verhaal op deze. (RO. 68v.; Bw. 1367.)

76. De vormen en termijnen bij de gedingen voor de onderscheidene regterlijke autoriteiten, zoo in eersten aanleg, als in hooger beroep, revisie, cassatie en bij andere voorzieningen, in acht te nemen, en de wijze van ten uitvoerlegging der arresten en vonnissen, worden geregeld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtspleging en op de strafvordering.

76 a. (Toeg. S. 26—114 jo. 32—49.) Onder de rechterlijke ambtenaren en de rechterlijke ambten, bedoeld in de artt. 14a, 14b, 15, 16, 17, laatste lid, en 18, 3de lid, worden begrepen de presidenten van en de auditeurs-militair bij de krijgsgaden en de ambten van president en van auditeur-militair bij den krijgsgaad.

HOOFDSTUK II.

Van het Indonesische regtswezen op Java en Madoera.

EERSTE AFDEELING.

Van de districtsgeregtten en regentschapsgeregtten.

Artt. 77—88 als vervallen te beschouwen krachtens LN. 51—9 sub A en sub B, art. 1,* achter RO.

§ 1.

Van de districtsgeregtten.

77. (Gew. S. 83—135.) Op Java en Madoera is voor elk district een districtsgerecht, ten zij de Gouverneur-Generaal mocht goedvinden meer dan één district onder hetzelfde gerecht te brengen. (ISR. 127; IR. 84v.; Bb. 638, 2348.)

78. Het districtsgerecht bestaat uit het hoofd van het district, als regter, bijgestaan door zoo vele mindere hem tot raadsliden dienende Indonesische hoofden als door den resident, na overleg met den regent, daartoe zullen worden aangewezen. (RO. 86, 88; IR. 89; S. 1900—220.)

79. (Gew. S. 08—536 jo. 10—499.) Door de districtsgeregtten wordt, behoudens hooger beroep aan het regentschapsgerecht, kennis genomen van alle burgerlijke rechtsvorderingen tegen eigenlijk gezegde Indonesiërs, over vorderingen beneden de som of de waarde van f 20.— (RO. 84, 87; IR. 91.)

80. (Gew. S. 08—536 jo. 10—499.) De districtsgeregtten nemen, zonder hooger beroep, kennis van overtredingen van wettelijke bepalingen — behalve in zaken van pachten en belastingen —, waarop enkel eene geldboete van ten hoogste f 3 is gesteld, gepleegd door de bij het voorgaande artikel vermelde personen. (RO. 88, 95v.; IR. 98.)

⁽¹⁾ Evenmin in zaken van wege het gouvernement aangelegd. (Besl. 7 Juni 1854 No. 11.)

§ 2.

Van de Regentschapsgerechten.

81. (*Gew. S. 83—135 ; 08—535 ; 10—499, 583 ; 23—175.*) In elk regentschap op *Java* en *Madoera* en in elk gedeelte van een regentschap, waar de regent door een patih wordt vertegenwoordigd, is een regentschapsgerecht. (ISR. 126 ; IR. 100v. ; Bb. 636, 2368.)

Alle voorschriften van dit reglement welke voor den regent gelden, zijn op de in het voorgaand lid bedoelde patih's van toepassing. (Bb. 5510, 6539.)

82. (*Gew. S. 01—306 jo. 02—85 ; 14—512 ; 41—31 jo. 89.*) Het regentschapsgeregt bestaat uit den regent, of bij afwezigheid, belet of ontstentenis van dezen, den patih van het regentschap, als regter, bijgestaan door zoovele mindere hem tot raadslieden dienende Indonesische hoofden, als de resident, met in achtneming der onder de Indonesiërs bestaande gewoonten, zal bepalen ; voorts door den panghoeloe of den persoon die dezen vervangt, zoomede in het rechtsgebied van de krachtens het eerste lid van art. 93a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden door een door den magistraat bij den landraad aangewezen adjunct-magistraat bij dat college of diens door genoemden magistraat aangewezen vervanger en in het rechtsgebied van de overige landraden door den djaksa of diens door den resident aangewezen vervanger. (RO. 86, 88 ; IR. 102, 109.)

83. (*Gew. S. 08—536 ; 10—499 ; 17—497, 645.*) De regentschapsgeregtten oordeelen in eersten aanleg en behoudens hooger beroep aan den landraad :

1°. over alle burgerlijke rechtsvorderingen tegen eigenlijk gezegde Indonesiërs, wanneer het onderwerp eene waarde heeft van niet minder dan f 20.— en niet meer dan f 50.— ;

2°. behoudens het bepaalde bij art. 85, over door eigenlijk gezegde Indonesiërs gepleegde overtredingen van wettelijke bepalingen, op welke gesteld is hechtenis van ten hoogste zes dagen of geldboete van ten hoogste tien gulden, voor zoover die feiten niet behooren tot de bevoegdheid van het districtsgerecht. (RO. 87, 95 ; IR. 100v., 111v., 342.)

84. De regentschapsgeregtten nemen in het hoogste ressort kennis van de aan hooger beroep onderworpen vonnissen der districtsgeregtten. (RO. 79 ; IR. 100v.)

85. De regentschapsgeregtten zijn onbevoegd om kennis te nemen van eenigerhande overtreding in zaken van pachten en belastingen. (RO. 95 ; Bb. 636, 2368.)

Slotbepalingen van deze afdeling.

86. De zaken, welke tot de kennismening der districtsgeregtten en Regentschapsgeregtten behooren, worden door de districtshoofden en Regenten alleen beslist. De hun toegevoegde Indonesische hoofden hebben geen regt van stemmen. (RO. 78, 82 ; IR. 89, 109.)

87. (*S. 08—535 ; 10—499 ; 18—30 jo. 19—81 ; 07—205 art. 3 jo. 19—816 ; 21—396 jo. 24—555.*) Onder de in de artt. 79 en 83, 1°, bedoelde zaken zijn niet begrepen die, waarin Europeanen of Chineezzen, als eischers optreden, en evenmin, al zijn de eischers geen Europeanen of Chineezzen, de burgerlijke geschillen tusschen eigenaren van particuliere landerijen of hun personeel eenerzijds, en de opgezetenen hunner landerijen anderzijds, welke voortspruiten uit de toepassing van het Reglement op de particuliere landerijen ten Westen van de Tjimanoeck (S. 1836 No. 19). (*Zie thans S. 12—422* ; ISR. 163.*)

88. (*Gew. S. 08—535 ; 10—499 ; 07—205 art. 3 jo. 19—816.*) Onder de in de artt. 80 en 83, 2°, bedoelde zaken zijn niet begrepen die, welke slechts op klacht van de beleedigde partij vervolgbaar zijn, indien de beleedigde partij behoort tot de Europeanen.

TWEDE AFDEELING.

Van de Landraden.

89. (*Gew. S. 01—15, 273 ; 25—497.*) Ter hoofdplaats van elk regentschap en voorts op zoodanige andere plaatsen als de Gouverneur-Generaal daartoe aanwijst, is een landraad gevestigd.

Het rechtsgebied der landraden wordt bepaald door de grenzen der regentschappen waarin zij gevestigd zijn. Wanneer in hetzelfde regentschap twee of meer landraden gevestigd zijn, wordt hun rechtsgebied vastgesteld door den Gouverneur-Generaal. (R.Bg. 33v.)

90. (*Gew. S. 01—306 ; 02—85.*) De voorzitter is bevoegd om, wanneer daarvoor dringende redenen bestaan, den landraad te doen vergaderen buiten de plaats, waar deze gevestigd is. (RO. 26 ; R.Bg. 35.)

(*Toeg. S. 06—92.*) Hij is daartoe mede bevoegd voor alle zaken, waarin deligging der woonplaatsen van de meeste der op te roepen getuigen zulks wenschelijk maakt.

91. De landraden houden wekelijks zitting op eenen bepaalden dag, doch kunnen buitendien zoo dikwijls belegd worden als de dienst der justitie zal vereischen. (RO. 45 ; R.Bg. 36.)

92. (*Gew. S. 01—306 ; 02—85 ; 20—472.*) De landraad is samengesteld uit een rechtskundig ambtenaar als voorzitter, en uit den regent, zoo die er is, benevens zoodanige voorname Indonesische hoofden als daartoe door of namens den Gouverneur-Generaal zijn aangewezen als leden, bijgestaan door den griffier, of, waar zoodanig ambtenaar niet bij den landraad is aangesteld, door een ambtenaar of beambte daartoe door den resident aangewezen. (R.Bg. 37.)

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om bij de landraden, waar zulks noodig blijkt, aan den voorzitter een rechtskundig onder-voorzitter en aan den griffier een adjunct-griffier toe te voegen. (R.Bg. 40¹ ; S. 28—425.)

(*Gew. S. 17—497.*) Bij toevoeging aan den voorzitter van een onder-voorzitter verdeelt de eerstgenoemde de werkzaamheden tusschen hen. Alleen in geval van volstrekte verhindering van den voorzitter zal de onder-voorzitter mogen voorzitten in zaken betreffende misdrijven, op welke de doodstraf, levenslange gevangenisstraf, of, afgezien van verhooving van straf wegens samenloop van misdrijven, herhaling van misdrijf of krachtens art. 52 van het Wetboek van Strafrecht, tijdelijke gevangenisstraf van ten hoogste twintig jaren is gesteld, of betreffende medeplichtigheid aan of poging tot zoodanig misdrijf. (R.Bg. 40².)

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om bij den landraad, wanneer de werkzaamheden dit vereischen, tijdelijk een buitengewonen rechtskundig voorzitter aan te stellen, wiens taak alsdan door hem wordt aangewezen. (R.Bg. 41.)

Het oorspronkelijke 5e lid v. art. 92 is vervallen ingevolge S. 17—497. Bij S. 25—442 jis 27—439 en 28—224 is een nieuw 5e lid ingev. betreffende den landr. te Ardjasa (Oost-Madoera), dat ingetr. is bij S. 31—168 jo. 423.

(*Gew. S. 34—558 jo. 587 ; 41—31 jo. 98.*) Tot het wettiglijk houden van den landraad wordt, onverminderd het bepaalde bij art. 7, vereischt de tegenwoordigheid van den voorzitter, van twee leden, van den griffier of een wettelijk met de waarneming van de functiën van griffier belaste ambtenaar of beambte en, voor zoover betreft de landraden, bij welke het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door den djaksa, in strafzaken, mede van den djaksa, een en ander met dien verstande dat bij de summier procedure in strafzaken de leden niet tegenwoordig zullen zijn. (R.Bg. 42.)

Bij S. 13—678 is bepaald, met buitenwerkingstelling van art. 1 van het besluit van 15 Sept. 1905 No. 31, S. 478 : Benevens den bij art. 92 RO, aangewezen regent, aan te wijzen als leden van de landraden op Java en Madoera de in het ressort van elk dier rechtbanken bescheiden patih, districts- en onderdistrictshoofden, onder-collecteurs, mantri's kaboe-paten en mantri's politie.

93. (Gew. S. 01-306; 02-85; 25-497.) (1) Bij afwezigheid, belet of ontstentenis van den voorzitter en van den onder-voorzitter, indien deze bij den landraad bescheiden is, treedt het hoofd der afdeling (1) of bij afwezigheid, belet of ontstentenis ook van dezen, diens wettige vervanger, als voorzitter op, alles tenzij door den Gouverneur-Generaal een ander ambtenaar als tijdelijk vervanger van den voorzitter mocht zijn aangewezen. (RBg. 43.)

(2) De in het eerste lid voorgeschreven vervanging van den voorzitter van den landraad strekt zich, tenzij een rechtskundig ambtenaar daartoe mocht zijn aangewezen, niet uit tot de leiding van den landraad in zaken als bedoeld in het derde lid van art. 92. De leiding van den landraad wordt voor die zaken steeds door den Gouverneur-Generaal aan een rechtskundig ambtenaar opgedragen.

93a. (Ing. S. 41-31 jo. 98.) (1) De Gouverneur-Generaal wijst de landraden aan, bij welke het openbaar ministerie zal zijn samengesteld uit den officier van justitie en den magistraat. Aan den officier van justitie en den magistraat worden een of meer, eventueel door den Gouv.-Gen. in klassen te verdeelen, substituten, onderscheidenlijk adjuncten toegevoegd.

(2) Het ambtsgebied van de officieren, hetwelk zich over het ressort van meerdere landraden zal uitstrekken, wordt door den Gouv.-Gen. bepaald.

(3) De officieren van justitie bij landraden moeten den vollen ouderdom van 28 jaren bereikt hebben. Zij moeten allen aan een Nederlandsche universiteit, dan wel aan de Rechtshoogeschool te Djakarta verworven hebben: hetzij den graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandsch of Indonesisch burgerlijk en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht.

(4) Indien het ambt van magistraat bij den landraad niet wordt uitgeoefend door een daartoe benoemd rechtskundig ambtenaar, zal het ambtshalve worden bekleed door den assistent-resident, c.q. een der door den gouverneur aangewezen assistent-residenten ter hoofdplaats van het regentschap, waarin of ter plaatse, waar de landraad gevestigd is.

(5) In door den gouverneur in overleg met den procureur-generaal aangewezen gebiedsdeelen worden de functiën van magistraat bij den landraad mede uitgeoefend door den aan den assistent-resident toegevoegden controleur als buitengewoon magistraat bij den landraad, onder leiding van en met inachtneming van de bevelen van den magistraat, een en ander onverminderd het hooger gezag van den officier van justitie. (RO. 17 (7), 20c, 54, 82, 100.)

Ter uitvoering van Ro. 93a is bepaald bij besl. v. 12 Apr. 1941 No. 12, S. 41-99, ten tweede,

A. Als landraden, bij welke het openbaar ministerie is samengesteld uit den officier van justitie en den magistraat, worden aangewezen de landraden te:

- a. Djakarta, Tangerang, Meester-Cornelis, Bandoeng en Cheribon;
- b. Semarang, Salatiga, Pekalongan, Soerakarta, Jogjakarta en Magelang;
- c. Soerabaja, Grisse, Malang en Kediri.

Een officier van justitie is gevestigd op elk van de plaatsen Djakarta, Semarang en Soerabaja.

B. Het ambtsgebied v.d. officier v. justitie te Djakarta strekt zich uit over het rechtsgebied v.d. landraden te Djakarta, Tangerang, Meester-Cornelis, Bandoeng en Cheribon, dat v.d. off. v. just. te Semarang over het rechtsgebied v.d. landraden te Semarang, Salatiga, Pekalongan, Soekakarta, Jogjakarta en Magelang, en dat v.d. off. v. just. te Soerabaja over het rechtsgebied v.d. landraden te Soerabaja, Grisse, Malang en Kediri.

C. Aan elk van de officieren van justitie, bedoeld sub A, worden toegevoegd één gegraduateerd en één ongegraduateerd substituut-officier v. just., wier standplaatsen dezelfde zijn als die v.d. off. v. just., aan wien zij zijn toegevoegd.

(1) In de gvtsl. v. Jav. Mad.: „de ass.-res.” (S. 31-168 jo. 423.)

94. (*Gew. S. 18-30; 19-81; 07-205 art. 3 jo. 19-816; 21-396 jo. 24-555.*) De landraden zijn, behoudens het bepaalde bij art. 131, de gewone dagelijksche rechters van de eigenlijk gezegde Indonesiërs en — met uitzondering voor zooveel betreft burgerlijke zaken van Chineezers, — van alle met Indonesiërs gelijkgestelde personen, ook wanneer deze door Europeanen of Chineezers in rechten worden betrokken. (ISR. 163; RO. 6.)

95. Zij nemen in eersten aanleg kennis: (RBg. 45.)

1°. (*Gew. S. 87-53.*) van alle persoonlijke, zakelijke en gemengde rechtsvorderingen, wanneer niet blijkt, dat de waarde der vorderingen / 50.— of minder bedraagt, behoudens de uitzonderingen, vermeld in de artt. 124, No. 2 en 125; (RO. 96.)

2°. (*Gew. S. 17-497; 20-472; 21-70.*) van alle misdrijven, met uitzondering van die, vermeld in art. 116*novies* onder letter b en in art. 129, eerste lid, onder 2°;

3°. (*Gew. S. 14-317.*) van overtredingen van politie en van plaatselijke keuren, mitsgaders van wettelijke bepalingen van algemeenen aard, voor zoover die overtredingen niet zijn begrepen onder die, bedoeld bij de artt. 80, 83 en 116*novies*;

4°. (*Gew. S. 14-317.*) van de zaken bij art. 87 aan de kennisneming van de districts- en regentschapsgerechten onttrokken;

5°. (*Gew. S. 08-536; 10-36, 499; 18-30; 19-81; 21-396 jo. 24-555.*) van vorderingen tegen met Indonesiërs gelijkgestelde, niet tot de Chineezers behorende personen, welke, zoo zij waren ingesteld tegen eigenlijk gezegde Indonesiërs, tot de kennisneming zouden behooren der districts- of regentschapsgerechten, voorts ook van de aan het slot van art. 87 bedoelde geschillen, als daarin met Indonesiërs gelijkgestelde niet tot de Chineezers behorende personen gedaagden zijn. (ISR. 163.)

96. (*Gew. S. 01-124, 269; 14-317; 17-497.*) Van de uitspraken der landraden wordt hooger beroep toegelaten:

1°. in de zaken, bedoeld bij het eerste nummer van art. 95, wanneer niet blijkt, dat de waarde der vordering / 100.— of minder bedraagt.

De uitspraken der landraden in eersten aanleg tevens in het hoogste ressort gewezen in de zaken, bedoeld bij het eerste nummer van art. 95, zijn aan geene nadere voorziening onderhevig.

2°. *Vervallen: S. 32-460 jo. 580.*

97. (*Gew. S. 19-10 jo. 20-498; 32-460 jo. 580.*) De eindvonnissen van landraden in strafzaken gewezen, zijn met uitzondering van die, waarbij de beklagde van de geheele telastlegging is vrijgesproken, vatbaar voor revisie. (RBg. 47.)

98. De landraden nemen in het hoogste ressort kennis van de aan hooger beroep onderworpen vonnissen der regentschapsgerechten. (RO. 83, 97; IR. 130v., 342v.; RBg. 48.)

99. (*Gew. S. 01-320, 465.*) De voorzitters der landraden, ieder binnen het ressort van zijn landraad, zijn belast met de bemoeienissen met opzicht tot het notariaat en andere onderwerpen bij de daartoe betrekkelijke bepalingen aan hen opgedragen, zoomede met zoodanige bemoeienissen als hun nader bij algemeene verordening zullen worden opgedragen. (Not. 53v.)

De oorspronkelijke tweede en derde alinea's van dit art. zijn vervallen resp. krachtens S. 17-497 jo. 645 en S. 03-7.

Bij afwezigheid, belet of ontstentenis van een landraadvoorzitter kan hij voor de in dit art. bedoelde bemoeienissen alleen door een rechtskundig ambtenaar, door den Gouverneur-Generaal aangewezen, vervangen worden.

100. (*Ing. S. 41-31 jo. 98.*) (1) De magistraten bij de door den Gouverneur-Generaal krachtens art. 93a aangewezen landraden zijn verplicht een nauwkeurig register aan te houden van alle behandeld wordende zaken, met duidelijke vermelding van haren aard, van de daarin betrokken personen, van hetgeen daarin is geschied en verricht, en wanneer, door wien en op welke wijze zij zijn afgedaan.

(2) Van dit register moet elke maand, of binnen zooveel korteren tijd, als de officier van justitie dienstig oordeelt, een volledig afschrift aan hem, zoomede aan den betrokken resident worden ingezonden.

(3) De inzending aan den resident geschiedt door tusschenkomst van den regent, die het register, desgewenscht, van een nota van opmerkingen doet vergezeld gaan.

DERDE AFDEELING.

Van de rechtbanken van omgang.

100 *oud*—107. Vervallen : S. 01—13, 16, 272, 320, 465.

VIERDE AFDEELING.

Van de rechtspraak ter politierol.

108—112. Vervallen : S. 01—15, 273 ; 14—317 ; 17—577.

Slobepalingen van dit hoofdstuk.

113. Vervallen : S. 17—555 ; 18—171.

114. (Gew. S. 17—555 *jo.* 18—171 ; 25—497.) De hoofdpanghoeloe's en panghoeloe's leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, in handen van den regent den bij art. 8 voorgeschreven eed af.

115. Alle verdere bijzondere verplichtingen der in dit hoofdstuk vermelde regterlijke autoriteiten, en van de daaraan toegevoegde of ondergeschikte ambtenaren, worden vastgesteld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtspleging en op de strafvordering.

116. Vervallen : S. 25—497.

HOOFDSTUK IIA.

Van de Landgerechten.

Ingelascht bij S. 1914—317, als vervallen te beschouwen ingevolge LN. 51—9 achter RO.*

116 bis. (Gew. S. 25—497.) In elke afdeling ⁽¹⁾ op Java en Madoera zal minstens één landgerecht gevestigd zijn.

(Gew. S. 36—131 *jo.* 132.) Door den Gouverneur-Generaal wordt bepaald waar landgerechten zijn gevestigd en welk rechtsgebied zij hebben. (RBg. 49v. ; S. 36—133 artt. 1, 2.)

Door of namens den Gouverneur-Generaal wordt bepaald op welke plaatsen binnen het rechtsgebied zij zitting moeten houden. (RBg. 51.) ⁽²⁾

De landrechter is bevoegd om, wanneer naar zijn oordeel het belang van den dienst dit vordert, ook buiten de aangewezen plaatsen, doch binnen zijn rechtsgebied zitting te houden. (RBg. 51.)

116 ter. Behalve op Zondag houden de landrechters voor zooveel dit noodig en mogelijk is, dagelijks zitting. (RBg. 52.)

116 quater. (Gew. S. 41—31 *jo.* 98.) Het landgerecht bestaat uit een rechtskundig ambtenaar als landrechter, bijgestaan door een ambtenaar, die behalve de hem verder bij algemeene verordeningen opgedragen werkzaamheden, die van griffier verricht en den titel draagt van fiscaal-griffier.

(Gew. S. 25—230.) ⁽³⁾ Indien bijzondere omstandigheden daartoe nopen kan de functie van landrechter worden opgedragen aan een ambtenaar van het binnenlandsch bestuur, dan wel aan een ander daarvoor geschikt geacht persoon. (RBg. 53 ; S. 25—437 en 28—248 *sub* 5, IV *jis* 29—160, 30—93, 32—138, 459 en 525, 33—374 en 504, 34—428, 35—140, 36—21, 333, 460 en 605, 38—427, 39—84, 264.)

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om bij het landgerecht, wanneer de

⁽¹⁾ S. 39—283, bl. 233 : in de gvtsl. v. Jav. Mad. „residentie” ipv. „afd.”

⁽²⁾ Zie voor zittingsplaatsen landger. : in West-Java, Bb. 11787 *jo.* S. 25—437 *ten vijfde* ; in Oost-Java, Bb. 11773, 11817, 11838 *jo.* S. 28—248, *ten vijfde* ; in Midden Java, Bb. 12133 *jo.* S. 28—248 *ten vijfde* ; in Soerak. en Jogjakarta, Bb. . . . en *jo.* S. 28—237 *ten achtste*.

⁽³⁾ Het K.B. in S. 25—230 is 31 Mei 1925 in werking getreden met terugwerkende kracht tot 1 Dec. 1917.

werkzaamheden dit vereischen, tijdelijk een buitengewonen rechtskundigen landrechter aan te stellen, wiens taak alsdan door hem wordt aangewezen.

116 quinques. (*Gew. S. 19-690.*) Bij elk landgerecht worden door of namens den Gouverneur-Generaal één of meer plaatsvervangende landrechters benoemd.

Behoudens bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal om bij afwezigheid, belet of ontstentenis van den landrechter de tijdelijke waarneming van diens functiën op te dragen aan een speciaal daartoe aan te wijzen rechtskundig ambtenaar, worden in bedoelde gevallen die functiën vervuld door den plaatsvervangenden landrechter of één hunner naar de volgorde van benoeming, behoudens dat een rechtskundige den voorrang heeft boven een niet-rechtskundigen plaatsvervanger.

Een opdracht als bedoeld in het vorige lid zal als regel behooren te geschieden bij een eenigszins langdurige verhindering van den landrechter, onder wiens plaatsvervangers geen rechtskundige is.

(*Toeg. S. 17-323, gew. 25-497.*) Bij afwezigheid, belet of ontstentenis zoowel van den landrechter als van zijne benoemde plaatsvervangers, wordt de functie van landrechter waargenomen door een daartoe door het hoofd van gewestelijk bestuur aan te wijzen ambtenaar bij het Binnenlandsch Bestuur.

(*Toeg. S. 17-323.*) Onverminderd het bepaalde bij het tweede en vierde lid treden, voor zoover het de behandeling betreft van de in den Eersten Titel A van het landgerechtreglement bedoelde zaken, op de afdelingshoofdplaats⁽¹⁾ in de aangegeven volgorde de plaatsvervangende landrechters op, indien de landrechter elders zitting houdt. (R.Bg. 55.)

116 sexes. (*Gew. S. 17-323.*) De landrechter benoemt buiten bezwaar van den lande één of meer buitengewone substituut-fiscaal-griffiers, die bij afwezigheid, belet, of ontstentenis van den fiscaal-griffier diens functiën vervullen. Op elke afdelingshoofdplaats⁽¹⁾ zal minstens één zoodanige buitengewone substituut-fiscaal-griffier moeten gevestigd zijn.

(*Gew. S. 17-555 jo. 18-171.*) De benoemde legt vóór de aanvaarding in handen van den landrechter den bij art. 13 omschreven eed of belofte af. (S. 34-159*.)

Van de benoeming en eedsaflegging zoowel als van het ontslag wordt kennis gegeven aan den directeur van justitie en aan het Hooggerechtshof. (R.Bg. 56.)

116 septies. Tot het wettiglijk houden van het landgerecht wordt vereischt de tegenwoordigheid van den landrechter en van den fiscaal-griffier. (R.Bg. 57.)

Van al hetgeen ter terechtzitting wordt verhandeld, houdt laatstgevoemde aantekening in een daartoe bestemd register.

116 octies. De fiscaal-griffier staat onder het toezicht en de bevelen van den landrechter. Deze ambtenaar is niet begrepen onder de uitdrukking „openbaar ministerie” of „ambtenaar van het openbaar ministerie”, waar die in het algemeen wordt gebezigd. (R.Bg. 58.) *2^e lid vervallen krachtens S. 17-555 jo. 18-171.*

116 novies. (*Gew. S. 17-497 ; 20-472 ; 21-70 ; 34-644.*) De landrechters nemen, zonder onderscheid van den landaard der beklagden, in eersten aanleg en tevens in het hoogste ressort kennis van : (R.Bg. 59.)

a. alle overtredingen, daaronder begrepen die, welke bij art. 88 aan de kennisneming van de districts- en regentschapsgerechten zijn onttrokken, waarop geene zwaardere straf is gesteld dan hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden, met of zonder verbeurdverklaring van bepaalde voorwerpen, en welke niet ter kennisneming aan andere rechters zijn opgedragen ;

b. de in de artt. 302, eerste lid, 352, eerste lid, 364, 373, 379, 384, 407, eerste lid, en 482 van het wetboek van strafrecht vermelde misdrijven, alsmede het misdrijf van „eenvoudige belediging”, bedoeld bij art. 315 van dat wetboek.

⁽¹⁾ S. 39-238, bl. 233 : in de gvtsl. v. Jav. Mad. residentiehoofdplaats.

- N. RO. **116 decies.** Voor de toepassing van art. 6 van dit reglement wordt het landgerecht als lager in rang dan de raad van justitie aangemerkt. (RBg. 60.)
- 116 undecies.** Het Hooggerechtshof is bevoegd zich te allen tijde het bij art. 116septies bedoeld register te doen overleggen.

Bij S. 1901—15 jo. 273 is het volgende hoofdstuk ingevoegd :

HOOFDSTUK IIB. (*Opschr. gew. S. 14—317.*)

Van de Residentiegerechten op Java en Madoera.

Artt. 116a—116l als vervallen te beschouwen ingevolge LN. 51—9 achter RO.*

116 a. (*Gew. S. 25—497.*) Ter plaatse van vestiging van elken landraad en voorts op zoodanige andere plaatsen als de Gouverneur-Generaal daartoe aanwijst, is een residentiegerecht gevestigd, bestaande uit een rechtskundig ambtenaar als rechter, bijgestaan door een griffier. (RBg. 61.)

116 b. Het rechtsgebied van het residentiegerecht is, tenzij de Gouverneur-Generaal anders bepaalt, gelijk aan dat van den ter plaatse gevestigden landraad. (RO. 89; RBg. 62.)

116 c. De in art. 116a bedoelde functiën zijn opgedragen aan den voorzitter en den griffier van den landraad, binnen wiens rechtsgebied het residentiegerecht zijnen zetel heeft. (RBg. 65.)

Het tweede lid is vervallen krachtens S. 17—497, 645.

De tijdelijke vervanging van den voorzitter van den landraad strekt zich, tenzij een rechtskundig ambtenaar daartoe mocht zijn aangewezen, niet uit tot de functiën van residentierechter. Zij worden door of namens den Gouverneur-Generaal aan een rechtskundig ambtenaar opgedragen.

(*Toeg. S. 01—306 jo. 02—85.*) Alleen in geval van volstrekte verhindering van den voorzitter van den landraad mag de onder-voorzitter in burgerlijke zaken als residentierechter optreden.

116 d. *Vervallen : S. 14—317 jo. 17—577.*

116 e. (*Gew. S. 14—317.*) De Gouverneur-Generaal is bevoegd, waar hij zulks wegens plaatselijke of andere omstandigheden noodzakelijk acht, de in art. 116c vereenigde functiën te scheiden en andere ambtenaren met die van residentierechter en van griffier van het residentiegerecht te belasten. De met het ambt van residentierechter belaste persoon moet steeds een rechtskundige zijn.

116 f. (*Gew. S. 13—30; 19—81; 07—205 art. 3 jo. 19—816; 22—702; 21—396 jo. 24—555.*) De residentierechters nemen kennis in eersten aanleg, in burgerlijke zaken, behoudens in de gevallen, voorzien bij de artt. 125 en 159, van de rechtsvorderingen, bij dit art. onder de letters a tot en met h omschreven, ingesteld tegen Europeanen of Chineezen, die woonplaats, gekozen woonplaats of werkelijke verblijfplaats hebben op Java en Madoera, alsmede tegen zoodanige woon- of verblijfplaats hebbende Indonesiërs of met hen gelijkgestelde, niet tot de Chineezen behoorende personen die, voor zoover het onderwerp der vordering betreft, krachtens wettelijke bepalingen zijn of vrijwillig zich hebben onderworpen aan het voor Europeanen vastgestelde burgerlijke en handelsrecht, te weten : (ISR. 163; Bw. 17v., 21v., 24v.; RBg. 70.)

a. indien de vordering loopt over eene bepaalde waarde, het bedrag van vijfhonderd gulden niet te boven gaande :

1°. van alle persoonlijke rechtsvorderingen, ook dan wanneer bij eene vordering tot betaling van interessen eener inschuld, de hoofdsom dezer inschuld meer dan vijfhonderd gulden bedraagt ;

2°. van alle vorderingen tot betaling van erfpachten ;

3°. van alle vorderingen tot opeisching van roerende zaken.

De bevoegdheid van den residentierechter houdt op :

1°. wanneer, bij verwerping tegen eene der genoemde vorderingen, de rechtstitel wordt betwist, met het gevolg dat het geschil loopt over eene onbepaalde waarde of eene waarde, vijfhonderd gulden te boven gaande ;

2°. wanneereene der genoemde vorderingen een gedeelte betreft, hetzij van eene grootere geldsom, hetzij van eene algemeenheid van roerende zaken en de rechtstitel wordt betwist, met het gevolg dat het geschil loopt over

eene onbepaalde waarde of een waarde, vijfhonderd gulden te boven gaande; b. over alle vorderingen, onverschillig over welke waarde zij loopen, wanneer zij strekken :

1°. tot vergoeding van schade, hetzij door menschen, hetzij door dieren toegebracht aan land, houtgewas, boom-, tuin- of veldvruchten ;

2°. tot zoodanig herstel van- en tot zoodanige vergoeding van schade aan gehuurde onroerende goederen, als volgens de wet ten laste van den huurder komt ; (1)

c. van alle vorderingen, onverschillig over welke waarde zij loopen, wegens aanmatiging, zoo door verplaatsing van scheidsteekenen, als anderszins, van gronden, boomen, heggen, slooten, afleidingen en belemmeringen van waterloopen en waterleidingen, binnen 's jaars en ten nadeele van rechthebbenden op naar Indonesisch recht bezeten gronden gepleegd ;

d. van vorderingen, strekkende :

1°. tot ontruiming van gehuurde onroerende goederen, wegens geïndigde huur, zonder onderscheid van het bedrag der huur, tenzij de huurder een schriftelijk bewijs van bestaande, vernieuwde of verlengde huur, eene waarde van zeshonderd gulden, over het jaar berekend, te boven gaande, in het geding brengt ;

2°. tot ontbinding van huur van onroerende goederen en tot ontruiming dientengevolge ter zake van wanbetaling der huurpenningen, indien die verschuldigde en niet betaalde huurpenningen niet meer dan zeshonderd gulden bedragen ;

e. van de vordering tot vanwaardeverklaring van een gelegd beslag, wanneer dit berust op eene tot hunne bevoegdheid behoorende vordering en bij de voorschriften betreffende de rechtspleging voor den residentierechter is toegelaten, alsmede van de vordering tot opheffing van zoodanig beslag ; (Rv. 971v.)

f. van de vordering tot vanwaarde- of tot nietigverklaring van een aanbod van betaling of van eene gerechtelijke bewaargeving, wanneer de waarde der zaak of der geldsom, die aangeboden of in bewaring gesteld is, de som van vijfhonderd gulden niet te boven gaat ; (Bw. 1404v.)

g. van de vordering in reconventie, die wat het onderwerp des geschils betreft, tot hunne bevoegdheid behoort, ook dan wanneer het beoogd dier vordering, gevoegd bij dat van de vordering in conventie, die bevoegdheid te boven gaat ; (Rv. 244v.)

h. van alle vorderingen, naar aanleiding van geschillen over- of bij de tenuitvoerlegging van vonnissen, voor zooveel die tenuitvoerlegging krachtens de voorschriften betreffende de rechtspleging voor den residentierechter bij de residentiegerechten moet geschieden. (Rv. 997, 1003v., 1006 ; S. 08-347, cf. noot bl. 275.)

116 g. (2) (*Ing. S. 22-702 ; gew. 26-335, 458, 565 ; 27-108.*) De residentierechters nemen in eersten aanleg mede kennis van alle vorderingen betrekkelijk tot een arbeidsovereenkomst of tot een collectieve arbeidsovereenkomst als bedoeld bij art. 1601n van het Burgerlijk Wetboek, onverschillig over welke waarde zij loopen en ongeacht den landaard van de partijen.

(*Toeg. S. 38-622.*) Voorts nemen de residentierechters in eersten aanleg kennis van alle vorderingen van den executant tegen den derde beslagene, die in gebreke blijft aan zijne verplichting ingevolge art. 481e van het Reglement op de Rechtsvordering te voldoen, onverschillig over welke waarde zij loopen en ongeacht den landaard van den derde beslagene.

116 h. (Gew. S. 22-702.) Van de vonnissen, door de residentiegerechten in burgerlijke zaken gewezen is hooger beroep op den raad van justitie : (Rv. 978v. ; RBg. 71.)

1°. in de zaken, bedoeld in art. 116f, sub a en b, alsmede in art. 116g

(1) Bij S. 22-702 is sub b No. 3 van dit art. ingetrokken en een nieuw art. 116g ingevoegd.

(2) Het oorspronkelijke art. 116g, handelende over de bevoegdheid in strafzaken is bij S. 1914-317 jo. 17-577 ingetrokken.

indien de gedane vordering meer bedraagt dan vijfen zeventig gulden, en in die bedoeld in art. 116f sub *a*, ook indien de gelane vordering minder bedraagt dan vijf en zeventig gulden, maar de rechtstitel betwist wordt, met het gevolg dat het geschil loopt over eene waarde van meer dan vijf en zeventig gulden ;

2° in de zaken, bedoeld in art. 116f, sub *c*, *e*, *f* en *h*, zonder onderscheid van het bedrag der vordering ;

3° in de zaken bedoeld in art. 116f, sub *d*, 1, indien een schriftelijk bewijs in het geding is gebracht van bestaande, vernieuwde of verlengde huur, eene waarde van honderdtwintig gulden per jaar te boven gaande ;

4° in de zaken, bedoeld bij art. 116f, sub *d*, 2, indien de verschuldigde en niet betaalde huurpenningen meer bedragen dan honderdtwintig gulden ;

5° in de zaken, bedoeld bij art. 116f, sub *g*, zoo in conventie als in reconventie, indien beide vorderingen gelijktijdig zijn uitgewezen en beide of één van beide verkeeren in een der gevallen waarin volgens vorenstaande regelen hooger beroep is toegelaten, zullen de bij afzonderlijke uitwijzing op ieder der beide vorderingen vorenstaande regelen afzonderlijk van toepassing zijn.

116 i. *Vervallen* : S. 14—317 jo. 17—577.

116 j. De in eersten aanleg, tevens in het hoogste ressort, door de residentiegerechten gewezen vonnissen zijn aan geenerlei nadere voorziening onderworpen.

Van de vonnissen der raden van justitie, waarbij in hooger beroep van door residentiegerechten in eersten aanleg in burgerlijke zaken gewezen vonnissen is recht gedaan, is cassatie in het belang der wet toegelaten. (RO. 170.)

116 k. Voor de toepassing van art. 6 van dit Reglement wordt het residentiegerecht als hooger in rang dan de Indonesische rechtbanken en gerechten aangemerkt. (RO. 116decies.)

116 l. (*Ing. S. 01—168.*) Bij ordonnantie kan aan de residentierechters worden opgedragen de benoeming van deskundigen tot waardeering van roerende of onroerende zaken voor de heffing van de rechten van successie en van overgang, het verleen van bevelschriften tot het geven van inzage, afschriften of uittreksel dan wel tot het doen van mededeelingen uit memoriën van aangifte voor de rechten van successie en van overgang. Zoodanige ordonnantie wijst den residentierechter aan, die bedoeld is, alsmede de voor de deskundigen geldende procesregelen. (1)

HOOFDSTUK III.

Van de Raden van Justitie op Java.

(Cf. art. 72 Rechtsregl. Bg.)

117. In ieder der steden Djakarta, Semarang en Soerabaja zal eene rechtbank onder den naam van *raad van justitie* gevestigd zijn. (RBg. 73.)

118. (*Gew. S. 63—142, enz. ; 07—475, 476 ; 25—497 ; 26—229 ; 27—573 ; 28—224 ; 36—131, 132.*) Het rechtsgebied der raden van justitie wordt vastgesteld door den Gouverneur-Generaal.

Bij S. 36—133 art. 3 (nouv. S. 40—592) is bepaald: Het rechtsgebied der raden v. just. strekt zich uit voor wat betreft:

dat van den r. v. j. te D j a k a r t a over de gewesten West-Java, (a) Lam-

(1) Bij art. VIIter van S. 01—168 is de Gouverneur-Generaal gemachtigd om de werkzaamheden genoemd in art. 116l op te dragen aan de residentierechters in de bezittingen buiten Java en Madoera, aan de residentieraden in de residentien Soerakarta en Djokjakarta en aan den raad van justitie te Makassar, voor zoover het rechtsgebied van den landraad te Makassar te betreft, zoodmede om de bevoegdheid van die rechters en rechtbanken en de door hen op te volgen proces-regelen vast te stellen.

In de residentien Soerakarta en Djokjakarta gold S. 1903—8, thans vervallen ingevolge LN. 51—9* achter RO.

(a) De gewesten achter West-Java resp. Oost-Java genoemd zijn van

Juli 1938 af residenties geworden, zie hiervoor S. 38—372 jo. 264* bl. 232.

pongsche districten, Palembang, Djambi, Bangka en Billiton en de Westerafd. v. Borneo;

dat van den r. v. j. te Semarang over de gewesten Midden-Java, Jogjakarta en Soerakarta;

dat van den r. v. j. te Soerabaja over de gewesten Oost-Java, (a) Bali en Lombok en Zuider- en Oosterafd. v. Borneo.

119. (*Gew. S. 01-124, 269; 04-267; 14-457; 26-197, 198; 31-492.*) De Gouverneur-Generaal bepaalt de samenstelling van de raden van justitie. (RBg. 75; S. 38-442.)

120. (*Gew. S. 17-677; 34-484.*) De presidenten, de vice-presidenten en de officieren moeten den vollen ouderdom van 28, de leden, de substituit-officiëren en de griffiers dien van 25, en de substituit-griffiers dien van 23 jaren bereikt hebben. Zij moeten allen aan een Nederlandsche Universiteit, dan wel aan de Rechtshoogeschool te Djakarta verworven hebben: hetzij den graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandsch of Indonesisch burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht. (Ov. 98; RO. 153; RBg. 76.)

121. (*Gew. S. 01-124, 269; 32-460, 580.*) De raden van justitie vonnissen en beschikken in alle zaken, behoudens uitzonderingen, met drie leden. (RO. 28; RBg. 77.)

122. (*Gew. S. 01-124, 269.*) De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, bij afwezigheid of verhindering van leden, hun dienst te doen waarnemen door andere rechterlijke ambtenaren.

De griffiers bij de raden van justitie moeten, wanneer geen genoegzaam getal gewone, buitengewone of waarnemende leden tot het verrichten van den dienst aanwezig mocht zijn, als rechters zitting nemen. (RO. 155; Rv. 266; RBg. 78.)

123. (*Gew. S. 32-460 jo. 580.*) Onverminderd het bepaalde in art. 131c houden de raden van justitie wekelijks ten minste twee terechtzittingen of zoo veel meer als de dienst der justitie en eene spoedige en geregelde afdoening van zaken vorderen. (RBg. 80.)

124. (*Gew. S. 01-319, 465; 17-12 jo. 528; 18-30 jo. 19-81; 07-205 art. 3 jo. 19-816; 21-396 jo. 24-555.*) Met uitzondering der zaken bedoeld bij art. 116f⁽¹⁾ nemen de raden van justitie in eersten aanleg kennis: ⁽²⁾

1°. van alle burgerlijke, zoowel persoonlijke, zakelijke, als gemengde rechtsvorderingen tegen Europeanen en Chineezen;

2°. van alle burgerlijke rechtsvorderingen, ingesteld tegen Indonesiërs of met hen gelijkgestelde, niet tot de Chineezen behoorende personen, die, voor zoover het onderwerp der vordering betreft, krachtens wettelijke bepalingen zijn of zich vrijwillig hebben onderworpen aan het voor Europeanen vastgesteld burgerlijk- en handelsrecht. (RO. 95, 126; ISR. 131, 136, 163; Ov. 9, 15; Rv. 133; RBg. 81; S. 24-556*; 08-347*; 17-12*.) ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ De gewesten achter West-Java resp. Oost-Java genoemd zijn van 1 Juli 1938 af residenties geworden, zie hiervoor S. 38-372 jo. 264* bl. 232.

⁽¹⁾ Hier moet, voor zoover het rechtsgebied der raden v. j. op Java zich uitstrekt over de gewesten buiten Java en Mad. i.p.v. 116f gelezen worden art. 70 RBg. Zie RBg. 72.

⁽²⁾ Voor Indonesische vorsten enz. gold S. 67-10, thans als vervallen te beschouwen.

⁽³⁾ Bij S. 08-347 is bepaald (thans als vervallen te beschouwen):

Art. 1. (*Gew. S. 07-205 art. 3 jo. 19-816; 24-450 jo. 499.*) Alle burgerlijke rechtsvorderingen en strafvervolgingen tegen de door de Regeering aange- stelde Hoofden van Vreemde Oosterlingen, ook die als Chineesch lid aan de Weeskamer te Djakarta dan wel aan een der Wees- en Boedelkamers in Indonesië verbonden zijn, worden, voor zoover zulks niet reeds het geval is, in eersten aanleg aangebracht bij de rechtbanken en rechters voor Europeanen.

Art. 2. De berechting der zaken van de in artikel 1 genoemde personen heeft plaats op de gewone bij algemeene verordening voorgeschreven wijze.

⁽⁴⁾ RO. 124-3*, toegev. bij S. 92-237, luidende: „3°. van alle burgerlijke

- N. 125. De raden van justitie nemen, onverschillig tot welken landaard de
 R.O. partijen behooren, in eersten aanleg kennis :
 89 1°. *Ingetrokken* : S. 41—160. (1)
 2°. van alle zee- en strandvonden. (RO. 95, 126 ; K. 545v.)

Bij S. 41—160 is vastgesteld het Prijsgedingregl.*, met gelijktijdige intrekking v. d. vroegere bepalingen betr. prijzen en buit in S. 1877—284, 1903—372 en 1829—54, en van de artt. RO. 125-1°, 126, RBg. 82 lid 1, 83. Ingevolge S. 42—54 zijn de artt. RO. 126 en RBg. 83, als abusievelijk ingetrokken bij bovengenoemd S., weder ingevoegd.

126. (*Gew. S. 87—153.*) Van de uitspraken der raden van justitie, in de twee voorgaande artt. begrepen, valt hooger beroep aan het hooggerechts-hof, wanneer niet blijkt, dat de waarde der vordering / 500.— of minder bedraagt. (Rv. 327v. ; RO. 163 ; RBg. 83.)

Beneden dat bedrag vonnissen zij in het hoogste ressort.

- 54, 65 127. De raden van justitie nemen in het hoogste ressort kennis : (2)

1°. (*Gew. S. 26—358 jo. 27—246.*) (3) van alle jurisdictiegeschillen tus-schen lagere in naam des Konings rechtsprekende autoriteiten onderling, tusschen dezen en inheemsche rechters in rechtstreeks bestuurd gebied, waar de bevolking in het genot harer eigen rechtspleging is gelaten, en tusschen lagere in naam des Konings rechtsprekende autoriteiten en rechters van zelfbesturende landschappen, voor zoover de met die land-schappen gesloten contracten dit toelaten, een en ander mits de autori-teiten en rechters tusschen wie het jurisdictiegeschil bestaat, gevestigd zijn binnen hun rechtsgebied ; (Rv. 270 ; Sv. 260v. ; RO. 116*decies.*)

2°. (*Gew. S. 37—631.*) van alle vonnissen van de residentiegerechten, waarvan hooger beroep aan de raden van justitie is toegelaten ; (RO. 116*h*, 116*j*², 170.)

3°. van alle persoonlijke, zakelijke of gemengde regtsvorderingen, aan hooger beroep onderworpen, wanneer partijen verklaard hebben van dat beroep af te zien.

Deze laatste bepaling is niet toepasselijk in zaken, die niet voor dading of compromis vatbaar zijn. (Bw. 1852 ; Rv. 133, 324 ; RBg. 84.)

128. (*Gew. S. 37—631.*) De raad van justitie te Djakarta neemt in het hoogste ressort kennis van alle aan hooger beroep onderworpen uitspra-

zaken, ten aanzien van de Chineezzen op Java en Madura, geregeld door bijzondere van het Bw. afwijkende bepalingen, moet ingevolge S. 17—129, art. 22 als vervallen beschouwd worden.

(1) RO. 125-1° luidde : 1°. van alle geschillen in zaken van prijzen en buit, die door schepen van oorlog van den staat, of door schepen bij particu-lieren uitgerust en van commissiën of *lettres de marque* voorzien, worden achterhaald en opgebracht, mitgaders van alle geschillen, welke tusschen de nemers onderling deswege ontstaan ; (RO. 129 ; RBg. 82.)

(2) Krachtens artt. 9—15 van S. 12—545* jo. 13—214 (*Regl. industr. eigen-dom Koloniën 1912*) neemt de raad van justitie te Djakarta in raadkamer kennis, in het hoogste ressort behoudens beroep in cassatie, van de daarbij vermelde verzoeken of requisitoiren, dat de inschrijving resp. worde bevolen of nietig verklaard.

Cf. S. 97—54, artt. 10—21* Regl. op het krankzinnigenwezen in Indonesië.

(3) Bij S. 26—358 art. 2 jo. 27—246 is bepaald : Bij de berechting van juris-dictiegeschillen tusschen een in naam des Konings rechtsprekende autoriteit en een inheemschen rechter in rechtstreeks bestuurd gebied, waar de bevol-king in het genot harer eigen rechtspleging is gelaten, dan wel een rechter van een zelfbesturend landschap, vinden in burgerlijke zaken art. 270 van het Reglement op de rechtsvordering en in strafzaken de artt. 260 tot en met 267 van het Reglement op de strafvordering overeenkomstig toepassing.

Het Hoofd van gewestelijk bestuur (*De Resident*), binnen wiens geweest (*residentie*) de in het vorige lid bedoelde inheemsche of zelfbestuursrechter is gevestigd, verleent zoo noodig zijn tusschenkomst om een jurisdictiegeschil bij den bevoegden rechter aanhangig te maken. (Cf. S. 38—370, 264, bl. 232.)

Deze noot is volledigheidshalve blijven staan, hoewel de bepaling uiteraard vervallen is.

ken van de landraden, ook van die in de ressorten van de raden van justitie te Semarang en Soerabaja. (RO. 95v., 128a; IR. 188v.)

De partijen in eersten aanleg aan de rechtsmacht der landraden onderworpen, kunnen, wanneer zij daaromtrent overeenkomen, hare voor hooger beroep vatbare geschillen dadelijk onderwerpen aan den raad van justitie te Djakarta, die alsdan in die zaken eveneens in het hoogste ressort uitspraak doet. (ISR. 136; RBg. 85.)

128 a. (*Ing. S. 37-631.*) Een der kamers van den raad van justitie te Djakarta is in het bijzonder belast met de berechting van de zaken, omschreven in art. 128.

De Voorzitter en de leden van die kamer worden, met afwijking in zooverre van het bepaalde in art. 6 van het Koninklijk besluit van 14 Januari 1901 No. 41 (I.S. No. 126), betreffende de indeeling en werkzaamheden van het Hooggerechtshof van Indonesië en van de raden van justitie op Java voor den tijd van drie jaren als zoodanig aangewezen door den president van het Hooggerechtshof. Art. 9 van dat Koninklijk besluit is op bedoelde leden niet van toepassing.

129. (*Gew. S. 17-497; 07-205 art. 3 jo. 19-816; 20-472; 21-70.*) In strafzaken nemen de raden van justitie in eersten aanleg kennis:

1°. van alle door Europeanen gepleegde misdrijven, uitgezonderd die, vermeld in art. 116 *novies* onder letter b, en behoudens de bepalingen van art. 165;

2°. zonder onderscheid van den landaard der beklaagden, van de misdrijven, vermeld in de artt. 324 tot en met 327, 396 tot en met 400, 402, 438 tot en met 447, 450 en 451 van het Wetboek van Strafrecht. (RBg. 86.)⁽¹⁾

(*Gew. S. 19-10 jo. 20-498; 32-460, 580.*) De eindvonnissen in eersten aanleg door raden van justitie in zaken van misdrijf geweest zijn, met uitzondering van die, waarbij de beklaagde van de geheele telastlegging is vrijgesproken, vatbaar voor revisie. (RO. 95, 163, 169; Sv. 282; RBg. 88; Bb. 446, 2495, 2628.)

129 a. (*Ing. S. 01-124, 269; gew. 03-7; 19-10 jo. 20-498.*) De raden van justitie oordeelen in revisie over alle daaraan onderworpen vonnissen, door de landraden en daarmede gelijkstandige Indonesische rechtbanken in hun rechtsgebied gewezen.

(*Gew. S. 23-21 jo. 24-574.*) Zij onderzoeken de niet aan revisie onderworpen vonnissen, door de in het vorig lid genoemde rechtbanken in zaken van misdrijf gewezen, zoo dikwijls zulks hun of het Hooggerechtshof dienstig voorkomt, en zijn bevoegd om aanmerkingen te maken, op de behandeling, zoowel van de hierbedoelde, als van de ter behandeling in revisie toegezonden zaken. (RBg. 89.)

130. (*Gew. S. 01-15, 273; 14-317; 07-205 art. 3 jo. 19-816.*) De raden van justitie nemen in eersten aanleg kennis van alle overtredingen, begaan door Europeanen, voor zoover zij niet aan de beslissing der landgerechten zijn opgedragen dan wel ingevolge art. 165 van dit Reglement bij het Hooggerechtshof behooren te worden aangebracht.

(*Gew. laatstel. S. 32-460, 580.*) De eindvonnissen, in die zaken gewezen zijn, met uitzondering van die, waarbij de beklaagde van de geheele telastelegging is vrijgesproken, vatbaar voor revisie. (RO. 171; Sv. 303v.; RBg. 87.)

(¹) Bij art. 31 van S. 1856-74* is de berechting van vervolgingen op grond van het bij gemeld Staatsblad afgekondigd drukpers-reglement aan de raden van justitie opgedragen. Zie ook S. 1900-317 en 318*.

Volgens artt. 8 en 14 van S. 83-188* brengt de raad van justitie bij aanvraag van uitlevering van vreemdelingen, na gehouden verhoor van den opgeëischten persoon, advies uit over het al of niet toestaan der uitlevering.

Het oorspronkelijke art. 131 is ingetr. bij S. 25—497.

131. (*Ing. S. 32—460, 580.*) Eenvoudige strafzaken, waarvan de raden van justitie in eersten aanleg kennis nemen, worden in de gevallen en op den voet, als geregeld in het reglement op de strafvordering, berecht door uit één lid bestaande (enkelvoudige) kamers. De bepalingen omtrent de indeeling en werkzaamheden van het Hooggerechtshof van Indonesië en van de raden van justitie op Java in het Koninklijk besluit van 14 Jan. 1901 No. 41 (I.S. 1901 No. 126) zijn op die kamers niet van toepassing. *De bepalingen van S. 01—126 zijn bij S. 47—20 buiten werking gesteld.*

131 a. (*Ing. S. 32—460, 580.*) Enkelvoudige kamers, als bedoeld in het voorgaand art., worden gevormd door :

a. één of meer leden van elken raad, door den president van het Hooggerechtshof daartoe voor den tijd van twee jaren benoemd ;

b. de door den Gouverneur-Generaal bij regeringsverordening aan te wijzen residentierechters in 's raads ressort. (S. 32—581 *jis* 35—262, 39—408.)

Zij dragen den titel van politierechter.

131 b. (*Ing. S. 32—460, 580.*) Een door den president van het Hooggerechtshof benoemde politierechter wordt vervangen door het door dien president aan te wijzen lid van den raad ; hij wordt bijgestaan door 's raads griffier.

Een door den Gouverneur-Generaal aangewezen residentierechter wordt als politierechter vervangen door dengene, die hem als residentierechter vervangt ; hij wordt bijgestaan door den griffier van het residentiegerecht.

131 c. (*Ing. S. 32—460, 580.*) De politierechters, genoemd in art. 131 a onder a houden, behalve op Zondag, voor zooveel dit noodig en mogelijk is, dagelijks zitting ter hoofdplaats van 's raads ressort. Zij zijn bevoegd, wanneer het belang van den dienst dit vordert, ook elders binnen dat ressort zitting te houden.

De politierechters, genoemd in art. 131 a onder b houden zitting zoo vaak dit noodig is en op zoodanige plaatsen binnen hun rechtsgebied als in het belang van den dienst noodzakelijk is.

131 d. (*Ing. S. 32—460, 580 ; gew. 39—715 ; 41—31 jo. 98.*) De ambtenaren van het openbaar ministerie bij de politierechters worden aangewezen door of namens den Gouv.-Gen., met dien verstande, dat voor de aanwijzing alleen in aanmerking komen in rechten gegraduateerde personen en Europeesche ambtenaren bij het binnenlandsch bestuur van niet lageren rang dan assistent-resident. Hunne vervanging wordt bij de in art. 131a onder b genoemde regeringsverordening geregeld.

132. De raden van justitie hebben, ieder in de uitgestrektheid van zijn rechtsgebied, het oppertoezicht over de weeskamers en voogdijen. (Weesk. 59 ; R.Bg. 90.)

133. (*Gew. S. 41—511 jo. 513.*) De gevallen waarin de weeskamers, hetzij eischender, hetzij verwerender wijze, *kosteloos* of tegen vermindert tarief in regten kunnen optreden, en de wijze waarop de daartoe vereischte vergunning wordt gevraagd en verkregen, worden geregeld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtsvordering. (Ov. 70, 72 ; Bw. 415 ; Rv. 891v. ; IR. 240v. ; R.Bg. 276.)

134. (*Gew. S. 97—53, 55.*) De raden van justitie zijn bevoegd om, op verzoek van bloedverwanten of aanverwanten, na het openbaar ministerie te hebben gehoord, of wel op de vordering van den officier van justitie ambtshalve, tot behoud van goede orde of tot voorkoming van ongelukken, zoodanige personen, die wegens een doorgaand slecht en buitensporig gedrag, ongeschikt zijn om aan zich zelven overgelaten te blijven, of wel voor de veiligheid van anderen gevaarlijk zijn, na behoorlijk onderzoek, doch buiten vorm van proces, in daartoe bestemde gestichten, ziekenhuizen of andere geschikte plaatsen in verzekerde bewaring te

doen stellen, en hen daarin te doen houden zoo lang door die personen geene merkbare teekenen van beterschap worden gegeven.

Zoodanige verzoeken en vorderingen zijn onafhankelijk van de curatele, welke, indien zij niet reeds is verleend, en wanneer daarvoor overigens genoegzame gronden aanwezig zijn, gelijktijdig of later kan worden gevraagd, overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen. (RO. 137v.; Bw. 435, 456v., 462; IR. 234; RBg. 91; S. 68—72; Bb. 775, 1072, 2143.)

135. De beschikkingen, in het vorige art. vermeld, kunnen voor geen langeren termijn dan voor één jaar genomen worden. Deze termijn kan echter telkens, op verzoek of vordering als voren, en na een nieuw onderzoek, doch niet langer dan voor één jaar, verlengd worden. (RO. 137v.; RBg. 92.)

136. (1) (*Gew. S. 36—81, 159.*) De beschikkingen der raden van justitie, in de gevallen voorzien bij de twee voorgaande artt., zijn bij voorraad uitvoerbaar. Van dezelve valt hooger beroep aan het Hooggeregtshof, hetwelk daarin mede zonder vorm van proces zal beslissen.

(2) (*Toeg. S. 39—715.*) De in het voorgaand lid bedoelde beschikkingen worden ten uitvoer gelegd op bevel van den officier van justitie bij den raad van justitie. (RO. 138; RBg. 93.)

137. (*Gew. S. 97—53, 55; 39—715.*) Wanneer een persoon, die ingevolge de voorschriften der artt. 134 en 135 in verzekerde bewaring is gesteld, zoodanige merkbare teekenen van beterschap geeft, dat eene langere afzondering niet meer noodzakelijk is, zal de raad van justitie, welke de beschikking heeft genomen, na behoorlijk onderzoek, en nadat het openbaar ministerie zal zijn gehoord, doch overigens buiten vorm van proces, op verzoek van den in bewaring gestelden persoon, of van deszelfs bloedverwanten of aanverwanten, het ontslag bevelen. (Bb. 1884.)

Het openbaar ministerie is mede bevoegd om het ontslag ambtshalve te vorderen.

De beschikkingen, waarbij het ontslag is geweigerd, zijn vatbaar voor hooger beroep aan het hooggerechtshof, hetwelk daarin mede zonder vorm van proces zal beslissen. (RO. 138; RBg. 94.)

137 a. (*Ing. S. 36—81, 159; 48—322.*) De raden van justitie zijn mede bevoegd om op vordering van den officier van justitie bij eenvoudige beschikking de opneming in een daartoe bestemde werkinrichting te gelasten van personen boven den leeftijd van achttien jaren, van wie door het Hoofd van het Departement van Sociale Zaken is verklaard, dat zij behooren tot de arbeidschuwe werkloozen zonder voldoende middelen van bestaan, indien zij door bedelarij, landlooperij of onmaatschappelijk gedrag de goede orde verstoren.

Op vorderingen als in het eerste lid bedoeld wordt niet beschikt dan na verhoor althans behoorlijke oproeping van hem, wiens opneming is gevorderd. De raad beslist op de overgelegde relazen en rapporten, doch is bevoegd getuigen te hooren, die omtrent de gestelde feiten nadere inlichtingen kunnen verstrekken.

De artt. 135 en 136 zijn op beschikkingen als in de beide voorgaande leden vermeld van toepassing.

De directeur van justitie is bevoegd den betrokkene ten allen tijde uit de inrichting te ontslaan, indien de oorzaak van zijn opneming is opgeheven of zijn lichamelijke of geestelijke toestand verder verblijf onwenschelijk doet zijn.

(*Aang. S. 39—715.*) Hij, te wiens aanzien verlenging van den termijn van opneming is gevorderd, blijft in de inrichting hangende het onderzoek van den raad. Ingeval de raad de verlenging weigert, blijft betrokkene, hangende het onderzoek van het hooggerechtshof, in de inrichting, indien de officier van justitie te kennen geeft tegen deze beschikking hooger beroep aan te teekenen.

De stukken vereischt tot de opneming in een werkinrichting en de rechterlijke beschikkingen zijn vrij van zegel.

De aanwijzing van de in het eerste lid bedoelde werkinrichtingen en al wat verder voor de uitvoering van dit art. noodig is, wordt bij regeeringsverordening geregeld. (IR. 234a; RBg. 94 a; S. 36—160*.)

138. (*Gew. S. 97-53, 55; 18-30; 19-81; 07-205 art. 3 jo. 19-816; 21-396; 24-555; 36-81, 159.*) De voorschriften van de vijf vóórgaande artt. zijn alleen van toepassing op Europeanen alsmede op Chineezers. (ISR. 163; IR. 234, 234a; Bb. 775, 1072.) (1)

139. De wettelijke bepalingen op het burgerlijk regt regelen de be-
moegenissen der raden van justitie ten aanzien van het vestigen van
hypothecaire verbanden of andere zakelijke regten en opzigtelijk over-
dragen van eigendom. (Ov. 24v.; Bw. 616v.; 1179v.; Overschr. 1, 1a;
RBg. 95.)

140. Het toezigt, door de raden van justitie uit te oefenen op de nota-
rissen en derzelver protocollen, registers en repertoires, gelijk mede op
de gevangenis, ter plaatse waar die raden gevestigd zijn, wordt bij
bijzondere bepalingen geregeld. (Ov. 104; Sv. 362, 367; RBg. 96;
Not. 50v.; S. 18-169.)

141, 142. *Vervallen: S. 39-610. Cf. Not. 66.*

143. De dubbelen der registers van den burgerlijken stand worden ter
griffie der raden van justitie overgebracht en, onder toezigt van die raden,
bewaard door den griffier, die bevoegd is om daarvan uittreksels te geven,
op gelijken voet en wijze als de met de opmaking der acten van den
burgerlijken stand belaste ambtenaren. (BS. 17, 34v.; RO. 67v.; RBg. 99.)

144. (*Gew. S. 41-31 jo. 98.*) (1) De officieren van justitie bij de raden van
justitie zijn verplicht om naauwkeurige registers te houden: (RBg. 100.)

1°. van alle door hen behandeld wordende zaken, geene uitgezonderd,
met duidelijke vermelding van derzelver aard, van de daarin betrokkene
personen, van hetgeen daarin is geschied of verrigt, en wanneer, door
wien, en op welke wijze dezelve zijn afgedaan;

2°. van al de in de gevangenis der raden van justitie in verzekerde
bewaring gestelde personen, met vermelding om welke oorzaak en op
wiens last de gevangenzetting heeft plaats gehad. (Sv. 362.)

(2) Van deze registers moeten elke drie maanden, of binnen zooveel korter
tijd als de procureur-generaal dienstig zal oordeelen, volledige
afschriften aan laatstgemelden worden ingezonden. (RO. 182.)

(3) (*Toey. S. 41-31 jo. 98.*) Een gelijke verplichting als met betrekking
tot het aanhouden en opzenden van registers in het eerste lid sub 1° en in
het tweede lid van dit art. is omschreven, rust ook op de buitengewone
officieren van justitie bij de raden van justitie en de ambtenaren van het
openbaar ministerie bij de politierechters, met dien verstande, dat de
opzending der afschriften behoort te geschieden aan de officieren van
justitie bij de raden van justitie.

HOOFDSTUK IV.

Bepalingen omtrent het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura.

145-150, *ingetrokken bij art. 1 h van S. 1901-306 jo. 1902-85. Zie
thans Rechtsregl. Buitengewesten.*

HOOFDSTUK V.

Van het Hooggeregtshof van Indonesië.

(Dit hoofdst. is, behoudens afwijkingen in RO. 163 en 170, toepasselijk
op de buitengewesten Rechtsregl. Buitengew. 101.)

151. Het Hooggeregtshof is gevestigd te Djakarta; deszelfs regtsgebied
strekt zich uit over geheel Indonesië. (ISR. 148.)

152. (*Gew. laatstel. S. 47-20.*) Het hooggeregtshof is samengesteld
uit één president en twee raadsheeren, één procureur-generaal en twee
advocaten-generaal, benevens één griffier, desnoodig bijgestaan door één
of meer substituut-griffiers.

(1) Alinea 2 is vervallen krachtens S. 97-53 jo. 55.

De Gouv.-Gen. is bevoegd om — wanneer de werkzaamheden zulks vereischen — de samenstelling van het hooggerechtshof uit te breiden met één vice-president en één of meer raadsheeren. N.
RO.

153. (*Gew. S. 17-677; 20-346, 590, 786, 787; 33-6 jo. 33; 34-484.*) 61, 86
De president, de vice-president en de procureur-generaal moeten den vol-
len ouderdom van 30, de raadsheeren dien van 28, de advocaten-generaal
en de griffier dien van 25, en de substituut-griffiers dien van 23 jaren be-
reikt hebben. Zij moeten allen aan een Nederlandsche Universiteit, dan
wel aan de Rechtshoogeschool te Djakarta verworven hebben: hetzij den
graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij de hoedanigheid van
meester in de rechten, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond
van het afleggen van een examen in het Nederlandsch of Indonesisch
burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht. (Ov. 98; RO.
120; Rv. 270; Sv. 279.)

154. (*Gew. laatsiel. S. 47-20.*) De verdeling der werkzaamheden van
het hooggerechtshof wordt geregeld door deszelfs president. Het hoog-
gerechtshof voorziet, vonnist en beschikt met drie raadsheeren, de
president (en de vice-president) daaronder begrepen. (RO. 28.) 100

155. (*Gew. S. 01-124, 269.*) De Gouverneur-Generaal is bevoegd om
bij afwezigheid of verhindering van raadsheeren, hun dienst te doen waar-
nemen door andere rechterlijke ambtenaren.

De griffier bij het Hooggerechtshof moet, wanneer geen genoegzaam
getal gewone, buitengewone of waarnemende raadsheeren tot het ver-
richten van den dienst aanwezig mocht zijn, als raadsheer zitting nemen.

156. Het Hooggerechtshof houdt wekelijks ten minste twee terechtzit-
tingen, of zoo veel meer als de dienst der justitie zal vereischen.

157. Het Hooggerechtshof is, als opperste regtbank, belast met het
toezigt op de bedeeing des regts in geheel Indonesië, en met de zorg dat
die bedeeing behoorlijk en onvertogen plaats hebbe. (ISR. 158.)

Hetzelve waakt naauwkeurig over de handelingen en verrigtingen van
de regtbanken en regters, en kan te dien aanzien in het belang van den
dienst, zowel bij afzonderlijken als bij rondgaanden brief, zoodanige
aanmerkingen maken en teregtwijzigingen geven, als nuttig en noodig
zullen worden geoordeeld. (Bb. 2086, 2631, 4030.)

Het Hooggerechtshof is bevoegd tot het vorderen van berigt, consi-
deratiën en advijs van alle, zowel burgerlijke als militaire, regtbanken
en regters, mitsgaders van den procureur-generaal en andere ambtenaren
van het openbaar ministerie; het kan daarbij de overlegging of opzen-
ding van stukken gelasten. 107

Het bepaalde bij het tweede lid van art. 32 wordt ten deze toepasselijk
verklaard.

158. Met uitzondering van de gevallen, voorzien bij de drie volgende
artt., zijn de arresten van het Hooggerechtshof, hetzij in eersten aanleg,
hetzij in hooger beroep, revisie of cassatie geweest, voor geenerhande
nadere voorziening vatbaar, behoudens de middelen van verzet en request-
civiel, in de gevallen, bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regts-
vordering omschreven. (Rv. 385v.)

159-161. *Ingetrokken: S. 1901-319 jo. 465.*

162. (*Gew. S. 47-20.*) Het Hooggerechtshof neemt kennis in eersten
aanleg, en tevens in hoogste ressort, van alle jurisdictiegeschillen: 89

1°. (*Gew. S. 01-15, 273; 26-358 jo. 27-246.*) tusschen in naam des
Konings rechtsprekende autoriteiten onderling, tusschen dezen en inheem-
sche rechters in rechtstreeks bestuur gebied, waar de bevolking in het
genot harer eigen rechtspleging is gelaten, en tusschen in naam des Konings
rechtsprekende autoriteiten en rechters van zelfbesturende landschappen,
voorzoover de met die landschappen gesloten contracten dit toelaten, in
alle genoemde gevallen, wanneer de autoriteiten en rechters tusschen wie
het jurisdictiegeschil bestaat, niet binnen het rechtsgebied van denzelfden
appèlraad gevestigd zijn;

2°. tusschen de appèlraden onderling;

- N. RO. 3°. *Gew. S. 26—358 jo. 27—426; vervallen krachtens S. 47—20.*
- 4°. tusschen den burgerlijken en den militairen regter, uitgezonderd wanneer het geschil is ontstaan tusschen het Hooggerechtshof en het Hoog-militair-gerechtshof, in welk geval de Gouverneur-Generaal uitspraak doet omtrent de competentie. (ISR. 139; Rv. 270; Sv. 261; T. 44—199.)
- 91 163. Het Hooggerechtshof oordeelt in hooger beroep:
- 1°. *Vervallen krachtens S. 47—20.*
- 2°. (*Gew. S. 87—153; 07—475, 482a.*) over de arbitrale vonnissen, in eersten aanleg gewezen in geheel Indonesië, wanneer niet blijkt, dat de waarde der vordering / 500.— of minder bedraagt; (Rv. 324, 641.)
- Ingevolge art. 101 Rechtsr. Buitengew. (S. 27—227) is dit art. aangevuld als volgt:*
- 3°. over de vonnissen van de residentiegerechten bedoeld in art. 71 No. 2 van het reglement tot regeling van het rechtswezen in de gewesten buiten Java en Madoera.
164. Alle burgerlijke geschillen, welke aan hooger beroep aan het Hoog-gerechtshof zijn onderworpen, kunnen, wanneer partijen daaromtrent overeenkomen, met voorbijgang van den bevoegden lageren regter, dadelijk worden onderworpen aan de beslissing van het Hooggerechtshof, hetwelk alsdan uitspraak doet in het hoogste ressort. (Rv. 324.)
- 92 165. (*Gew. S. 78—3; 1901—15, 273; 14—317; 19—545; 24—449 jo. 499; 33—6, 33; 34—172, 337; 47—20.*) Het Hooggerechtshof oordeelt in eersten aanleg en tevens in het hoogste ressort over alle strafvervolgingen, ter zake van misdrijven en overtredingen, gedurende den tijd hunner functiën begaan, ingesteld tegen: (RO. 6; Sv. 14, 247v.; S. 83—188 artt. 16 en 17*.)
- 1°. den vice-president en de leden van den Raad van Indonesië;
- 1a. de leden van den volksraad;
- 2°. den algemeenen secretaris, de secretarissen van het Gouvernement, en den secretaris van den Raad van Indonesië;
- 3°. den president, den vice-president, de leden, de ambtenaren van het openbaar ministerie, den griffier zoo van en bij het Hooggerechtshof als van en bij het Hoog-militair-gerechtshof;
- 4°. de hoofden der departementen van algemeen burgerlijk bestuur;
- 5°. den president en de leden der algemeene rekenkamer;
- 6°. de gouverneurs en de residenten;
- Bij S. 47—20, iwg. 31 Jan. 1947, is het bepaalde sub 7°, 8°, 9° en 10° vervangen door het volgende sub 7°.*
- 7°. de voorzitters en leden der appèlraden, de Landrechters, de officieren van justitie bij de landgerechten alsmede de presidenten en de auditours-militair bij de krijgsraden.
- (*Gew. S. 25—241; 47—20.*) Echter worden de personen, vermeld in de nummers 1a, 2, 4, 6, 7, zoomede de griffiers van het Hooggerechtshof en van het Hoog-militair-gerechtshof, voor de misdrijven, vermeld in art. 116 novies onder b, en voor overtredingen vervolgd voor het landgerecht.
166. Met uitzondering van het geval van voorloopige aanhouding bij de ontdekking op heeter daad, kan tegen de ambtenaren in het voorgaande artikel vermeld, zoo lang zij in functie zijn, geen bevel van gevangenneming worden ten uitvoer gelegd, alvorens de procureur-generaal de zaak ter kennis van den Gouverneur-Generaal zal hebben gebracht, ten einde door dezen de noodige maatregelen worden genomen tot voorzetting, der vervolging buiten naadeel van 's lands dienst. (ISR. 156; Sv. 247.)
167. Dadelijk na ontvangst van het door den Gouverneur-Generaal te geven bericht, dat de vereischte maatregelen zijn genomen, en bij gebreke van dien, vier weken nadat de bij het vorige artikel bedoelde kennisgeving is geschied, wordt het rechtsgeding voortgezet. (Sv. 247.)
168. Tegen de ambtenaren, vermeld in art. 165, kunnen geene vervolgingen plaats hebben wegens misdrijven, door hen in de uitoefening hunner ambtsbetrekkingen begaan, dan na bekomene magtiging van den Gouverneur-Generaal; doch is de procureur-generaal desniettemin verplicht om, ook vóór het erlangen der magtiging tot vervolging, ambtshalve alle

gepaste nasporingen te bewerkstelligen en alle mogelijke inlichtingen in te winnen en te doen inwinnen. (RO. 179; Sv. 247.)

169. (Gew. S. 01—124, 269; 19—10 jo. 20—498.) Het Hooggerechtshof oordeelt in revisie over alle daaraan onderworpen vonnissen van de raden van justitie. (Sv. 282.)

170. (Gew. S. 12—253; 14—317 jo. 24—284; 21—30; 47—20.) Behoudens de uitbreiding van het rechtsmiddel bij latere wettelijke bepalingen, neemt het Hooggerechtshof kennis:

1°. van den ambtshalve door den procureur-generaal wegens schending van het recht ingestelden eisch tot cassatie van alle door de landrechters en appèlraden, zoo in burgerlijke als in strafzaken gewezen vonnissen en beschikkingen, welke in kracht van gewijsde zijn gegaan; (RO. 116j, 175.)

2°. van den door partijen ingestelden eisch tot cassatie van de vonnissen en beschikkingen door de landrechters in hoogste ressort en door de appèlraden gewezen in burgerlijke en strafzaken, (1) gelijk mede in zaken van jurisdictiegeschillen, met uitzondering zoowel sub 1°. als sub 2°. van de vonnissen in strafzaken waarbij de beklaagden wegens het niet bewezen zijn van hunne schuld zijn vrijgesproken.

(2) Ten einde ambtshalve den eisch tot cassatie wegens schending van het recht te kunnen instellen, is de procureur-generaal bevoegd in alle zaken de processtukken op te vragen.

(2) Indien de voorziening in cassatie niet alleen is toegelaten op den ambtshalve door den procureur-generaal wegens schending van het recht gedane eisch, kan de eisch tot cassatie slechts ingesteld worden na verloop van de termijnen aan de partijen toegestaan.

(2) Het in cassatie — op den ambtshalve ingestelden eisch van den procureur-generaal — wegens schending van het recht gewezen arrest brengt geen nadeel toe aan de door partijen verkregen regten.

171. (Gew. S. 12—253.) Op den daartoe ingestelden eisch vernietigt het Hooggerechtshof de vonnissen en beschikkingen in het vorig art. vermeld:

1°. wegens verzuim van vormen, voorgeschreven op straf van nietigheid; (RO. 29v., 174; Rv. 94v.; Sv. 178v., enz.)

2°. (Gew. S. 47—20.) wegens schending van het recht; — het recht wordt geacht te zijn geschonden, indien de rechter een rechtsregel niet of niet juist tot gelding heeft gebracht; (RO. 173, 175; Rv. 411², 426; Sv. 304, 326.)

3°. wegens overschrijding van rechtsmacht; (RO. 173; Rv. 426; Sv. 304, 326.)

4°. wegens onbevoegdheid. (ISR. 158; RO. 175; Rv. 427, 430; Sv. 304.)

172. *Vervallen*: S. 12—253.

173. (Gew. S. 47—20.) Indien het vonnis vernietigd wordt wegens schending van het recht of overschrijding van rechtsmacht, moet het hooggerechtshof de zaak ten principale afdoen en zulks steeds bij het zelfde arrest, waarbij de vernietiging wordt uitgesproken, tenzij het hooggerechtshof ambtshalve een nader onderzoek noodig oordeelt op grond dat voor de beslissing ten principale gegevens noodig zijn, welke door het vonnis niet worden opgeleverd. (RO. 175; Rv. 407, 424, 426, 429, 434; Sv. 323, 326.)

174. Indien de vonnissen vernietigd worden ter zake van verzuim van vormen, die op straf van nietigheid zijn voorgeschreven, beveelt het Hooggerechtshof een nieuwe instructie, te beginnen met de oudste acte,

(1) Ingevolge Rechtsregl. Buiteng. art. 101 moet in art. 170, eerste lid, onder 2° in stede van de woorden: „in de strafzaken vermeld in het derde nummer van art. 95” (die hier vóór de wijziging bij S. 47—20 stonden) gelezen worden: „in de zaken van overtreding bedoeld in art. 45 onder B van het reglement tot regeling van het rechtswezen in de gewesten buiten Java en Madoera”.

(2) De laatste 3 leden ingevolge S. 14—317 uit art. 170 weggevallen, zijn bij S. 24—284 weder eraan toegevoegd, en bij S. 47—20 gewijzigd.

N. in welke de nietigheid is begaan. (Rv. 407, 424, 434; Sv. 305, 308,
RO. 323, 327.)

Deze instructie kan plaats hebben :

1°. bij het Hooggeregtshof zelf, hetwelk alsdan de zaak zal beslissen ;
(Rv. 429.)

2°. (*Gew. S. 47—20.*) bij denzelfden rechter, die reeds van de zaak heeft kennis genomen, of indien dit volstrekt noodzakelijk wordt geacht, bij een anderen rechter van gelijken rang. (Sv. 327.)

175. Indien het vonnis wordt vernietigd wegens onbevoegdheid, verwijst het Hooggeregtshof de zaak naar den bevoegden regter. (Rv. 424, 434; Sv. 323, 328.)

(*Gew. S. 47—20.*) De bepalingen van het tegenwoordige en van de beide voorgaande artt. zijn niet toepasselijk in geval van vernietiging wegens schending van het recht uitgesproken op den daartoe ambtshalve ingestelden eisch van den procureur-generaal. (RO. 170; Rv. 407; Sv. 330.)

176. (*Gew. S. 12—253.*) De eisch tot cassatie wordt niet toegelaten, zoolang eenig ander middel van voorziening aanwezig is. (Rv. 405; Sv. 313.)

177. *Vervallen* : S. 47—20. (1)

178. Het toezigt, door het Hooggeregtshof met opzigt tot het notariaat en de bij het hof behoorende gevangenissen uit te oefenen, wordt bij afzonderlijke bepalingen geregeld. (Sv. 362, 367; Not. 51; S. 18—169.)

109 179. (*Gew. S. 17—497, 645.*) Behoudens de bepalingen van art. 4, zal het Hooggeregtshof, indien hetzelve door het beklag der belanghebbende partij of op eenige andere wijze kennis draagt, dat er verzuim heeft plaats gehad in het vervolgen van misdrijven of overtredingen, den procureur-generaal gelasten om deswege verslag te doen en voorts kunnen bevelen, dat te dier zake het vereischte gevolg worde gegeven, zoo daartoe gronden zijn, ten ware de vervolging door den Gouverneur-Generaal, bij schriftelijk bevel, mogt zijn of worden tegengehouden. (ISR. 157; RO. 5; Sv. 99; S. 03—8, art. 2.)

De Gouverneur-Generaal zal zoodanig bevel niet kunnen uitvaardigen, evenmin als hij zal mogen verleenen of weigeren de magtiging, vermeld in art. 168, zonder vooraf den raad van Indonesië te hebben gehoord.

Indien de Gouverneur-Generaal met den raad van Indonesië in gevoelen verschilt, zal hij de gronden waarop de beslissing rust, in geschrifte stellen en ter zijner verantwoording aan den Koning inzenden.

180. De procureur-generaal is het hoofd der regtspolicie in geheel Indonesië, en als zoodanig belast met de zorg voor eene spoedige en krachtadige uitvoering van al hetgeen, betrekkelijk dat onderwerp, in de wettelijke bepalingen op de strafvordering is voorgeschreven.

(*Gew. S. 41—31 jo. 98.*) De ambtenaren van het openbaar ministerie bij de Europeesche rechterlijke colleges en de krachtens het eerste lid van art. 93a door den Gouv.-Gen. aangewezen landraden staan te dien aanzien, behoudens het bepaalde bij art. 56, bij uitsluiting en onmiddellijk onder zijne bevelen. (Sv. 2, 111; Bijbl. 804.)

181. De procureur-generaal is bevoegd om aan de europesche (2) administratieve ambtenaren, welke met de policie belast zijn, dienaangaande zoodanige instructiën te geven, als hij in het belang der justitie, tot opsporing en voorkoming van misdrijven of overtredingen en tot handhaving der openbare orde en rust, noodig zal achten. Indien over de uitvoering van zoodanige instructiën, of omtrent de bevoegdheid van den procureur-generaal om die te geven, bezwaren mochten oprijzen, zullen deze ter ken-

(1) RO. 177 luidde : Het Hooggeregtshof zal, bij wege van evocatie, in eersten aanleg, en tevens in het hoogste ressort, kennis nemen van alle burgerlijke zaken, waarin door de raden van justitie, of wel door europesche ambtenaren alleen regt sprekende, regt wordt geweigerd, of welker afdoening door dezelve op eene onbehoorlijke wijze wordt vertraagd. (RO. 157; AB. 22; Rv. 859 v.)

(2) „Europesche” voor de *grtsl. v. Jav. Mad. vervallen* (S. 31—168 jo. 423.)

nis worden gebracht van het Hooggeregtshof, hetwelk daarop, met inzending van deszelfs consideratiën en advijs, de beslissing van den Gouverneur-Generaal zal vragen.

De procureur-generaal mag echter op eigen gezag geene bevelen geven, die in verband staan tot het Indonesisch bestuur of de huishoudelijke inrigting der dessa's, maar zal dienaangaande de vereischte voorstellen doen aan den Gouverneur-Generaal, van wien, met betrekking tot die onderwerpen, de noodige aanschrijvingen uitgaan. (Bb. 804, 10627, 13114.)

182. De procureur-generaal is verplicht tot het houden van registers, gelijk aan die, welke bij art. 144 zijn omschreven.

Het Hooggeregtshof heeft ten alle tijde de bevoegdheid om inzage te nemen van die registers, en van de afschriften, welke, ingevolge art. 144, aan den procureur-generaal moeten worden ingezonden.

183. De griffier van het Hooggeregtshof zal aan den voet van alle publicatiën en ordonnantiën der regering, die ten overstaan van commissarissen uit het Hooggeregtshof in het openbaar worden afgekondigd, van de aldus gedane afkondiging doen blijken door eene schriftelijke vermelding, welke door hem zal worden ondertekend. (ISR. 95.)

184. In geval van overlijden van eenen advocaat of procureur, te Djakarta gevestigd, zal de griffier van het Hooggeregtshof zich onverwijld begeven ten sterfhuize of ten kantore van den overledene, en aldaar van den bewindhebbende in den boedel onder inventaris overnemen alle acten, bescheiden en schrifturen, behoorende tot door den overledenen practizijn behandelde of aangenomen regtszaken. (R.O. 141v.)

Deze stukken worden door hem ter griffie overgebracht, en, na daartoe gekomen verlof van het Hooggeregtshof, aan de belanghebbenden uitgereikt.

In geval van overlijden van eenen advocaat of procureur bij een elders dan te Djakarta gevestigden raad van justitie, worden de hiervoren omschreven werkzaamheden verrigt door den griffier van den raad van justitie, binnen welks ressort de overledene practizijn woonachtig is geweest; zullende het verlof tot afgifte der stukken alsdan ook door dien raad worden verleend.

HOOFDSTUK VI.

Van de Advocaten en Procureurs. (2)

(Dit hoofdst. is toepasselijk op de buitengewesten: R.Bg. 2.)

Zie S. 1947—20, art. 5 achter R.O.

185. De advocaten zullen tevens zijn procureurs. De aard dezer bediening en de daaraan verbondene werkzaamheden worden bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtspleging en op de strafvordering geregeld. (Rv. 23, 28, enz.; Sv. 101, 120, 180; Bb. 902.)

186. (Gew. S. 34—484.) De advocaten tevens procureurs worden benoemd en ontslagen door den Gouverneur-Generaal.

Tot advocaat en procureur kan slechts worden benoemd degen, die:
1^e. Nederlandsch onderdaan is,
2^e. aan een Nederlandsche universiteit, dan wel aan de Rechtshoogeschool te Djakarta verworven heeft:

hetzij den graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandsch of Indonesisch burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht. (4)

(*) Bij S. 66—103b is bepaald dat de practizijs, bedoeld in R.O., Hoofdst. VI, hun dienst niet mogen weigeren bij de colleges, waarbij zij zijn benoemd.

(*) Hiermede wordt bedoeld: Het reglement van orde en discipline voor de advocaten en procureurs. (Ned. S. 1929—422 jo. 1932—488.)

(4) Art. 186 *luitde*: Niet gegraduateerden in regten kunnen niet tot advocaat, maar alleen tot procureur worden benoemd.

Zij moeten, alvorens daartoe aan den Gouverneur-Generaal te kunnen worden voorgedragen, een voldoende examen afleggen in het bestaande regt, de wijze, van regtspleging daaronder begrepen.

Dit examen zal worden afgenomen door twee commissarissen uit het

R. 187. De advocaten en procureurs moeten, alvorens hunne bediening
 III. te aanvaarden, in handen van den president in eene openbare terechtzitting
 4, van het collegie, waarbij zij zijn aangesteld, afleggen den volgende
 40 eed (belofte): „Ik zweer (beloof) dat ik houw en getrouw zal zijn aan
 den „Koning en aan den Gouverneur-Generaal van Indonesië als
 „des Konings vertegenwoordiger; dat ik den eerbied, aan de regterlijke
 „autoriteiten verschuldigd, zal in acht nemen; dat ik middellijk noch
 „onmiddellijk, onder welken naam of voorwendsel ook, tot het verkrijgen
 „mijner aanstelling, aan iemand, wie het ook zij, iets heb gegeven of
 „beloofd, noch zal geven of beloven, en dat ik geene zaak zal aanraden
 „of verdedigen, die ik in gemoede niet geloof in regten gegrond te zijn”.
 (S. 34—159*.)

14, 188. De practizijns bij het Hooggeregtshof moeten hunne woonplaats
 43 gevestigd hebben binnen de drie, en de overige binnen de vijf palen af-
 stand van het gebouw, in hetwelk het regterlijk collegie, waarbij zij zijn
 aangesteld, deszelfs zittingen houdt.

13 189. De advocaten en procureurs bij de raden van justitie bepalen zich
 in de uitoefening van hun beroep tot het regterlijk collegie, waarbij zij
 zijn aangesteld.

De advocaten en procureurs, die bij het Hooggeregtshof zijn toegelaten,
 kunnen hun beroep, in burgerlijke zaken, mede voor den raad van justitie
 te Batavia, en, in strafzaken, over de gehele uitgestrektheid van Java
 uitoefenen.

190. (Gew. S. 41—511 jo. 513.) De advocaten en procureurs, daartoe
 door de regterlijke collegiën, voor welke zij hunne bediening uitoefenen
 aangewezen, zijn verplicht om *gratis* dan wel tegen half salaris hunnen
 bijstand te verleen aan hen, die vergunning hebben bekomen onder-
 scheidenlijk om kosteloos, dan wel tegen verminderd tarief te proce-
 deeren. (Rv. 876, 889.)

Zij zijn mede gehouden om zich *gratis* te belasten met de verdediging
 in strafzaken, wanneer hun dit door den regter wordt opgedragen. (Sv.
 101, 120, 180.)

Zij kunnen zich aan die verplichtingen niet onttrekken, dan om reden-
 en, door den president van het betrokkene collegie goedgekeurd. (zie
 noot 2 bl. 285.)

191. De advocaten en procureurs zijn verplicht om zich, in de bereke-
 ning hunner verdiensten en uitschotten, te gedragen naar de bestaande
 of nader vast te stellen tarieven. (S. 1851—27 art. 22v*.)

28v. 192. De regterlijke collegiën zijn verplicht om toezigt te houden over
 de gedragingen der bij dezelve toegelaten practizijns, met opzigt tot de
 uitoefening van hun beroep.

De volgende zes leden zijn ingevoegd bij S. 39—283, waarvan art. III
 een overg.bep. bevat.

Bij dit toezicht wordt de samenstelling van de colleges uitgebreid
 met twee bij het college toegelaten practizijns als bijzitters.

Deze bijzitters worden, evenals twee plaatsvervangende bijzitters, voor
 den tijd van drie jaren door den Gouverneur-Generaal benoemd. De

regterlijk collegie, bij hetwelk zij de practijk verlangen uit te oefenen. Een
 authentiek afschrift van het deswege op te maken proces-verbaal zal bij de
 voordragt worden overgelegd.

Voorts bevat S. 34—484 als overgangsbepaling:

Art. IV. (1) Zij, die bij de inwerkingtreding van deze ord. (1 Jan. 1935)
 krachtens de thans vervallen leden van art. 186 van het Reglement op de
 rechterlijke organisatie en het beleid der justitie in Indonesië tot procureur
 zijn benoemd, blijven bevoegd als zoodanig op te treden.

(2) Zij, die voor de inwerkingtreding van deze ord. het examen, omschre-
 ven in de in het vorig lid bedoelde wettelijke bepalingen, met goed gevolg
 hebben afgelegd, blijven benoembaar tot procureur.

(3) Op de in de leden (1) en (2) bedoelde personen vindt het bepaalde bij
 het eerste lid van art. 186 van het Reglement op de rechterlijke organisatie
 en het beleid der justitie in Indonesië overeenkomstige toepassing.

Gouverneur-Generaal kan voor de benoeming het gevoelen inwinnen van een of meer vereenigingen van bij het college aangestelde praktizijns.

Een plaatsvervangend bijzitter heeft alleen zitting bij verhindering, ontstentenis of afwezigheid van den bijzitter, als wiens plaatsvervanger hij is aangewezen.

Bij verhindering, afwezigheid of ontstentenis van een bijzitter en van zijn plaatsvervanger voorziet de President van het college voor elk zich voordoend geval in hun tijdelijke vervanging.

Het bepaalde bij art. 18, lid 1, lid 3 en lid 4, eersten zin, bij art. 20, lid 1 onder *a*, *b*, *c*, en *d* — wat laatstgenoemde bepaling betreft na weglating daaruit van de aanhaling van de artt. 9 en 21 —, bij art. 20*a*, leden 1, 2 en 3, bij art. 20*c*, lid 1 — na weglating daaruit van de aanhaling van de artt. 9 en 21 —, bij art. 37, lid 1, bij art. 41, lid 1, bij art. 42, bij art. 44 en bij art. 67, lid 1 vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van de bijzitters en plaatsvervangende bijzitters.

De gevallen, waarin bijzitters of plaatsvervangende bijzitters kunnen worden gewraakt of zich mogen verschoonen, zijn dezelfde als voor de rechterlijke ambtenaren zijn geregeld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke rechtspleging. (R.Bg. 2.)

(*Gew. S. 39—283.*) De colleges zijn bevoegd om de praktizijns in geval van verwaarloozing der belangen van hun cliënten, van onbetamelijke gedragingen jegens partijen of hare praktizijns en voorts van alle handelingen in strijd met hun ambtsplicht en met de eer van den stand der praktizijns of wel bij betoonde oneerbiedigheid aan het college of deszelfs leden of eenige andere rechterlijke autoriteit, gelijk mede wegens het bezigen van onbetamelijke uitdrukkingen ten aanzien der wet of van het openbaar gezag, te vermanen, en desnoods, naar gelang van zaken in hunne bediening te schorsen voor den tijd van hoogstens drie maanden, of te beboeten uiterlijk tot de som van *f* 200.—, ten behoeve der algemeene armen, met verwijzing tevens tot het dragen of vergoeden, geheel of ten deele, der kosten, door hunne schuld of achteloosheid aan partijen veroorzaakt. (R.O. 203; Rv. 29, 60, 93, 98, 264; S. 1851—27 art. 56*.)

(*Ing. S. 25—153; gew. 39—283.*) Van de beslissing van een raad van justitie kan de betrokken praktizijn binnen veertien dagen na den dag der uitspraak bij verzoekschrift bij het Hooggerechtshof in hooger beroep komen. Aan het nemen eener beslissing in beroep nemen de bij het Hooggerechtshof benoemde bijzitters deel.

In geval van herhaalde misdragingen of wel van verregaande buitensporigheden, zal het Hooggeregtshof, hetzij ambtshalve, hetzij op voorstel van den raad van justitie, de afzetting van de daaraan schuldige practizijns aan den Gouverneur-Generaal kunnen voordragen, onverminderd de bevoegdheid van dezen, om ook zonder zoodanige voordragt tot de afzetting over te gaan. (Bb. 1938; T. XXIII—436.)

HOOFDSTUK VII.

Van de Deurwaarders. (1)

(Dit hoofdst. is toepasselijk op de buitengewesten: R.Bg. 2.)

193. (*Gew. S. 95—106.*) De deurwaarders, zoowel de buitengewone als de gewone, zijn openbare ambtenaren. (Sv. 422; IR. 388v.; R.Bg. 716.)

(*Gew. S. 25—497.*) De gewone deurwaarders worden in elk gewest benoemd en ontslagen door het hoofd van gewestelijk bestuur.

De Gouverneur-Generaal bepaalt het aan elk regterlijk collegie toe te voegen getal dier ambtenaren.

De deurwaarders bij het Hoog-militair-geregtshof kunnen tevens tot deurwaarders bij het Hooggeregtshof worden aangesteld, en zoo ook omgekeerd. (Bb. 3556.)

(*Gew. S. 25—497.*) De buitengewone deurwaarders worden in elke

(1) Vgl. Deurwaardersreglement Ned. S. 34—598.

Bb. 12048: bevoegd. deurw. ontvangst aangeteekende stukken.

we.l afdeeling naar mate der behoefte benoemd door het hoofd der afdeeling, die mede tot hun ontslag bevoegd is. (RO. 198, 203, 205; Rv. 20².)⁽¹⁾

In de gvtsl. v. Jav. Mad. wordt krachtens S. 40—3 het 2^e lid gelezen: De gewone deurwaarders worden benoemd en ontslagen door den resident, binnen wiens ressort het rechterlijk college gevestigd is.

Aldaar wordt krachtens gemeld S. in het 5^e lid ipv. „elke afdeeling” en „het hoofd der afd.”, gelezen: „elk ressort van een assistent-resident” en „den assistent-resident”.

In de buitengew. leze men in het 2^e lid ipv. „elk gewest” en „het hoofd van gewestel. best.”: „elke residentie” en „den resident” krachtens S. 38—370 jo. 264.

6 194. De gewone deurwaarders doen, alvorens hunne bediening te aanvaarden, in handen van den president, bij eene openbare teregtzitting van het collegie, bij hetwelk zij zijn aangesteld, den navolgenden eed (belofte):

„Ik zweer (beloof), dat ik houw en getrouw zal zijn aan den Koning en „aan den Gouverneur-Generaal van Indonesië, als des Konings „vertegenwoordiger; dat ik middellijk noch onmiddellijk, onder welken „naam of voorwendsel, ook tot het verkrijgen mijner aanstelling, aan „iemand, wie het ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven „of beloven; dat ik mij bij de waarneming van mijne dienst in alles zal „gedragen naar de wettelijke bepalingen; dat ik alle exploiten en andere „verrigtingen, aan mijne bediening verbonden, waartoe ik zal worden „verzocht, of die mij zullen worden bevolen, getrouwelijk en met ijver „zal uitvoeren, en in het algemeen mijne functiën met naauwgezetheid en „eerlijkheid, en tevens met allen eerbied voor de regterlijke autoriteiten, „zal waarnemen.” (S. 34—159*.)

(*Gew. S. 86—101.*) De vorenstaande eed wordt door de buitengewone deurwaarders, vóór de aanvaarding hunner bediening, afgelegd in handen van (²) het hoofd van plaatselijk bestuur, dat van de gedane aanstelling en beëdiging kennis geeft aan den raad van justitie. (RO. 197.)

195. De gewone deurwaarders moeten met der woon gevestigd zijn binnen drie palen afstands van het gebouw, waarin het regterlijk collegie, bij hetwelk zij zijn aangesteld, deszelfs zittingen houdt. Aan de buitengewone deurwaarders wordt, bij de acte van benoeming, eene bepaalde woonplaats aangewezen. (RO. 198v.)

7². 196. De gewone deurwaarders zijn belast met den dienst bij de teregtzittingen en met de inwendige dienst bij de vergaderingen en bijzondere commissiën. Zij zijn gehouden om de bevelen na te komen, welke hun te dien aanzien door den president worden gegeven. (Rv. 22; Sv. 255.)

197. De regterlijke collegiën hebben de bevoegdheid om, in geval van ontstentenis van een gewonen deurwaarder, zoodanige beambte voorloopig aan te stellen. De persoon, in dier voege met de functiën van deurwaarder belast, zal daarin niet mogen werkzaam zijn, dan na vooraf den eed (belofte), bij art. 194 omschreven, te hebben afgelegd.

(*Gew. S. 95—106.*) De aanstelling zal ten spoedigste aan het Hooggeretshof medegedeeld en aan de goedkeuring van den directeur van justitie onderworpen worden.

Die mededeeling en goedkeuring worden niet vereischt, in geval van een bloot tijdelijke aanstelling ter vervanging van eenen in zijne bediening geschorsten of door ziekte verhinderden deurwaarder.

7¹ 198. Alle deurwaarders zijn, ieder in het ressort van het regterlijk collegie, waarbij hij is aangesteld, bevoegd tot het doen van alle geregtelijke aanzeggingen, bekendmakingen, protesten en verdere exploiten, hetzij

(¹) Bij 2 S. 95—04 is de benoeming der deurwaarders bij de Indonesische rechtbanken en de residentiegerechten opgedragen aan den Dir. van just. die daarbij mede tot hun ontslag bevoegd verklaard is.

(²) *In de gvtsl. v. Jav. Mad. „in handen v. d. ass.-res., die”. (S. 31—168 jo. 423.)*

die al dan niet met een aanhangig regtsgeding in verband staan; tot het doen van alle dagvaardingen, insinuatien en beteekeningen tot den regtsingang of tot de instructie van burgerlijke gedingen of strafzaken behoorende, en tot het doen van alle exploiten ter uitvoering van regterlijke bevelen, vonnissen en arresten, zoowel in burgerlijke als in strafzaken. (RO. 193, 195, 199.)

Bij het doen van alle exploiten zullen zij daarvan behoorlijke afschriften laten. (Rv. 1, 16, 142, 435, 443, 504 enz.; Sv. 46, 80, 107, 178 enz.)

199. (Gew. S. 25—497.) Elk deurwaarder is, op zijne persoonlijke verantwoordelijkheid, verplicht om zijn ministerie, ten allen tijde dat hetzelfde wordt ingeroepen, te verlenen tot het doen van alle exploiten, binnen de afdeeling ⁽¹⁾, in welke hij woonachtig is. (Rv. 20, 439.)

(Ing. S. 18—234.) Echter is hij verplicht te weigeren eenig exploit te doen, ingeval hem door of vanwege den Gouverneur-Generaal is aangezegd, dat het doen van dat exploit strijdig zou zijn met de volkenrechtelijke verplichtingen van den Staat. Voor die weigering is hij jegens partijen niet verantwoordelijk.

200. De deurwaarders zijn verplicht om zich in de berekening hunner verdiensten en uitschotten te gedragen naar de bestaande of vast te stellen tarieven. Zij zullen aan den voet hunner exploiten de verdiensten en uitschotten afzonderlijk moeten uitdrukken. Zonder deze vermelding zullen dezelve niet in de begrooting van kosten worden geleden, en zijn partijen niet gehouden om die te voldoen. (Zie *Tarieven*.)

Zij zijn bevoegd om de vereischte voorschotten te vorderen, alvorens de exploiten te doen. (S. 1851—57*; 72—153; Bb. 2118, 2864, 3484.)

201. (Gew. S. 41—511 jo. 513.) Zij zijn verplicht om, op daartoe gekomen last van het regterlijk collegie, waarbij zij behooren, en in de gevallen, bij de wet bepaald, hunnen dienst *gratis* dan wel tegen half salaris te verlenen, zonder evenwel tot eenige voorschotten gehouden te zijn.

202. De deurwaarders moeten een register of repertoire houden. De exploiten, die zij uitgeven of teekenen, moeten met de vereischte duidelijkheid en naauwkeurigheid geschreven zijn. Bij gebreke daarvan zal hun wegens zoodanige stukken geen salaris worden toegekend. (K. 182; Rv. 98.)

203. (Gew. S. 95—106; 25—497; 39—283.) De bepalingen van art. 192 betreffende de praktizijns zijn toepasselijk op de deurwaarders, met dien verstande dat de rechterlijke colleges zonder bijzitters beslissen en voorts in het geval, bij het laatste lid bedoeld, de afzetting der gewone deurwaarders ter beslissing staat van het hoofd van gewestelijk bestuur, binnen wiens gewest — en die der buitengewone deurwaarders van het hoofd der afdeeling, binnen welke zij gevestigd zijn. (Rv. 21, 60, 93, 98.) In art. 203 moet voor de *gvtsl. van Java en Mad. krachtens S. 39—288 en 40—3* ipv. „het hoofd v. gewestel. best., binnen wiens gewest” en „het hoofd der afd., binnen welke” worden gelezen: „den resident binnen wiens residentie” en „den assistent-resident, binnen wiens ressort”. Voor de *buitengew. leze men (krachtens S. 38—370 jo. 264, bl. 232)* „resident” en „residentie” ipv. „hfd v. gewestel. best.” en „gewest”.

204. (Gew. S. 01—15, 273.) De bijzondere voorschriften, betrekkelijk de deurwaarders bij de Indonesische regterlijke autoriteiten, mitsgaders bij de residentiegerechten, worden afzonderlijk vastgesteld. (IR. 182-4°, 388v.; Rv. 933; Sv. 422; S. 95—204* bl. 288 *noot*; Bb. 4535.)

205. De bevoegdheid der geregtshouders en van de dienaren der openbare magt tot het doen van geregtelijke exploiten, wordt geregeld bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtspleging en op de strafvordering (Sv. 422; IR. 388; RBg. 716.)

¹ S. 39—283, bl. 233: in de *gvtsl. v. Jav. Mad.* „residentie” ipv. „afd.”

Ord. van 24 Jan. 1947, S. 47—20.

Bij ord. v. 24 Jan. 1947, S. 47—20, iwg. 31 Jan. 1947, houdende inpassing v. h. HGH in het rechtswezen en voorzieningen t.a.v.d. rechtspleging in cassatie en de jurisdictiegeschillen, zijn wijzigingen en aanvullingen gebracht in de reglementen RO., Rv. en Sv., die ter plaatse zijn aangebracht. Voorts zijn de bepalingen omtrent indeling en werkzaamheden voor het HGH en v. d. raden v. just. op Java (KB. v. 14 Jan. 1901 N° 41, I.S. 01—126) buiten werking gesteld. Ten slotte is bij art. 5 bepaald:

Art. 5. Als advocaten en procureurs in cassatie zullen kunnen optreden zij, die overeenkomstig de bepalingen van art. 185 en volgende van het Reglement op de rechterlijke organisatie en beleid der justitie als zoodanig zijn benoemd en beëdigd worden en niet zijn geschorst of ontslagen en zij, wier toelating bij latere wettelijke bepalingen mocht worden geregeld.

Art. 6 bevat een bepaling betr. appelraden, vervallen krachtens L.N. 51—9* hierachter.

ALGEMEENE BEPALINGEN VAN WETGEVING

VOOR INDONESIË.

(Afgekondigd bij Publicatie van 30 April 1847, S. No. 23.)

N. Art. 1. De bepalingen door den Koning, of, in zijnen naam, door den
A.B. Gouverneur-Generaal vastgesteld, verkrijgen in Indonesië kracht van
1, 2 wet door hare afkondiging, in den vorm bepaald bij het reglement op het
4 beleid der regering. (ISR. 95.)

2. De wet verbindt alleen voor het toekomstende en heeft geene terug-
werkende kracht. (Ov 1., 54v.; Bw. 755, 1993; Sw. 1; Inv. Sw. 28v.; Civ. 2.)

9 3. (Gew. S. 15—299 jo. 642.) Zoolang de wet niet bepaaldelijk het
tegendeel vaststelt, is het burgerlijk en het handelsrecht hetzelfde zoowel
voor vreemdelingen als voor Nederlandsche onderdanen. (AB 9; Bw. 83,
945; Rv. 100, 128, 580—10^e, 761, 872; Civ. 8, 11.)

4. Onder de benaming van ingezetenen van Indonesië verstaat de
wet alle Nederlanders, inwoners zijnde van Indonesië; voorts de land-
zaten of inboorlingen van de eilanden van den indischen Archipel, voor
zoo ver deze tot Indonesië behooren; en eindelijk alle personen, onverschillig van welken landaard, die, met toestemming der regering, hunne
woning binnen Indonesië gevestigd hebben. (AB. 5v.; ISR. 160.)

De wijze waarop de toelating om zich in Indonesië te vestigen, ook
door Nederlanders wordt verkregen, wordt bij afzonderlijke bepalingen
geregeld. (ISR. 160; S. 16—47*.)

5. (Gew. S. 15—299 jo. 642.) Vreemdelingen zijn allen die niet zijn
Nederlandsche onderdanen. (AB. 4; ISR. 161; Nedsch. bl. 177; S. 72—
11; 10—296*, bl. 183.)

6. (Gew. S. 07—205 art. 3*, jo. 19—816.) De ingezetenen van Indonesië
zijn onderscheiden in Europeanen, en Indonesiërs en met deze gelijk-
gestelde personen. (ISR. 160, 163.)⁽¹⁾

7. Met Europeanen worden gelijk gesteld: (ISR. 163.)

1° alle Christenen, daaronder begrepen die welke tot de Indonesische
bevolking behooren;

2° alle andere personen van waar ook afkomstig, die niet in de omschrijving
vallen van het volgende artikel.⁽¹⁾

8. Met Indonesiërs worden gelijkgesteld de Arabieren, Mooren, Chinezen,
en alle anderen, die Mahomedanen of Heidenen zijn. (ISR. 163.)⁽¹⁾

9. Ingetrokken: S. 15—299 jo. 642.

10. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, ten aanzien van de Indonesië-

sche Christenen in het algemeen, of van enkele hunner gemeenten, tijdelijk zoodanige uitzonderingen op de bepaling van het voorgaande art. te maken, als hij noodzakelijk zal oordeelen. (ISR. 163; Ov. 3; Bw. 4; T. XIII—328.)¹⁾

11. Behoudens de gevallen, in welke Indonesiërs of met deze gelijkgestelde personen zich vrijwillig hebben onderworpen aan de Europeesche bepalingen betrekkelijk het burgerlijk en het handelsregt, of waarin zoodanige of andere wettelijke bepalingen op hen zijn toepasselijk verklaard, blijven ten aanzien van die personen van kracht, en worden door den Indonesischen regter toegepast, derzelver godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken, voor zoo ver die niet in strijd zijn met algemeen erkende beginselen van billijkheid en regtvaardigheid. (ISR. 131, 163; Ov. 5; AB. 15, 20; S. 1832—29; 61—38 art. 13; 64—142 jo. 65—67; 1917—12*; Bb. 2039; T. XIII—328; cf. S. 33—49 artt. 2v.* jo. 38—2.)¹⁾

12. ¹⁾ Naar die wetten, instellingen en gebruiken wordt ook door den Europeeschen regter gevonnist in de zaken der aan zijne regtspraak onderworpen Indonesische hoofden, en bij de kennisneming in hooger beroep van door Indonesische regterlijke collegiën in burgerlijke zaken gedane uitspraken.

Overigens wordt door de Europeesche regtbanken, gelijk mede door de residenten of andere hoogste gezaghebbers, bij de uitoefening hunner regtsmagt in burgerlijke zaken, naar de Europeesche wetten regt gedaan; met dien verstande dat, wanneer Indonesiërs of daarmede gelijkgestelde personen, zonder dat zij krachtens bepaalde wettelijke voorschriften, of ten gevolge van vrijwillige overeenkomst, aan de europeesche wetgeving zijn onderworpen, als verweerders in burgerlijke zaken, voor den Europeeschen regter te regt staan, in de gevallen waarin zulks volgens de wettelijke bepalingen kan of moet plaats hebben, alsdan ook door dien regter zooveel mogelijk op de hiervoren bedoelde godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken zal worden acht gegeven. (ISR. 131; Ov. 4; S. 1832—29.)

13. *Ingetrokken*: S. 17—12*, bl. 384.

14. *Ingetrokken*: S. 20—69*, bl. 389.

15. Behoudens de uitzonderingen omtrent de Indonesiërs en daarmee gelijkgestelde personen vastgesteld, geeft gewoonte geen regt, dan alleen wanneer de wet daarop verwijst. (AB. 11v.; Bw. 395, 615, 642, 655, 665, 686, 691, 741, 745, 766, 769v., 772, 1155, 1211, 1339, 1346v., 1511, 1571, 1578, 1582v., 1585—1587, 1599; K. 60, 644, 754; Rv. 470, enz.)

16. (*Gew. S. 15—299 jo. 642.*) De wettelijke bepalingen betreffende den staat en de bevoegdheid der personen blijven verbindend voor Nederlandsche onderdanen, wanneer zij zich buiten 's lands bevinden. Evenwel zijn zij bij vestiging in Nederland of in eene andere Nederlandsche kolonie, zoolang zij aldaar hunne woonplaats hebben, ten aanzien van het genoemde gedeelte van het burgerlijk recht onderworpen aan de ter plaatse geldende wet. (Bw. 83; Civ. 3.)

17. Ten opzichte van onroerende goederen geldt de wet van het land of de plaats, alwaar die goederen gelegen zijn. (AB. 18; Civ. 3.)

18. De vorm van elke handeling wordt beoordeeld naar de wetten van het land of de plaats, alwaar die handeling is verrigt. (Bw. 83, 945; K. 517c, 533c; Civ. 47, 170, 999.)

Bij de toepassing van dit en van het voorgaande art. moet steeds worden acht gegeven op het verschil, hetwelk de wetgeving daarstelt tusschen Europeanen en Indonesiërs.

19. Alle authentieke acten ten overstaan van Europeesche openbare ambtenaren, ten behoeve of ten verzoeken van wien ook verleden, zijn, wat den vorm betreft, onderworpen aan de wettelijke bepalingen door het Nederlandsch gezag daargesteld. (Bw. 1868; IR. 165.)

¹⁾ AB. 6, 7, 8, 10 zijn te beschouwen als vervallen tengevolge van ISR. 163 jo. 160; eveneens AB. 11 en 12 tengevolge van ISR. 131.

20. De regter moet volgens de wet regtspreken. Behoudens het bepaalde bij art. 11 mag hij in geen geval de innerlijke waarde of billijkheid der wet beoordeelen. 11

21. Geen regter mag, bij wege van algemeene verordening, dispositie of reglement, uitspraak doen in zaken, welke aan zijne beslissing zijn onderworpen. (Civ. 5.) 12

22. De regter, die weigert recht te spreken, onder voorwendsel van stilzwijgen, duisterheid of onvolledigheid der wet, kan uit hoofde van regtsweigeren vervolgd worden. (Rv. 859 v.; Civ. 4.) 13

22 a. (Ing. S. 18—234.) De regtsmagt van den regter en de uitvoerbaarheid van regterlijke vonnissen en van authentieke acten worden beperkt door de uitzonderingen in het volkenrecht erkend. (R.O. 199.) 13a

23. Door geene handelingen of overeenkomsten kan aan de wetten, die op de publieke orde of de goede zeden betrekking hebben, hare kracht ontnomen worden. (ISR. 136; Bw. 58, 119, 132, 139—143, 149, 283, 329, 879, 888, 891, 953, 1018, 1043, 1063, 1066, 1120, 1154, 1178, 1254, 1334v., 1337, 1494, 1635, 1653, 1853, 1947; Rv. 616; Civ. 6.) 14

24. Lijfeigenschap en pandelingschap worden in Indonesië slechts in zoo ver geduld, als uitdrukkelijk bepaald is of zal worden in de daaromtrent bestaande of nader door den Gouverneur-Generaal, onder 's Konings goedkeuring, in te voeren verordeningen. (ISR. 169, 172; S. 1825—44; 1859—46 en 47; Ned. Bw. 2.)

Lijfeigenen kunnen, zoowel in burgerlijke als in strafzaken, getuigenis der waarheid afleggen.

De beperkingen van dien regel, en de verdere bijzondere voorschriften aangaande dit onderwerp, worden bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtspleging en op de strafvordering vastgesteld. (Rv. 178; Sv. 145, 147; IR. 274, 276; RBg. 577v.)

De aan de lijfeigenschap en pandelingschap verknochte regten en verplichtingen worden beoordeeld naar de bijzondere daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen.

25. De strafbepalingen tegen misdrijven en overtredingen, mitsgaders de verordeningen van politie, zijn verbindende voor allen die zich in Indonesië bevinden. (AB. 32v.; Civ. 3; Bb. 701.)

Bij de toepassing van dit art. zal worden acht gegeven op het verschil, hetwelk de wetgeving daarstelt tusschen Europeanen en Indonesiërs. (Inv. Sw. 3.)

De laatstgemelde zullen naar de Indonésische wetten worden gestraft, wanneer het geene misdrijven of overtredingen geldt, ter zake waarvan zij aan de Europeesche strafbepalingen zijn onderworpen. (Inv. Sw. 3.)

26. Niemand mag tot straf vervolgd of daartoe veroordeeld worden, dan op de wijze en in de gevallen bij de wet voorzien. (ISR. 143; AB. 36; Sv. 370; IR. 294; RBg. 661; Sw. 1.)

27. Tot strafvordering zijn alleen gerechtigd de ambtenaren welke bij de wettelijke bepalingen daartoe bevoegd zijn verklaard. (Sv. 2; IR. 1v.)

28. Behalve in de gevallen bij de wettelijke bepalingen voorzien, kan de vergoeding van schade door eenig misdrijf veroorzaakt, alleenlijk bij eene afzonderlijke burgerlijke regtsvordering vervolgd worden. (Bw. 1365, 1370v., 1853; Sv. 163, 174-5°, 354; RBg. 593v.)

29. Gedurende den loop van de regtsvervolging tot straf, blijft de regtsvordering tot vergoeding van schade voor den burgerlijken regter geschorst, onverminderd de behoedmiddelen bij de wettelijke bepalingen veroorloofd. (Bw. 1370v., 1918v.; Rv. 165v.; Sv. 354, 409.)

30. Geen regtsvervolging tot straf kan gestuit of geschorst worden door het afzien van de burgerlijke regtsvordering, tenzij in de gevallen bij de wettelijke bepalingen voorzien. (Bw. 268, 1378, 1853; Sw. 280, 284, 332; Sv. 409.)

31—36, 33a, 34. Deze artt. behooren tot de bepalingen bedoeld in art. 3, eerste lid sub c Inv. Sw. (S. 17—497) en zijn afgeschaft. De in deze artt.

geregelde onderwerpen vindt men thans achtereenvolgens in Sw. 77, 78; Sw. 3—9 en Sw. 76.

35. Niemand mag in hechtenis worden genomen dan op bevel van het daartoe, ingevolge de wettelijke bepalingen op de strafvordering, bevoegd gezag, en op den voet en de wijze bij die bepalingen omschreven. (ISR. 141; AB. 36.)

36. Het bepaalde bij de artt. 26 en 35 maakt geene inbreuk op de bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal tot het nemen van zoodanige politieke maatregelen van bedwang en voorzorg, als waartoe hij door den Koning is of zal worden gemagtigd. (ISR. 35v.)

SLOTBEPALINGEN.

37. Wanneer de Gouverneur-Generaal de wijziging of opheffing eener van den Koning uitgegane wettelijke bepaling noodig oordeelt, zal hij daartoe kunnen overgaan, doch niet anders, dan onder 's Konings nadere goedkeuring, behoudens de bijzondere gevallen, waarin de bevoegdheid tot wijziging of opheffing uitdrukkelijk aan den Gouverneur-Generaal is opgedragen. (ISR. 92v.)

De aldus door den Gouverneur-Generaal, onder 's Konings nadere goedkeuring, vastgestelde bepalingen, hebben inmiddels in Indonesië kracht van wet, tot dat hare intrekking, op de bij art. 1 omschreven wijze, door afkondiging is openbaar gemaakt. (ISR. 94.)

Territoriale zee en maritieme kringen-ordonnantie 1939.

(Ord. v. 18 Aug. 1939.) S. 39—442. (i.v.g. 25 Sept. 1939.)

(Of. bijlagen handelingen Volksr. zittingsj. 1939—1940, onderw. 3.)

Consid. Dat Hij, in verband met eenige nader noodig gebleken voorzieningen ter handhaving van de orde en veiligheid in het Indonesisch zeegebied, de desbetreffende voorschriften opnieuw willende vaststellen; enz.

Art. I. Met intrekking van de „Territoriale zee en maritieme kringen-ordonnantie”, vastgesteld bij art. I sub c (lees: art. I) der ordonnantie van 11 Oct. 1935 (S. No. 497), zooals deze is gewijzigd bij de ord. van 3 Mei 1938 (S. No. 200), vast te stellen de volgende regeling, welke kan worden aangehaald als „Territoriale zee en maritieme kringen-ordonnantie 1939”.

Art. II. (1) Alle op grond van de bij art. I ingetrokken regeling vastgestelde voorschriften blijven, behoudens uitdrukkelijke intrekking overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie, van kracht.

(2) Alle, binnen vijf jaren vóór de inwerkingtreding dezer ordonnantie wettig verleende vergunningen worden geacht op den voet der bepalingen van deze ordonnantie te zijn verleend; de overige vergunningen komen bij de inwerkingtreding te vervallen.

Art. III. Overal waar in wettelijke bepalingen en administratieve voorschriften, welke in werking zijn op het oogenblik van het in werking treden van deze ordonnantie naar een der artt. I en 8 t/m 14 van de „Territoriale zee en maritieme kringen-ordonnantie” (S. 1935 No. 497) wordt verwezen, wordt daarvoor gelezen het overeenkomstige art. van de „Territoriale zee en maritieme kringen-ordonnantie 1939”.

Art. IV. Slotbepaling. Deze ordonnantie treedt in werking met ingang van den dertigsten dag na dien harer afkondiging. (Afgel. 26 Aug. 1939.)

Art. 1. (1) In deze regeling en in de krachtens haar uit te vaardigen voorschriften wordt verstaan onder:

1. Indonesische territoriale zee:

I. het zeegebied, dat zich zeewaarts uitstrekt tot op een afstand van drie zeemijlen van de laagwaterlijn van de tot het Indonesisch grondgebied behorende eilanden of gedeelten van eilanden af; onder eilanden worden mede verstaan de rotsen, riffen of banken, welke bij laagsten waterstand droogvallen en gelegen zijn op ten hoogste drie zeemijlen van de laagwaterlijn van de tot het Indonesisch grondgebied behorende eilan-

den of gedeelten van eilanden ;

met dien verstande, dat :

- A. ter plaatse van een baai, zee-arm, rivier- of kanaalmonding, waarvan Indonesië de eenige oeverstaat is, die afstand van drie zeemijlen wordt gemeten van een rechte lijn af, dwars door de opening van zulk een baai, zee-arm, rivier- of kanaalmonding getrokken ; indien bedoelde opening tien zeemijlen overschrijdt, zal die lijn worden getrokken dwars door de baai, zee-arm, rivier- of kanaalmonding, zoo dicht mogelijk bij den ingang op het eerste punt waar de opening tien zeemijlen niet overschrijdt ;
- B. ter plaatse van een groep van twee of meer eilanden, die afstand van drie zeemijlen, wordt gemeten van de rechte lijnen af die de uiterste punten verbinden van de laagwaterlijnen van de eilanden aan den buitenkant der groep, ter plaatse waar de afstand tusschen die punten zes mijlen niet overschrijdt ;
- C. ter plaatse van een zeestraat, die twee open zeeën verbindt en waarvan Indonesië de eenige oeverstaat is, als territoriale zee zal worden beschouwd het gedeelte der straat gelegen tusschen twee lijnen, welke aan weerszijden van de straat de beide oevers verbinden, zoo dicht mogelijk bij de open zee, op het eerste punt waar de breedte der straat zes zeemijlen niet overschrijdt, ook al heeft tusschen die beide lijnen de straat elders een grootere breedte ;
- D. ter plaatse van een twee open zeeën verbindende zeestraat, die niet breeder is dan zes zeemijlen, en waarvan Indonesië niet is de eenige oeverstaat, de scheidslijn tusschen de territoriale zee van Indonesië en van den vreemden staat getrokken zal worden over het midden van de straat ;

II. het zeegebied, gelegen aan de zeezijde van het onder I omschreven zeegebied, doch binnen vastgestelde reedegrenzen ;

2. Indonesisch zeegebied (territoriale wateren). de Indonesische territoriale zee, benevens het aan de landzijde van de territoriale zee gelegen gedeelte van :

- a. de kustzee ;
- b. het watergebied van baaien, zee-armen, rivier- en kanaalmondingen ;
3. Indonesische binnenwateren : alle wateren gelegen aan de landzijde van de Indonesische territoriale zee, met name ook alle rivieren, kanalen, meren en plassen binnen Indonesië ;
4. Indonesisch watergebied : de Indonesische territoriale zee benevens de Indonesische binnenwateren ;
5. Maritieme kringen : de als zoodanig door den Gouverneur-Generaal aangewezen of aan te wijzen gedeelten van het Indonesisch watergebied. (S. 41—622.)

(2) De zeemijlen, in het vorige lid bedoeld, zijn die van zestig in een breedtegraad.

2. (1) In deze regeling en de krachtens haar uit te vaardigen voorschriften wordt verstaan onder „visschen” of „de visscherij uitoefenen” :

a. het verrichten in het algemeen van eenige handeling welke direct of indirect gericht is op het verzamelen, bemachtigen of dooden van voortbrengselen van de zee ;

b. het in een maritiemen kring door een vaartuig aan boord nemen van visch of andere voortbrengselen van de zee van een ander vaartuig, tenzij die zeeproducten dienen tot eigen gebruik van de opvarenden van het eerstbedoelde vaartuig, zoomede het aldaar door een vaartuig verrichten van eenige andere handeling welke ten doel heeft de uitoefening van de visscherij met behulp van een ander vaartuig mogelijk te maken of te vergemakkelijken ;

c. het door natuurlijke of rechtspersonen, vennootschappen onder een firma of bij wijze van geldschieting, maatschappen en reederijen te hunnen behoefte of voor hunne rekening doen verrichten van de in lid (1) sub a en b van dit art. bedoelde handelingen door derden.

(2) Onverminderd het bepaalde bij lid (3) van dit art. worden de in het vorige lid sub *b* bedoelde verrichtingen niet als visscherij beschouwd indien zij geschieden :

a. voorzover betreft schepen en vaartuigen voerende de vlag van een staat met welken het Koninkrijk der Nederlanden in vriendschap is, binnen de reedegrenzen van een zeehaven alsmede binnen de reedegrenzen van een kustplaats, welke ingevolge de „Indische Scheepvaartwet 1936” (S. No. 700) voor het betreffende schip openstaat dan wel — deze reedegrenzen niet vastgesteld zijnde — op de gebruikelijke reeden dier zeehavens en kustplaatsen ;

b. voor zoover betreft vaartuigen onder Nederlandsche vlag op de sub *a* bedoelde reeden, zoomede binnen de reedegrenzen dan wel — deze niet vastgesteld zijnde — op de gebruikelijke reede van een kustplaats alwaar een (hulp)tolkantoor gevestigd is of (buiten het tolgebied) een ambtenaar van het Binnenlandsch Bestuur of een (dienstdoend) havenmeester is bescheiden.

(3) Door of namens den Commandant der Zeemacht kunnen in een maritiemen kring zeehavens en kustplaatsen worden aangewezen, waar de in lid (1) sub *b* van dit art. bedoelde verrichtingen slechts dan ingevolge het vorige lid niet als visscherij worden beschouwd, indien zij plaats vinden op een door den betrokken havenmeester aan te geven ligplaats ter reede.

3. Behoudens het bepaalde in de artt. 4 en 5 is de uitoefening van de visscherij in maritieme kringen verboden.

4. (1) De visscherij mag in maritieme kringen worden uitgeoefend door hen, die behooren tot de Indonesische bevolking.

(2) Voor zoover bij die uitoefening der visscherij van vaartuigen wordt gebruik gemaakt, mogen daarvoor slechts worden gebezigd vaartuigen onder Nederlandsche vlag en waarvan alle opvarenden behooren tot de Indonesische bevolking.

(3) Door of namens den Commandant der Zeemacht kan in bijzondere gevallen, desgewenscht onder daarbij te stellen voorwaarden, geheele of gedeeltelijke vrijstelling van de in het vorige lid gestelde vereischen worden verleend.

5. (1) Door of namens den Commandant der Zeemacht kan aan Nederlandsche onderdanen een vergunning tot de uitoefening van de visscherij in maritieme kringen worden verleend, indien maritieme belangen zich daartegen niet verzetten.

Aan natuurlijke personen, die geen Nederlandsch onderdaan zijn, of aan onder de bepalingen voor Europeanen vallende rechtspersonen, vennootschappen onder een firma of bij wijze van geldschieting, maatschappijen of reederijen kan door of namens den Commandant der Zeemacht onder hetzelfde voorbehoud slechts in de volgende gevallen vergunning tot de uitoefening van de visscherij in maritieme kringen worden verleend :

1e. wanneer zij, op wie het verbod, bedoeld in art. 3, van toepassing is, de visscherij bij de inwerkingtreding dezer ordonnantie in de maritieme kringen, waarvoor de vergunning tot de uitoefening van de visscherij wordt gevraagd, als rechtmatig beroep (bedrijf) uitoefenen ;

2e. wanneer voldoende zekerheid bestaat, dat de visscherij alleen ten behoeve van wetenschappelijke doeleinden of bij wijze van tijdverdrijf wordt uitgeoefend ;

3e. wanneer de belangen van de Indonesische bevolking door het verlenen dier vergunning in belangrijke mate zullen worden gebaat.

(2) De in lid (1) bedoelde vergunning wordt verleend aan dengene, te wiens behoeve of voor wiens rekening de visscherij zal worden uitgeoefend ; zij is niet voor overdracht vatbaar en vervalt van rechtswege bij het overlijden van dengene, aan wien zij is verleend, behoudens het bepaalde in het volgende lid.

(3) Bij overlijden van den vergunninghouder zijn diens erven of rechtverkrijgenden bevoegd de visscherij alsnog krachtens de aan den overledene verleende vergunning gedurende ten hoogste drie maanden, gerekend van den datum van overlijden, voort te zetten.

(4) De vergunning wordt verleend voor ten hoogste vijf jaren doch kan binnen dien termijn te allen tijde door of namens den Commandant der Zeemacht zonder opgave van redenen worden ingetrokken.

(5) Zij is, indien de visscherij door middel van (een) schip (schepen) of vaartuig(en) wordt uitgeoefend, slechts geldig voor het (de) in de vergunning aangegeven schip (schepen) of vaartuig(en).

(6) Aan de vergunning kunnen bepaalde voorwaarden worden verbonden.

6. (1) Ten bewijze dat een vergunning, als in art. 5, lid (1) bedoeld, is verleend, wordt een vergunningsbewijs uitgereikt volgens een door den Commandant der Zeemacht vast te stellen model.

(2) In het vergunningsbewijs worden vermeld :

a. ten name van wien en de duur waarvoor de vergunning is verleend ;
b. indien de vergunning voorwaardelijk is verleend : de voorwaarden, welke bij die verleening zijn gesteld ;

c. indien de visscherij door middel van (een) schip (schepen) of vaartuig(en) wordt uitgeoefend : het (de) schip (schepen) of vaartuig(en) waarop de vergunning betrekking heeft ;

d. indien de visscherij niet door middel van (een) schip (schepen) of vaartuig(en) wordt uitgeoefend : de wijze van uitoefening dier visscherij.

7. (1) De gezagvoerder van een schip of vaartuig, of degene die als zoodanig optreedt, is, behoudens het bepaalde in lid (2) van dit art. verplicht :

a. zorg te dragen dat een geldig vergunningsbewijs als bedoeld in art. 6, lid (1), hetwelk op zijn schip of vaartuig betrekking heeft, zich steeds aan boord daarvan bevindt ;

b. zoodanig bewijs, op verlangen van de in het algemeen of bij dan wel krachtens deze ordonnantie met de opsporing van strafbare feiten belaste personen, te toonen.

(2) Het bepaalde in lid (1) van dit art. is niet van toepassing ten aanzien van den gezagvoerder van een schip of vaartuig, waarmede de visscherij wordt uitgeoefend voor rekening of ten behoeve van een, door den Commandant der Zeemacht aangewezen persoon of instelling aan wien of aan welke een vergunning als bedoeld in art. 5, lid (1) is verleend.

8. (1) De Commandant der Zeemacht is bevoegd om de uitoefening van de visscherij door hen, die daartoe ingevolge de artt. 4 en 5 gerechtigd zijn, in maritieme kringen of gedeelten daarvan te verbieden of te beperken, alsook om in maritieme kringen of gedeelten daarvan de scheepvaart te verbieden of te beperken.

(2) Maatregelen, als in het vorige lid bedoeld, worden bekendgemaakt in de Javasche Courant.

9. (1) Het is verboden om zonder een door of namens den Commandant der Zeemacht verleende vergunning of opdracht :

a. landverkenningen uit te voeren of hydrografische opnemingen te verrichten in het Indonesisch watergebied ;

b. te teekenen of te fotografeeren binnen maritieme kringen of aldus te teekenen of te fotografeeren, dat een maritieme kring of een gedeelte daarvan op de teekening of de foto komt ;

c. gegevens of aanwijzingen te verzamelen, welke op een maritiemen kring betrekking hebben en welke voor de defensie van belang kunnen zijn ;

d. in maritieme kringen — buiten de watervlakken, welke krachtens art. 4 van het „Luchtvaartbesluit 1932” (S. 1933 No. 118) voor de luchtvaart gesloten zijn of zullen worden — met een vliegtuig, hetwelk noch behoort tot de Koninklijke Marine of aan den Lande noch ten dienste van de Koninklijke Marine of van den Lande gebedigd wordt, te landen of op te stijgen.

(2) Het is aan vreemde militairen verboden zich, zonder door of namens den Commandant der Zeemacht verleende vergunning, binnen maritieme kringen te begeven of zich aldaar op te houden.

(3) Aan de in de voorgaande leden van dit art. bedoelde vergunningen kunnen voorwaarden worden verbonden.

(4) Zoodanige vergunningen kunnen te allen tijde door of namens den Commandant der Zeemacht zonder opgave van redenen worden ingetrokken.

(5) (*Toeg. S. 49—113.*) Een vergunning als bedoeld in lid (1) sub *a* is niet vereist voor landverkenningen en hydrografische opnemingen, uit te voeren door het Departement van Scheepvaart.

10. (1) Behoudens het bepaalde in art. 11 is het den gezagvoerder van een schip of vaartuig of dengene die hem vervangt verboden om met zijn schip of vaartuig binnen maritieme kringen ten anker te gaan of drijvende te blijven, tenzij zulks in verband met een veilige navigatie noodzakelijk is.

(2) Aan de gezagvoerders — of degenen die hen vervangen — van schepen of vaartuigen bestemd voor de uitoefening van de visscherij doch daartoe ter plaatse niet gerechtigd, is bovendien het ten anker gaan of drijvende blijven met hun schepen of vaartuigen in het Indonesisch zeegebied buiten maritieme kringen verboden, tenzij zulks in verband met een veilige navigatie noodzakelijk is.

(3) Door of namens den Commandant der Zeemacht kan in bijzondere gevallen en desgewenscht onder daarbij te stellen voorwaarden dispensatie worden verleend van de in de beide vorige leden bedoelde verboden.

(4) Alle krachtens het vorige lid van dit art. verleende dispensatie vervallen van rechtswege, indien en voor zoover zij in strijd zouden zijn met een maatregel als bedoeld in lid (1) van art. 8, tenzij een andere dag is bepaald, met ingang van den dag na dien waarop die maatregel door plaatsing in de Javasche Courant is bekendgemaakt.

(5) Alsdan kunnen echter op den voet van lid (3) van dit art. nieuwe dispensaties van de in de leden (1) en (2) bedoelde verboden worden verleend.

11. (1) Behoudens het bepaalde in de volgende leden van dit art. zijn de in de leden (1) en (2) van art. 10 omschreven verboden niet in toepassing op :

a. schepen en vaartuigen, welke behooren tot de Koninklijke Marine of aan den Lande dan wel ten dienste van de Koninklijke Marine of van den Lande gebruikt worden ;

b. schepen en vaartuigen voerende de vlag van een staat met welken het Koninkrijk der Nederlanden in vriendschap is, binnen de reedegrenzen van een zeehaven, alsmede binnen de reedegrenzen van een kustplaats, welke ingevolge de „Indische Scheepvaartwet 1936” (S. No. 700) voor het betreffende schip openstaat dan wel — deze reedegrenzen niet vastgesteld zijnde — op de gebruikelijke reede dier zeehavens en kustplaatsen ;

c. schepen en vaartuigen onder Nederlandsche vlag op de plaatsen waar de sub *b* van dit artikellid bedoelde schepen en vaartuigen mogen ankeren zoomede binnen de reedegrenzen dan wel — deze niet vastgesteld zijnde — op de gebruikelijke reede van een kustplaats alwaar een (hulp)tolkantoor gevestigd is of (buiten het tolgebied) een ambtenaar van het Binnenlandsch Bestuur of een (dienstdoend) havenmeester is bescheiden ;

d. schepen en vaartuigen, welke uitsluitend gebezigd worden voor de uitoefening van de visscherij, voor zoover betreft den maritiemen kring, waarin zij die visscherij ingevolge de artt. 4 en 5 van deze ordonnantie mogen uitoefenen ;

e. zeilvaartuigen onder Nederlandsche vlag, eigendom zijnde van een of meer tot de Indonesische bevolking behorende personen en waarvan

alle opvarenden behooren tot die bevolking, welke in een zeehaven of een kustplaats, liggende binnen den maritiemen kring geregistreerd zijn, voor zoover betreft dien maritiemen kring.

(2) Door of namens den Commandant der Zeemacht kunnen zeehavens en kustplaatsen binnen maritieme kringen worden aangewezen, waar, in afwijking van het in het vorig lid van dit art. bepaalde, het ten anker gaan of drijvende blijven met schepen en vaartuigen op andere dan door den betrokken havenmeester aan te geven plaatsen ter reede is verboden.

(3) Het bepaalde in lid (1) sub *b t/m e* van dit art. is niet van toepassing, indien en voor zoover het in strijd zou komen met een maatregel, als bedoeld in art. 8, behoudens een krachtens lid (5) van art. 10 te verleenen nieuwe dispensatie.

12. (1) Met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden wordt gestraft:

a. hij, die, zonder daartoe krachtens art. 4 dan wel ingevolge een hem op den voet van art. 5 verleende, geldige vergunning gerechtigd te zijn, in een maritiemen kring de visscherij uitoefent;

b. hij, die zonder daartoe krachtens lid (3) van art. 4 gerechtigd te zijn, handelt in strijd met lid (2) van dat art.;

c. hij, die een vergunningsbewijs als bedoeld in art. 6, lid (1) vervreemdt dan wel zoodanig vergunningsbewijs tegen betaling of om niet aan een ander ten gebruike of anderszins afstaat;

d. hij, die zich niet houdt aan eenige aan een hem krachtens art. 5 verleende vergunning verbonden voorwaarde;

e. hij, die niet voldoet aan de hem bij lid (1) van art. 7 opgelegde verplichtingen;

f. hij, die zonder daartoe ingevolge een hem verleende dispensatie gerechtigd te zijn, handelt in strijd met een krachtens het bepaalde in art. 8 genomen en bekendgemaakten maatregel;

g. hij, die eenige verbodsbepaling als vervat in art. 9 overtreedt dan wel zich niet houdt aan eenige aan een hem krachtens dat art. verleende vergunning verbonden voorwaarde;

h. hij, die zonder daartoe ingevolge de artt. 10 en 11 gerechtigd te zijn, met een schip of vaartuig in een maritiemen kring dan wel in Indonesisch zeegebied ten anker gaat of drijvende blijft.

(2) Indien bij het plegen van de in het vorige lid sub *a, b, d* en *f* omschreven strafbare feiten visscherij wordt uitgeoefend met behulp van een vaartuig, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden:

a. de opvarende van het vaartuig, tenzij aannemelijk is dat hij niet aan die visscherij heeft deelgenomen of daarbij direct of indirect hulp heeft verleend;

b. de leider van het visscherij-bedrijf waarin het vaartuig wordt gebezigd, tenzij deze tijdens het plegen dier strafbare feiten niet aan boord was van het vaartuig en tevens aannemelijk is, dat hij het redelijke heeft gedaan om de visscherij te voorkomen;

c. hij, die den leider van het visscherij-bedrijf ten aanzien van die visscherij aan boord van het vaartuig als zoodanig vervangt.

(3) Indien in de gevallen bedoeld bij het vorige lid, de leider van het visscherij-bedrijf of degene, die hem als zoodanig vervangt, zich aan boord van het vaartuig bevindt worden de andere opvarenden slechts dan gestraft, indien zij opzettelijk aan de visscherij hebben deelgenomen of daarbij direct of indirect hulp hebben verleend.

(4) De in dit art. omschreven strafbare feiten worden beschouwd als overtredingen.

(5) De voorwerpen — waaronder begrepen schepen of vaartuigen — waarmede of met behulp waarvan het strafbare feit is gepleegd, evenals de voorwerpen welke door middel daarvan zijn verkregen, kunnen worden verbeurd verklaard.

(6) De in dit art. bepaalde strafmaxima worden verdubbeld, indien tijdens het plegen van de overtreding nog geen twee jaren zijn verlopen sedert een vroegere veroordeeling van den schuldige wegens een der in dit art. omschreven overtredingen onherroepelijk is geworden.

(7) Indien de in dit art. vermelde strafbare feiten worden begaan door of vanwege een rechtspersoon, wordt de strafvervolgving ingesteld en de straf uitgesproken tegen de in Indonesië gevestigde bestuurders en commissarissen en bij afwezigheid of ontstentenis van deze personen, tegen den vertegenwoordiger van den rechtspersoon in toepassing

(8) Het bepaalde bij het vorige lid vindt overeenkomstige Indonesië ten opzichte van rechtspersonen, opredende als bestuurder of vertegenwoordiger van een anderen rechtspersoon.

13. (1) Met de handhaving van en het toezicht op de naleving van de bepalingen dezer ordonnantie zijn belast de Commandant der Marine te Soerabaja, de commandanten van Harer Majesteits oorlogsschepen en van marinevliegkampen, de gezaghebbers van de schepen der Gouvernements Marine en de gezagvoerders van de schepen der Bebakening en Kustverlichting, de onder de bevelen van deze commandanten, gezaghebbers en gezagvoerders gestelde personen die daartoe door hen van een opdracht zijn voorzien, de officieren van de Gouvernements Marine, belast met het bevel over een gewestelijk vaartuig, de havenmeesters en de als zoodanig dienstdoende ambtenaren, de loodsen, alsmede de djoeragans der gewestelijke vaartuigen en de verder door den Commandant der Zeemacht aan te wijzen personen.

(2) Voorzover zulks voor de verzekering van 's Lands rechten noodig is, zijn met de handhaving en het toezicht bedoeld in het eerste lid, mede belast de ambtenaren der in- en uitvoerrechten en accijnzen.

14. Behalve de personen, die in het algemeen belast zijn met het opsporen van strafbare feiten, zijn de in het vorige art. genoemde personen bevoegd tot het opsporen van de bij of krachtens deze ordonnantie strafbaar gestelde feiten, alsmede van de overtredingen van de verbodsbepalingen betreffende invoer, uitvoer en vervoer over zee en van de strafbare feiten omschreven in de artt. 167 en 168, voor zoover deze artikelen betrekking hebben op het wederrechtelijk binnendringen van loodsstation-schepen, lichtschepen en kustlicht-instellingen, 193 t/m 199, 324 t/m 326, 438 t/m 443, 447 t/m 451, 473, 474 en 564 t/m 566 van het Wetboek van Strafrecht.

15. (1) De met het opsporen van de in het vorige art. bedoelde strafbare feiten belaste personen zijn, met inachtneming van het bepaalde in art. 17, bevoegd om schepen en vaartuigen, welke opvarenden verdacht worden van het plegen of voorbereiden van handelingen in strijd met de bepalingen, bij of krachtens deze ordonnantie vastgesteld, dan wel van de overtredingen en misdrijven bedoeld in het vorige art., aan te houden en te onderzoeken. Voor zoover de djoeragans der gewestelijke vaartuigen betreft, strekt deze bevoegdheid zich niet verder uit dan tot visschersvaartuigen en de vaartuigen van minder dan 100 m³ bruto inhoud.

(2) Zij kunnen vorderen, dat hun de scheepspapieren getoond worden, teneinde zich te vergewissen omtrent de nationaliteit van het schip, den eigenaar daarvan, de plaats waar het tehuis hoort en andere bijzonderheden, welke voor het onderzoek dienstig kunnen zijn.

(3) Zij zijn bevoegd de voorwerpen — waaronder begrepen schepen of vaartuigen — waarmede of met behulp waarvan, naar vermoed wordt, het strafbare feit is gepleegd alsmede de voorwerpen, welke, naar vermoed wordt, door middel van het strafbare feit zijn verkregen, in beslag te nemen.

16. Gelijke bevoegdheden als in het vorige art. omschreven, kunnen worden uitgeoefend, indien een schip of vaartuig in het Indonesisch watergebied zich gedraagt op zoodanige wijze, dat inbreuk wordt gemaakt op de veiligheid, de openbare orde, dan wel andere rechtsbelangen van het Land, alsmede indien redelijkerwijze mag worden

vermoed, dat het voornemen tot zoodanige gedraging bestaat. Voor zoover het betreft een zich in de territoriale wateren bevindend schip van vreemde nationaliteit, kan aan dat schip worden gelast, zich uit bedoelde wateren langs de kortste of een eventueel aan te geven route te verwijderen en kan het zoonoodig met geweld daartoe worden gedwongen.

17. (1) Andere dan Nederlandsche of Indonesische schepen en vaartuigen mogen, behoudens het bepaalde in het tweede lid, slechts in het Indonesisch watergebied worden aangehouden en onderzocht.

(2) De vervolging van een vaartuig van vreemde nationaliteit terzake van een binnen Indonesië gepleegd strafbaar feit mag, indien zij een aanvang heeft genomen, terwijl het betrokken vaartuig zich in het Indonesisch watergebied bevond, ook daarbuiten worden voortgezet, zoolang zij niet onderbroken wordt. De vervolging houdt in elk geval op, zoodra het achtervolgde schip zich bevindt in de territoriale zee van een vreemden staat.

(3) Alvorens tot de in lid (2) bedoelde achtervolging wordt overgegaan, moet voorts aan de volgende voorschriften zijn voldaan :

1e. door hoekmeting of op andere wijze moet, ongeacht de plaats, waar de opsporingsambtenaar zich bevindt, geconstateerd zijn dat het in overtreding zijnde schip of een van zijn sloepen, waarmede of met behulp waarvan het strafbare feit is gepleegd, zich binnen het Indonesisch zeegebied bevindt.

2e. een visueel of geluidsein, met opdracht om te stoppen, moet gegeven zijn binnen zoodanigen afstand dat het vreemde schip het sein heeft kunnen waarnemen.

18. Het schip of vaartuig met de opvarenden kan worden opgebracht naar een nabijgelegen Indonesische haven in de volgende gevallen :

a. bij ontdekking op heeterdaad van een misdrijf of overtreding als bedoeld in art. 14, alsook wanneer gedragingen worden geconstateerd als bedoeld in art. 16 ;

b. indien een redelijk vermoeden bestaat, dat een strafbaar feit als bedoeld in art. 14 is gepleegd of een gedraging als bedoeld in art. 16 heeft plaats gehad en tevens gevaar bestaat, dat het schip zich door vertrek uit het Indonesisch watergebied, vlucht of anderszins aan een nader onderzoek zal onttrekken ;

c. indien het schip in het Indonesisch zeegebied wordt aangetroffen zonder in het bezit te zijn van een nog geldig nationaliteitsbewijs of een daarmede gelijkstaand document ;

d. indien het schip in het Indonesisch zeegebied wordt aangetroffen zonder in geoorloofde doorvaart te zijn en met lading aan boord, waarvoor in Indonesië rechten zijn verschuldigd ;

e. indien het schip bestemd voor de uitoefening van visscherij en daartoe binnen het Indonesisch zeegebied niet gerechtigd zijnde, behoudens in geval van overmacht of nood, in dat gebied wordt aangetroffen zonder in geoorloofde doorvaart te zijn.

19. Bij of krachtens regeeringsverordening kunnen bepalingen worden vastgesteld, welke bij de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in de artt. 13 t/m 18 in acht moeten worden genomen.

Bij S. 35-525 is ter uitvoering van art. 14 der vorige ord., thans art. 1°, bepaald :

Art. 1. (1) Het onderzoek van schepen en vaartuigen tot ontdekking van overtredingen en misdrijven op zee mag buiten dringende noodzakelijkheid niet plaats hebben tusschen zonsondergang en zonsopgang.

(2) Dringende noodzakelijkheid is altijd aanwezig in geval van ontdekking op heeterdaad.

Art. 2. (1) Van elk onderzoek als bedoeld in art. 1 wordt een proces-verbaal opgemaakt op den eed aan den Lande door den betrokken landsdienaar bij de aanvaarding zijner bediening afgelegd, dan wel, voorzoover die niet is afgelegd, daarna met eede bevestigd.

(2) Dit proces-verbaal vermeldt de redenen, die tot het onderzoek hebben geleid, en de bevindingen daarbij verkregen en geeft zoo nauwkeurig mogelijk aan op welke plaats het onderzochte schip zich tijdens het onderzoek bevond.

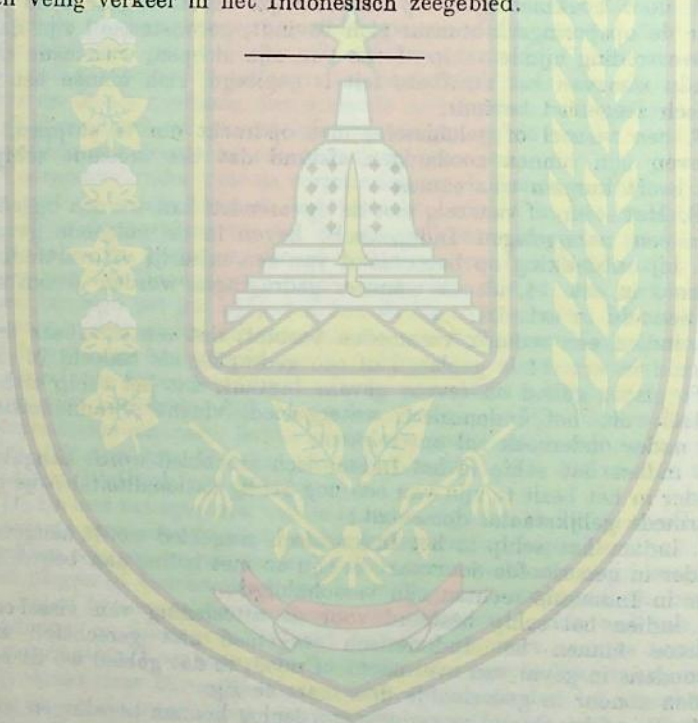
(3) Voorts worden in het proces-verbaal de belangrijkste bijzonderheden

vermeld, voorkomende op zeebrief, pas of ander geldig bewijs van nationaliteit, meetbrief, certificaat en andere bij het onderzoek vertoonde documenten, waarbij de merken op het schip aangebracht dienen te worden vergeleken met de gegevens van de betrokken certificaten.

(4) Omtrent elk onderzoek en het resultaat daarvan wordt eene aantekening gesteld in het scheepsjournaal van het onderzochte schip, indien aan boord aanwezig.

20. Bij of krachtens regeeringsverordening kunnen bepalingen worden vastgesteld nopens de registratie van zeevisschersvaartuigen van vreemde nationaliteit, welke gerechtigd zijn tot de uitoefening van de visscherij binnen het Indonesisch zeegebied of in maritieme kringen, zoomede nopens de merken en onderscheidingsteekenen waarvan die vaartuigen moeten zijn voorzien. (S. 38—201: *registratie-verordening vreemde zeevisschersvaartuigen.*)

21. Bij of krachtens regeeringsverordening kunnen bepalingen worden vastgesteld ter bescherming van telefoon-, telegraaf- en andere onderzeesche kabels, ter voorkoming van verontreiniging van het zeewater door schepen, en andere bepalingen in het belang van een goede orde en een veilig verkeer in het Indonesisch zeegebied.

NEDERLANDSCH ONDERDAANSCHAP VAN NIET-NEDERLANDERS.

Wet van den 10den Februari 1910, houdende regeling van het Nederlandsch onderdaanschap van niet-Nederlanders. (1)

N.S. 1910—55 jo. 27—175; Ind. S. 1910—296 jo. 27—418.

N.B. Bij de wet van 10 Juni 1927, N.S. 1927—175, I.S. 27—418, is de toepasselijkheid dezer wet uitgebreid tot de bevolking van Suriname en Curaçao.

Bij de wet nadere regelen omtrent nationaliteit en ingezetenschap, N.S. 51—593, is met terugwerking tot 27 Dec. 1949, datum der soevereiniteitsoverdracht, de werking van onderstaande wet beperkt tot de inwoners van Nieuw-Guinea.

Consid. Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, de kenmerken vast te stellen van het Nederlandsch Onderdaanschap van niet-Nederlanders; enz.

Art. 1. (*Gew. S. 27—418; 37—389 jo. 392.*) Van degenen, die den staat van Nederlander niet bezitten ingevolge de wet op het Nederlandschap en het ingezetenschap, zijn Nederlandsche onderdanen:

1°. zij, die in Ned.-Indië, Suriname of Curaçao zijn geboren uit ouders aldaar gevestigd, of is de vader niet bekend, uit eene aldaar gevestigde moeder, met dien verstande, dat deze bepaling niet geldt voor kinderen van beroepsconsuls van vreemde mogendheden of van ambtenaren van vreemde staten, door hun regering met een officiele opdracht belast, indien die kinderen krachtens geboorte een vreemde nationaliteit bezitten;

2°. de in Ned.-Indië, in Suriname of in Curaçao geboren en:

- a. wier ouders niet bekend zijn;
- b. wier ouders aldaar niet gevestigd en zonder nationaliteit zijn;
- c. wier ouders aldaar niet gevestigd zijn en van onbekende nationaliteit zijn, zoolang die onbekendheid duurt;
- d. wier vader — hoewel niet in Ned.-Indië, Suriname of in Curaçao gevestigd — onderdaan is, als in dit art. bedoeld;
- e. wier moeder — hoewel niet in Ned.-Indië, Suriname of in Curaçao gevestigd — onderdaan is, als in dit art. bedoeld:

1. wanneer de vader zonder nationaliteit is;

2. wanneer de vader onbekend is of van onbekende nationaliteit, zoolang die onbekendheid duurt.

Een in Ned.-Indië, in Suriname of in Curaçao te vondeling gelegd kind wordt, totdat het bewijs van het tegendeel is geleverd, verondersteld te zijn geboren op het grondgebied waar het is gevonden.

3°. de echtgenooten van een onderdaan als bedoeld onder 1° of 2°;

de vrouw, die door of ten gevolge van haar huwelijk haar nationaliteit verloren en het Nederlandsch onderdaanschap verkregen heeft, verliest dit laatste na de ontbinding des huwelijks, indien zij op haar verzoek voorschreven nationaliteit terugkrijgt.

4°. de buiten Ned.-Indië, Suriname of Curaçao geboren ongehuwde kinderen van een onderdaan als bedoeld in dit artikel, zoolang die nog geen achttien jaar oud zijn;

5°. de buiten Ned.-Indië, Suriname of Curaçao uit ouders, die onderdanen zijn volgens dit artikel, geboren kinderen, wanneer zij na hun huwelijk of na het bereiken van hun achttiende jaar in het Koninkrijk gevestigd zijn of zich aldaar vestigen, benevens hunne vrouw en hunne ongehuwde kinderen, die nog geen achttien jaar oud zijn, indien zij zich mede in het Koninkrijk vestigen.

2. (*Gew. S. 37—389 jo. 392.*) Het in art. 1 bedoelde Nederlandsch onderdaanschap wordt verloren:

1°. door naturalisatie van een man of ongehuwde vrouw in een vreemd land.

Dat verlies strekt zich uit:

- a. tot de met den genaturaliseerde gehuwde vrouw, tenzij zij door natu-

(1) Opschrift aldus gelezen krachtens art. VII van S. 37—389 jo. 392

ralisatie van haren man een vreemde nationaliteit niet deelachtig wordt noch kan worden;

b. tot de ongehuwde kinderen, die nog geen 18 jaar oud zijn, indien deze door de naturalisatie van den vader, of — is deze onbekend of overleden — van de moeder, in een vreemd land een vreemde nationaliteit deelachtig worden.

2°. door te huwen met een man, die niet valt in de termen van art. 1, onder 1°, 2° of 5°, tenzij de vrouw bij het aangaan van het huwelijk met een vreemdeling diens vreemde nationaliteit niet deelachtig wordt noch kan worden;

3°. (*Gew. S. 27—418.*) door zonder verlof van den Koning of in Ned.-Indië, Suriname of Curaçao van hem, die aldaar in 's Konings naam het algemeen bestuur uitoefent, zich te begeven in vreemden krijgs- of Staatsdienst; (*Cf. KB. 28 Dec. '51, N.S. 51—603 onder Nedsch.*)

4°. (*Gew. S. 29—294.*) voor zoover het betreft personen, niet behoorende tot de inheemsche bevolking van Ned.-Indië, door in geval van verblijf in een vreemd land, na te laten zich binnen drie maanden na aankomst aan te geven bij een Nederlandschen consulairen ambtenaar in dat land en door bij voortgezet verblijf na te laten die aangifte binnen de eerste drie maanden van elk kalenderjaar te herhalen; (*Voor Chineezzen zie Bb. 7489.*)

5°. (*Toeg. S. 37—389 jo. 392.*) door de vrouw, die in de gevallen bedoeld onder 1° en 2° van dit art. het Nederlandsch onderdaanschap heeft behouden, zoodra zij alsnog de vreemde nationaliteit van haar man verkrijgt;

6°. (*Toeg. S. 37—389 jo. 392.*) door vervallenverklaring, welke naar gelang de betrokkene buiten Ned.-Indië, Suriname en Curaçao, dan wel binnen een dezer gebiedsdeelen van het Koninkrijk der Nederlanden geboren is, wordt uitgesproken door Ons dan wel Onzen Gouverneur-Generaal, onderscheidenlijk Onzen Gouverneur, ten verzoeke van den meerderjarige, man of ongehuwde vrouw, die naast het Nederlandsch onderdaanschap een vreemde nationaliteit bezit, beide heeft verkregen zonder den wil daartoe kenbaar te hebben gemaakt en gedurende de laatste vijf jaren gewoon- en hoofdverblijf buitenslands heeft.

(*Gew. S. 37—389 jo. 392.*) De onder 4° bedoelde aangifte door den man of vader voor zijne vrouw of kinderen en door de weduwe voor hare kinderen geldt voor eigen aangifte van dezen.

(*Ing. S. 37—389 jo. 392.*) De vrouw, die door of tengevolge van haar huwelijk het Nederlandsch onderdaanschap verloren heeft, bekomt dat door de ontbinding van haar huwelijk terug, mits zij binnen het jaar daarna haren wil om dat onderdaanschap terug te bekomen aan den Burge-meester harer woonplaats in het Rijk of aan den voor het ressort harer woonplaats in Ned.-Indië, in Suriname of in Curaçao door Onzen Gouverneur-Generaal, onderscheidenlijk Onzen Gouverneur aangewezen ambtenaar of aan den Nederlandschen gezant of een Nederlandschen consulairen ambtenaar in het Land, waar zij woont, te kennen geeft.

(*Gew. S. 27—418; 37—389, 392.*) Wie volgens het onder 4° bepaalde het Nederlandsch onderdaanschap heeft verloren en daarna niet in omstandigheden is komen te verkeerren als bedoeld onder 1°, 2° of 3°, herkrijgt het door vestiging in het Koninkrijk.

3. (*Gew. S. 27—418.*) Deze wet is ook verbindend voor Ned.-Indië, Suriname en Curaçao. (*Zie aant. onder opschrift.*)

TOELATINGSBESLUIT.

Herziening van de bepalingen omtrent de toelating en vestiging in Indonesië van Nederlanders en Vreemdelingen.

(K.B. v. 15 Oct. 1915 No. 32.) S. 16—47 jo. 17—765. (i.w.g. 1-4-18.)
(Cf. strafbep. in S. 18—446 art. 3*, Sw. 241-1°, 270.)

Met intrekking van alle daarmede strijdige voorschriften is bepaald:

Art. 1. (Gew. S. 20—462.) (1) a. Nederlanders, niet uit in Indonesië gevestigde ouders geboren, noch ingezetenen van Indonesië zijnde,
b. vreemdelingen, die niet zijn ingezetenen van Indonesië, mogen van buiten Indonesië komende zich enkel in de havens door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen ontschepen of overschepen. (Nedsch. Iv., 12; ISR. 160; Toel. ord. 1; S. 49—332* hierachter.)

(2) Voor de ontscheping wordt eene schriftelijke vergunning vereischt van den door den Gouverneur-Generaal aangewezen ambtenaar, die voor de toepassing van dit besluit den titel voert van ontschepingsambtenaar.

(3) De vergunning tot ontscheping wordt — tenzij aan door den Gouverneur-Generaal te bepalen voorwaarden wordt voldaan — niet gegeven aan hen, van wie blijkt dat zij krankzinnig, idioot of lijdende zijn aan eene besmettelijke ziekte, die geacht wordt gevaar voor de samenleving op te leveren, dan wel tengevolge van hun lichamelijken toestand waarschijnlijk armlastig zullen worden. (S. 17—765* hierachter.)

Lid 4 en 5 zijn bij S. 49—330 vervangen door de leden 4, 5 en 6:

(4) (Ing. S. 38—172, 473.) De vergunning tot ontscheping kan worden geweigerd aan:

a. personen, die niet in het wettig bezit zijn van een geldig, door of vanwege de Regering, waaronder zij behoren, afgegeven paspoort of legitimatiebewijs, waaruit blijkt wie de houder is en vanwaar hij komt;

b. vreemdelingen, wier paspoort of legitimatiebewijs niet is voorzien van een geldig visum voor de reis naar Indonesië;

c. vreemdelingen, van wie niet vaststaat, dat zij naar het land van hun geboorte of hun herkomst kunnen terugkeeren.

(5) Het bezit van een geldig paspoort of legitimatiebewijs dan wel van een geldig visum voor de reis naar Indonesië is niet vereist voor de groepen van personen, die daarvan door de Gouv.-Gen. zijn vrijgesteld.

(6) De voorafgaande bepalingen zijn niet toepasselijk op hen, die in het wettig bezit zijn van een geldige, op de voet van dit besluit verleende toelatingskaart.

Bij S. 48—261 is de ord. in S. 21—170 ingetrokken, waarbij was bepaald, dat het bezit v.e. regelmatig paspoort of geleidebrief voor bepaald omschreven Vr. Oosterlingen-werklieden niet vereist was, zodat dit vereiste thans voor alle vreemdelingen geldt.

Vrijstelling v. Ned. visum, ingevolge het bepaalde bij S. 39—738 nog slechts gehandhaafd voor de onderdanen v. Nw. Zeeland, Japan, Thailand, Vaticaanstad en de burgers der V.S. v. Amerika, is krachtens het bepaalde bij S. 41—33 van 15 Febr. 1941 af ook voor de vijf genoemden komen te vervallen, van welken datum af de paspoorten van alle vreemdelingen zonder onderscheid voor de reis naar Indonesië voorzien behoren te zijn van een Ned. visum. Zie LN 50—82 en 84, *Noodwetten Paspoorten en Immigratierechten 1950, verderop in deze verzam.*

2. (Gew. S. 20—462.) De gezagvoerder van een vaarttuig, waarop zich reizigers bevinden, die met dat schip rechtstreeks, dan wel na overscheping, van buiten Indonesië komen, is verplicht om:

a. onmiddellijk na aankomst van het schip in een der in art. 1 bedoelde havens, aan den ontschepingsambtenaar een door hem onderteekende opgave van deze reizigers te overhandigen;

b. te beletten dat deze reizigers voor zoover onderworpen aan de voorschriften van art. 1, aan wal gaan zonder voorzien te zijn van de

vereischte vergunning tot ontscheping of zich overschepen buiten de in art. 1 bedoelde havens.

3. (Gew. S. 22-725 jo. 726; 24-53 jo. 257; 31-159 jo. 161; 34-397 jo. 608; 49-295 jo. 460, bekr. N.S. 50-94.) (1) De vergunning tot ontscheping wordt aan boord uitgereikt en is onderworpen aan een betaling van / 100.— (één honderd gulden). (Toel.ord. 8; zie S. 49-297 op bl. 2396.)

(2) De in het vorige lid bedoelde betaling wordt niet gevorderd van Nederlanders.

Menurut UUD Nr 41, th 1950, LN 50-83 ajat 1 pas. 3 dibatja sebagai berikut :

(1) (Diubah LN 50-83, m.b. 1-1-'51.) „Surat Izin Mendarat” diberikan diatas kapal dan dikenakan pembayaran sebesar R. 150.— (seratus lima puluh rupiah). Pembayaran itu dilakukan dengan mata uang negara asing, dimana visum untuk bepergian ke Indonesia diminta oleh jang berkepentingan, dan sebelum visum itu diberikan kepadanya. (Ajat 2 pas. 3 dibatalkan menurut UUDar Nr 41 th 1950.)

Krachten Noodwet No. 41, 1950, LN. 50-83 wordt art. 3, lid 1, gelezen als volgt en is lid 2 ingetrokken. (1) (Gew. LN. 50-83, iwg. 1-1-'51.) De vergunning tot ontscheping wordt aan boord uitgereikt en is onderworpen aan een betaling van R. 150.— één honderd vijftig rupiah). Deze betaling geschiedt in de munt van het vreemde land, waar het visum voor de reis naar Indonesië door de belanghebbende is aangevraagd, en voordat dit visum aan hem wordt uitgereikt.

(3) (Gew. S. 34-397 jo. 608.) Bij ordonnantie wordt bepaald in welke gevallen en tot welk bedrag aanspraak bestaat op terugbetaling van het ontschepingsgeld. (Toel.ord. 4.)

4. (Gew. S. 49-330.) (1) Tenzij door de ontschepingsambtenaar anders mocht zijn bepaald, is de immigrant verplicht zijn vergunning tot ontscheping dadelijk na het aan wal gaan persoonlijk op het in de vergunning aangewezen immigratiekantoor aan te bieden ter inwisseling tegen een toelatingskaart.

(2) (Gew. laatstel. S. 49-330.) Die kaart wordt, behalve om de redenen bedoeld in het derde lid van art. 1, door het Hoofd van dat Kantoor geweigerd aan hen, van wie blijkt :

dat zij door valse opgave van naam of hoedanigheid, of door andere bedriegelijke middelen het paspoort of het legitimatiebewijs, bedoeld in het vierde lid van art. 1, dan wel het daarop gestelde visum voor de reis naar Indonesië of de vergunning tot ontscheping hebben verkregen ;

dat zij van het plegen of bevorderen van ontucht hun beroep maken ;

dat zij in een vreemd land, waarmede een uitleveringsverdrag gesloten is, veroordeeld zijn wegens misdrijf, waarvoor krachtens dat verdrag uitlevering zou kunnen geschieden ;

dat hun het verblijf in Indonesië is ontzegd zomede aan hen : die niet kunnen aantonen, dat zij in het onderhoud van zichzelf en hun gezin behoorlijk kunnen voorzien ;

die geacht worden gevaar op te leveren voor de openbare rust en orde.

De toelatingskaart kan mede worden geweigerd om de redenen, bedoeld in het vierde lid van art. 1, zomede aan hen, die in Indonesië wegens misdrijf zijn veroordeeld.

(3) De uitreiking van die kaart aan hen, wier tegenwoordigheid schadelijk geacht wordt voor de economische belangen der Indonesische bevolking kan afhankelijk gesteld worden van het voldoen aan door den Gouverneur-Generaal te bepalen bijzondere voorwaarden dan wel worden geweigerd. (Bb. 13539.) Lid 4 vervallen lid krachtens S. 49-295 jo. 460.

5. Vervallen : S. 49-330.

5 a. (Toeg. S. 20-462; gew. S. 49-330.) Overeenkomstig door de Gouv.-Gen. vast te stellen voorschriften kunnen in Nederland door of namens de Gecommitteerde voor Indonesische Zaken bij het Ministerie van Overzeese Rijksdelen, en in buiten Indonesië en Nederland

gelegen plaatsen door ambtenaren van de Immigratiedienst van Indonesië toelatingskaarten worden uitgereikt.

Ter uitvoering van art. 5a v.h. Toel.besl. is bij S. 37-667 jo. 691, iwg. 1 Febr. 1938, de Singapore-verordening vastgesteld, krachtens welke te Singapore ambtenaren v.d. Immigratiedienst gevestigd zijn, die naar de aanwijzingen v.h. Hoofd v.d. Immigratiedienst belast zijn met de uitreiking van toelatingskaarten.

6. (Gew. laatstel. S. 49-330.) (1) Onverminderd het bepaalde bij art. 12, geeft de toelatingskaart de wettige houder het recht om, met inachtneming van de bepalingen op het verkeer en verblijf, zich gedurende twee jaren in Indonesië op te houden.

(2) De in het eerste lid vermelde termijn kan op verzoek van de belanghebbende eenmaal met twee jaar en nog eenmaal met zes jaar worden verlengd door het Hoofd van het Immigratiekantoor, binnen welks ressort zijn woonplaats is gelegen. De verlenging wordt door dit Hoofd op de toelatingskaart aangetekend.

(3) De verlenging kan door het Hoofd van het Immigratiekantoor worden geweigerd om de redenen, bedoeld in het tweede lid van art. 4.

(4) De toelatingskaart verliest hare geldigheid ingeval van vertrek uit Indonesië, tenzij daarop vóór dit vertrek door het Hoofd van het Immigratiekantoor, binnen welks ressort de belanghebbende verblijf houdt, een vergunning tot terugkeer naar Indonesië is gesteld en de terugkeer plaats heeft binnen één jaar na de datum dier vergunning.

7, 8. *Vervallen*: S. 49-330.

8a. (Ing. S. 34-397 jo. 608.) (1) De Nederlander, aan wien binnen zes weken na zijn ontschepping de toelating is geweigerd, wordt, e.g. met zijn gezin, teruggezonden naar de plaats van inschepping en wel door en ten laste van de scheepvaartmaatschappij of reederij met welker schip hij in Indonesië is aangekomen.

(2) (Gew. S. 49-330.) Zoo noodig wordt een bepaald schip van deze maatschappij of reederij door de Secretaris van Staat, Hoofd van het Dep. v. Justitie, dan wel de door deze daartoe aangewezen gezaghebbende voor de bedoelde terugzending aangewezen; de gezagvoerder van het aangewezen schip is verplicht den persoon, ten behoeve van wien de aanwijzing geschiedt, e.g. met zijn gezin, aan boord te nemen en te beletten, dat hij in Indonesië zich aan wal begeeft, dan wel voor de terugzending van die persoon of personen voldoende zekerheid te stellen.

9. (Gew. S. 27-255, 383; 49-330.) (1) Hij die, behoorende tot een der in het eerste lid van art. 1 bedoelde groepen van personen, in Indonesië wordt aangetroffen zonder in het wettig bezit te zijn van een geldige toelatingskaart of een nog geldig toelatingsbewijs, wordt gebracht voor het Hoofd van het Immigratiekantoor, binnen welks ressort hij wordt aangetroffen, dat hem alsnog van een toelatingskaart voorziet, tenzij hij behoort tot dezulken, aan wie geen toelatingskaart zou zijn verleend, indien hij op grond van het bepaalde in het eerste lid van art. 4 op het Immigratiekantoor verschenen ware. (Bb. 13539.)

(2) (S. 22-725 jo. 726; 24-53 jo. 257; 31-159 jo. 161; 49-295 jo. 460.) Voor de krachtens het vorige lid uitgereikte toelatingskaart is verschuldigd een som van / 150.— (één honderd vijftig gulden), tenzij de belanghebbende de wettelijke bepalingen op de ontschepping heeft overtreden, in welk geval een som van / 250.— (twee honderd vijftig gulden) verschuldigd is.

(3) Wanneer de belanghebbende wettig was toegelaten en hij het niet meer bezitten van zijn toelatingskaart ten genoegen van het Hoofd van het Immigratiekantoor kan verklaren, wordt kosteloos een duplicaat uitgereikt.

Menurut UU Dar Nr 41, th 1950, LN 50-83, m.b. 1-1-'51, dalam pas. 9, ayat 2, jumlah masing² R. 150.— (seratus lima puluh rupiah) dan R. 250.— (dua ratus lima puluh rupiah) diubah menjadi masing² R. 250.— (dua ratus lima puluh rupiah) dan R. 500.— (lima ratus rupiah); pas.

9, *ajat 3 dibatja*: (3) (*Diubah LN 50-83, m.b. 1-1-'51.*) Apabila jang berkepentingan dapat menjatakan dengan tjukup memuaskan Kepala Kantor Imigrasi, bahwa „Kartu Izin Masuk”nja telah hilang bukan karena salahnja, maka kepadanya dapat diberikan duplikat „Kartu Izin Masuk”, dengan dikenakan pembayaran uang sebesar uang pendaratan jang disebutkan dalam pas. 3.

Krachten Noodwet No. 41, 1950, LN. 50-83, iwg. 1-1-'51, worden de bedragen, in art. 9 lid 2, resp. R. 150.— en R. 250.— gewijzigd in resp. R. 250.— (twee honderd vijftig rupiah) en R. 500.— (vijf honderd rupiah); art. 9, lid 3 wordt gelezen: (3) (Gew. LN. 50-83, iwg. 1-1-'51.) Wanneer de belanghebbende ten genoegen van het Hoofd van het Immigratiekantoor kan verklaren dat zijn toelatingskaart buiten zijn schuld is verloren gegaan, kan aan hem een duplicaat-toelatingskaart worden uitgereikt, tegen betaling van een bedrag ter grootte van het in art. 3 genoemde ontschepingsgeld.

9 a. (*Ing. S. 49-330.*) Aan personen, die enig ingevolge de voorafgaande bepalingen verschuldigd bedrag niet voldoen, kan door het Hoofd van het Immigratiekantoor de toelatingskaart worden geweigerd.

9 b. (*Ing. S. 49-330.*) (1) Van alle in de voorafgaande artt. bedoelde beslissingen van het Hoofd van het Immigratiekantoor is gedurende acht dagen beroep toegelaten op de Secretaris van Staat, Hoofd van het Dep. v. Just., dan wel op een door deze daartoe aangewezen gezaghebbende.

(2) Het beroep wordt gedaan door tussenkost van het betrokken Hoofd van het Immigratiekantoor, dat in afwachting van de beslissing op het beroep de belanghebbende, indien hij niet in verzekerde bewaring wordt gehouden, van een voorlopig toelatingsbewijs voorziet.

9 c. (*Ing. S. 49-330.*) (1) Indien het beroep door de in het eerste lid van art. 9 b bedoelde gezaghebbende gegrond wordt verklaard, voorziet het betrokken Hoofd van het Immigratiekantoor de belanghebbende — eventueel tegen intrekking van het voorlopige toelatingsbewijs — alsnog van een toelatingskaart dan wel verleent hij de verzochte verlenging.

(2) Wordt het beroep afgewezen, of komt de belanghebbende niet binnen acht dagen tegen de weigering van de toelatingskaart of van de verzochte verlenging in verzet, dan wordt door de in het eerste lid van art. 9 b bedoelde gezaghebbende een schriftelijk bevel tot zijn verwijdering uit Indonesië uitgevaardigd.

(3) Desverlangd wordt de betrokkene een redelijke termijn gelaten om orde op zijn zaken te stellen.

10. (1) (*Gew. S. 27-255, 383; 49-330.*) Ingeval de op den voet van het bepaalde bij art. 4, 9 of 9 c toegelatene geacht wordt gevaar op te leveren voor de openbare rust en orde, wegens misdrijf sedert zijne komst in Indonesië mocht zijn veroordeeld, of door valsche opgaven van naam, hoedanigheid of door andere bedriegelijke middelen toelating heeft weten te verkrijgen, kan zijne toelatingskaart door den Gouverneur-Generaal worden ingetrokken en een bevel tot zijne verwijdering uit Indonesië worden uitgevaardigd.

(2) Den betrokkene wordt desverlangd een termijn verleend om op zijne zaken orde te stellen.

11. (1) (*Gew. S. 22-725, 726; 24-53, 257; 27-255, 383; 49-273.*) Zij, op wie de bepalingen van dit besluit toepasselijk zijn, worden beschouwd niet in Indonesië gevestigd te zijn, dan na daartoe schriftelijke vergunning te hebben bekomen van de Secretaris van Staat, Hoofd van het Departement van Justitie, dan wel van een door dit Departementshoofd aangewezen gezaghebbende.

(Bb. 15337: het Hoofd v. d. Immigratiedienst als gezaghebb. aangewezen.)

(2) Ter verkrijging van een vergunning tot vestiging in Indonesië wendt de belanghebbende zich, onder overlegging van zijn toelatingskaart, bij verzoekschrift tot het Departementshoofd, dan wel de gezaghebbende, bedoeld in het eerste lid.

(3) Het verzoekschrift en de toelatingskaart, bedoeld in het tweede lid van dit art., worden door de belanghebbende open ingeleverd bij het Hoofd van het Immigratiekantoor in zijn woonplaats, of — indien aldaar geen Immigratiekantoor is gevestigd — bij het plaatselijk Bestuurs-hoofd, dat zorgdraagt voor onverwijld doorzending, nadat het de belanghebbende heeft voorzien van een ontvangstbewijs, waarin de inhoud van het verzoekschrift en van de toelatingskaart in verkorte vorm is opgenomen.

(4) Het ontvangstbewijs, bedoeld in het derde lid, geeft de belanghebbende, zolang niet op zijn verzoek is beslist, dezelfde rechten als die, welke aan het bezit van de toelatingskaart zijn verbonden.

(5) Voor de vergunning tot vestiging is verschuldigd een som van /100.— (honderd gulden). Zij geldt mede voor de wettige — niet van tafel en bed gescheiden — echtgenote en de wettige en wettelijk erkende minderjarige kinderen van de aanvrager, die ten tijde van de verlening der vergunning hun hoofdverblijf in Indonesië hebben. (S. 49—273 art. 11 *bevat overgangsbep.*; *toelichting op deze wijziging in Bb. 15308.*)

Menurut UUDar Nr 41, th 1950, LN 50—83, m.b. 1-1-'51, dalam pas. 11, ayat 5, uang sedjumlah R. 100.— (seratus rupiah), diubah menjadi R. 300.— (tiga ratus rupiah); dan ditambahkan ayat ke 6 jang berbunyi:

(6) (Ditambahkan LN 50—83, m.b. 1-1-'51.) Apabila jang berkepentingan dapat menjatakan dengan tjukup memuaskan Kepala Kantor Imigrasi, bahwa „Surat Izin Penduduk”nja telah hilang bukan karena salahnja, maka kepadanya dapat diberikan duplikat „Surat Izin Penduduk”, dengan dikenakan pembajaran uang sebesar jang disebutkan dalam ayat jang terdahulu.

Krachtens Noodwet No. 41, 1950, LN. 50—83, iwg. 1-1-'51, wordt in art. 11, lid 5, het bedrag R. 100.— gewijzigd in R. 300.— (drie honderd rupiah); voorts is een zesde lid toegevoegd, luidende: (6) (Toegev. LN. 50—83, iwg. 1-1-'51.) Wanneer de belanghebbende ten genoegen van het Hoofd van het Immigratiekantoor kan verklaren dat zijn vergunning tot vestiging buiten zijn schuld verloren is gegaan, kan aan hem een duplicaat-vergunning tot vestiging worden uitgereikt, tegen betaling van het in het vorige lid genoemde bedrag.

12. (1) (Gew. S. 27—255 jo. 333.) De vergunning tot vestiging kan worden geweigerd in het belang van de openbare rust en orde, zoodat wanneer de belanghebbende niet in staat wordt geacht behoorlijk in zijn onderhoud en dat van zijn gezin te voorzien of wanneer hij wegens misdrijf sedert zijne aankomst in Indonesië mocht zijn veroordeeld.

(2) De weigering van de vergunning tot vestiging wordt met redenen omkleed en houdt tevens het bevel in tot verwijdering van den verzoeker uit Indonesië.

(3) Het bepaalde bij het tweede lid van art. 10 is ten deze toepasselijk.

13. (Gew. S. 27—255, 333; 49—330.) Zij, aan wie de toelatingskaart, de verlenging van hun toelatingskaart dan wel de vergunning tot vestiging is geweigerd of wier toelatingskaart is ingetrokken, kunnen door het Hoofd van het Immigratiekantoor, binnen welks ressort zij worden aangehouden, onder politietoezicht of in verzekerde bewaring worden gesteld.

14. (Gehandh. S. 17—497; gew. S. 24—53 jo. 257.) (1) Overtreding van het bepaalde bij art. 2 wordt gestraft met eene geldboete van /200.— (twee honderd gulden) voor elken persoon, te wiens aanzien de overtreding is gepleegd. (Als overtreding te beschouwen krachtens Invoeringsverord. Sw. 7.)

(2) De opgelegde boete kan op het vaartuig worden verhaald.

(3) (Toeg. S. 49—330.) De Immigrant, die nalaat te voldoen aan de krachtens het eerste lid van art. 4 op hem rustende verplichting, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste /1000.— (duizend gulden) of hechtenis van ten hoogste drie maanden.

(4) (Toeg. S. 49—330.) De in dit art. strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.